

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 45

Lapkritis-November 17, 1978 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Prez. Carter paragino Izraelį ir Egiptą užbaigti nesutarimus dėl taikos sutarties susiejimo su įsipareigojimu, pasirašius taikos sutartį, tęsti taikos derybas ir su kitom arabų valstybėmis, nes tai buvo numatyta Camp David pasirašytuose susitarimuose.

Irano šachas dėl vis tebevykstančių riaušių paleido min. pirm. Jafar Sharif-Imami vyriausybę ir sudarė karinę vyriausybę, vadovaujamą ginkluotų pajėgų štabo v-kon. Gholani Riza Azhari. Savo kalboje šachas pažadėjo kovoti su korupcija, siekti sudaryti koalicinę civilių vyriausybę ir įvykdyti parlamento rinkimus.

Japonija pažadėjo pakelti JAV kariuomenės įgulų išlaikymo išlaidas per ateinančius metus 118 mil. dol. Tokiu būdu Japonijos išlaidos tam reikalui per metus sieks 700 mil. dol., o JAV — 1.1 bil. dol.

Sov. S-ga ir Vietnamas pasirašė 25 m. draugiškumo ir bendradarbiavimo sutartį, pažadėdami tuoju pradžiai tarpusavio pasitarimus, jei kuri susitariančioji šalis būtų užpulta. Tai sukėlė rūpesčių JAV, nes Sov. S-ga gali gauti teisę naudotis JAV Vietname įrengta Cam Ranh baze ir neutralizuoti JAV bazių Filipinuose reiksmę.

Kinijos min. pirm. pavaduotojas Teng Hsiao-ping pareiškė, kad tarp Sov. S-gos ir Vietnamo pasirašyta sutartis sudaro pavojų pasaulio saugumui ir taikai, nes Vietname įsitvirtinusi Sov. S-ga sudarytų Kinijai naują pavojų iš pietų.

Irano šachas buvo pasiūlęs ištremti kraštutinių mahometonų vadui Ayotillah Khomeini ir tautinio fronto partijos vadui Karim Sanjabi pradėti pasitarimus krašto ramybei atstatyti, bet jie siūlymą atmetė ir reikalauja, kad gyventojai būtų atskleisti referendumu dėl monarchijos ateities.

Arabų lygos valstybių konferencija buvo pasiūliusi Egipto prez. Anwar el-Sadat nutraukti derybas su Izraeliu ir už tai pažadėjusi Egiptui 50 bil. dol. paramos, bet Egipto prezidentas visai atsisakė tuo reikalu tartis.

Irano šachas įsakė areštuoti savo buvusį artimiausią patarėją ir min. pirm-ką Amir Abbas Hoveida ir įsteigė specialų teismą įvairiems kyšininkams teisti, o naujoji karinė vyriausybė areštavo 14 žymių pareigūnų, jų tarpe ir buv. slaptos policijos v-kon. Nematollah Nassin ir 6 buv. ministrus už korupciją.

Sov. S-ga pareikalavo, kad JAV tuoju repatrijuotų čia už šnipinėjimą nuteistus sovietų piliečius Valdik Enger ir Rudolf Černiajev, nes kitaip šis reikalas atsilieps į Sov. S-gos ir JAV santykius.

Kinijos min. pirm. pavaduotojas Teng Hsiao-ping, rūpindamasis sumažinti Sov. S-gos įsigalėjimą pietryčių Azijoje, lankėsi Tailande, Malaizijoje ir Singapure.

JAV kreipėsi į JT saugumo tarybą, prašydamos imtis žygių spręsti tarp Vietnamo ir Kambodijos prasidėjusį ginkluotą konfliktą.

Kinijos vyriausybė, keisdama savo ligišiolinę politiką, siekia įtraukti užsienio firmas į Kinijos žemės turtų naudojimo įmonių, fabričių ir viešbučių statybas. Amerikos Intercontinental Hotels korporacija pasirašė su Kinija sutartį 6 moderniem viešbučiam pastatyti.

TERORIZUOJAMI TIKINTIEJI LIGONIAI

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 33

Skuodas

1977 vasario 8 Skuodo ligoninėje mirė 81 m. senutė Kazimiera Aklienė. Velionei Klaipėdoje buvo padaryta operacija ir pasiūta į Skuodo ligoninę, kad čia, gaudama „užtikrinta kvalifikuotą medicinos pagalbą“ (Konstitucijos 42 str.), baigtų pasveikti. Vasario 7 d. rytą ligonė pasijuto blogiau ir paprašė pakviesti kunigą su Sakramentais. Tai išgirdęs Skuodo ligoninės vyr. gydytojas Mažrimas pareiškė:

— Kol aš čia būsiu, joks kunigas į mano ligoninę kojos neįkels!

Tada ligonė paprašė, kad ją valandai išvežtų pas pažįstamus Skuode priimti šv. Sakramentus, paskui vėl grįžiantį į ligoninę. Gydytojas Mažrimas tuoj įsakė ligonę išnešti iš palatos ir paguldyti koridoriuje, o ligonės vyrui pasakė, kad šios moters į ligoninę daugiau neįsileis. Kol senukas susirado mašiną parvežti ligonę į Palaukės kaimą, K. Aklienė, be priežiūros gulėjo skersvėlyje ligoninės koridoriuje ir vasario 8 mirė. Taip buvo pernai, kai veikė TSRS senoji Konstitucija.

Magdalena Sėlenienė, 88 m. senutė, gydėsi Skuodo ligoninėje. Ligonė paprašė pakviesti kunigą, tada vyr. gydytojas Mažrimas užriko:

— Nors mane Vatikanas ir praikė, bet kol aš būsiu gyvas,

kunigo į ligoninę neįleisiu!

Tą pačią dieną, sausio 8, M. Sėlenienė, neaprupinta paskutiniaisia sakramentais, mirė. Visą gyvenimą buvo giliai tikinti, darbšti ir pavyzdinga moteris. Padorus šeimininkas net šuniui sunkioje padėtyje stengiasi padėti, tačiau Skuodo ligoninės vyr. gydytojas Mažrimas tikinčio žmogaus atžvilgiu turi kitoki supratimą. Kai žmonės dėl šio elgesio pasiskundžia Skuodo rajono KP pirmajam sekretoriui Sabanskiui, gauna trumpą atsakymą:

— Jis mums geras!

Kas primins Skuodo ligoninės vyr. gydytojui Mažrimui ir Skuodo raj. KP pirmajam sekretoriui Sabanskiui, reikalą laikytis naujosios TSRS ir LTSR Konstitucijos? Pagal TSRS Konstitucijos 164 str. „Aukščiausioji priežiūra, kad... visos įstaigos ir pareigūnai... tiksliai ir vienodai vykdytų įstatymus, pavadama prokurorams“.

Žvirgždaičiai (Šakių raj.)

1978 vasario 8 Jaunosios Gvardijos kolūkio visuotiniame susirinkime kai kurie kolūkiečiai buvo išleisti į pensiją. Kolūkio pirmininkas P. Lišauskas juos apdovanojo radijo tranzistoriais. Dovanos negavo tik uoli kolūkietė E. Daniliauskienė, prisidėjusi prie Žvirgždaičių koplyčios atidarymo. Pirm-

ninkas Lišauskas kai kuriems asmenims išsireiškė, kad E. Daniliauskienė dovana tegul gauna iš bažnyčios.

Žalioji (Vilkaviškio raj.)

„LKB Kronikos“ 32 numeryje buvo atspausdintas Klausučių gyvenvietės tikinčiųjų pareiškimas dėl Žaliosios parapijos bažnyčios atidarymo. Pareiškimas buvo nusiųstas į Maskvą. RRT tikinčiųjų pareiškimą persiuntė RRT įgaliotiniui K. Tumėnui, o šis Vilkaviškio rajono Vykdomajam komitetui. Pirminko pavaduotojas J. Urbonas skubiai iš darbo iškviėtė darbininką Bronių Mickevičių.

— Ar tu rašai pareiškimus? — užsipuolė pavaduotojas.

— Aš, — patvirtino darbininkas.

Tada J. Urbonas pradėjo aiškinti, kad Žaliosios bažnyčia niekuomet nebus atidaryta, nes taip nusprendė Vilkaviškio raj. Vykdomasis komitetas, kuriam suteikta teisė spręsti Žaliosios bažnyčios likimą. Kai B. Mickevičius pareikalavo duoti atsakymą raštu, J. Urbonas paaiškino, kad raštu atsakymai neduodami, o jis, Žaliosios parapijos komiteto pirmininkas, privalas pasirašiusiems tikintiesiems paaiškinti žodžiu, kad Žaliosios bažnyčios atidaryti negalima.

Šitaip, priėmus naują Konsti-

(nukelta į 2 psl.)

Po Kultūros Židinio koncerto lapkričio 11 Kultūros Židiny. Iš kairės — solistai Bernardas Prapuolenis, Nerija Linkevičiūtė, jiems akomponavusi pianistė Dalia Sakaitė, vadovavusi programai Rasa Bobelytė, rengėjų vardu visiem dėkoja Aloyzas Balsys. Nuotr. L. Tamošaičio

JAV SOSTINĖJE POSĖDŽIAUS JAV LB TARYBA

Po daugiau negu metų pertraukos lapkričio 18-19 Washington, D.C., įvyks VIII-sios JAV LB Tarybos trečioji sesija. Iš tolimų ir artimesnių Amerikos vietovių į Amerikos sostinę plauks demokratiniu būdu išrinkti lietuviškosios išeivijos atstovai. Sesijos posėdžiuose jie vertins JAV LB Krašto valdybos ir bendruomeninių institucijų atliktus darbus, esamą lietuviškosios išeivijos padėtį tautine prasme, svarstys švietimo, kultūros ir Lietuvos laisvinimo veiklos problemas. Padarytieji nutarimai nuties gaires ateities bendruomeninei veiklai. Dėmesio centre bus artėjantis jaunimo kongresas, 1979 JAV LB Tarybos rinkimai, lituanistinio švietimo pritaikymas šių laikų mokiniui, laisvinimo veiksmų santykių lyginimas ir veiklos koordinavimas, atrėmimas šmeižtų

kampanijos prieš lietuvių tautą ir kiti rūpimi klausimai.

JAV LB Tarybos sesija vyks Shoreham Americana viešbutyje, 2500 Calvert Street, NW, Washington, D.C. Remiantis LB įstatais, Tarybos sesijoje privalo dalyvauti visi JAV LB Tarybos nariai. Tarybos prezidentui su LB Krašto valdyba nutarus, svečiais — stebėtojais sesijoje dalyvauti yra pakviesti LB apylinkių ir apygardų valdybų nariai, švietimo, Kultūros ir Višiuomeninių reikalų tarybų darbuotojai. Sesijos posėdžiai yra vieši ir juos stebėti yra kviečiami visi lietuviškosios išeivijos gyvenimu besirūpinantys tautiečiai.

JAV LB Tarybos sesija bus pradėta šeštadienį, lapkričio 18, Lietuvos atstovo JAV-bem dr. St. Bačkio ir Tarybos sesijos globojo Washingtono LB apylinkės

pirminko dr. Sauliaus Naujo-kaičio sveikinimo žodžiu. Po to JAV LB Tarybos pirm. inž. R. Kudukio žodis, atskaitiniai JAV LB Krašto valdybos ir bendruomeninių institucijų pranešimai, Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovų pranešimai, Pasaulio Lietuvių Dienų Komiteto JAV-se pirm. Aleksandro Vakselio finansinis pranešimas, Tarybos sudarytų komisijų raportai ir t.t. JAV LB teisinis patarėjas adv. Valdemaras Bylaitis padarys pranešimą, apžvelgiantį JAV LB teisinį statusą, Svarstybos rūpimais klausimais vyks Tarybos sudarytos komisijos (panašiai kaip vykdo JAV kongresas), kurių nutarimai bus vėliau svarstomi Tarybos plenumo posėdyje.

(nukelta į 2 psl.)

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Sovietinės kultūros propaganda dažnai rengiamos įvairios parodos užsieniuose, kartais net labai tolimuose kraštuose: Indijoje, Pakistane, Bengaliijoje, Kongo, Alžire ir kitur. Gana dažnai ir Lietuvos menas turi atstovauti Sovietų Sąjungai. Štai neseniai Lietuvos meno paroda atidaryta Jordanijos sostinėje Amane. Rodoma gražiai išleistų knygų, dailės paveikslų, liaudies kūrybos pavyzdžių, ypač turtingas gintaro dirbinių rinkinys. Propagandiniai plakatai kalba apie „tarybinius“ kultūros laimėjimus Lietuvoje. Lietuvių taikomosios dailės paroda atidaryta ir Austrijos Salzburgo rudens mugėje. Deja, lietuviškoji paroda tėra tik Sovietų Sąjungos dienų renginys, priglauktas sovietiniame paviljone.

— Vilniaus universiteto sukakčiai Lietuvos kino studija kuria penkių dalių pilnametražinį dokumentinį filmą. Jame bus momentų iš universiteto praeities, bet daugiausia atspindės „tarybinę“ dabartį. Filmas bus išgarsdomas minėjimo iškilnėse Vilniuje, Maskvoje ir kituose miestuose. Numatoma net 40 parodų, vaizduojančių Vilniaus universiteto darbus.

— Lietuvos Filharmonijos senosios muzikos ansamblis šiuo metu daugiausia groja barokinio laikotarpio kūrinius. Ansamblis neseniai buvo išvykęs į Čekoslovakiją, į Brno miestą, į senosios muzikos interpretacijos kursus. Ansamblyje groja Algirdas Vizgirda (fleita), Eugenijus Piličiauskas (obojus), Julius Andrejevas (klavesinas) ir Jurgis Banevičius (violončelė).

— Algimantas Miškinis okupuotos Lietuvos spaudoje yra paskelbęs įdomių reportažų apie Kėdainius, Šiaulius, Alytų ir kitus greitai augančius miestus Kultūros Barų Nr. 8 jis išspausdino gausiai iliustruotą straipsnį apie Marijampolę. Tik deja, šitam istoriniam lietuviškos kultūros centrui okupantai primetė išgamos Kapsuko vardą. Miestui pristesti ir svetimi Černiachovskio, Dzeržinskio, K. Poželos, Angariečio gatvių vardai. Iš seno pasiliko tik Jono Jablonskio vidurinės mokyklos (buvusios Rygiškių Jono gim-

nazijos) pavadinimas. Bet ir tos mokyklos paminklinėje lentoje pirmoje eilėje įrašyti tautos išdavikai V. Kapsukas ir Z. Aleksa-Angarietis. Lentoje įrašytas ir S. Nėries vardas, nors ši Marijampolėje nesimokė. A. Miškinis duoda nemaža žinių iš Marijampolės praeities — 17-18 amžių, kai atskiri Marijampolės ir Stara-polės miesteliai davė pradžią Marijampolės miestui. Dabar Marijampolė virsta pramonės miestu ir smarkiai auga. Perplanuojamas senasis miesto centras, auga nauji daugiabučiai pastatai (Prekybos centras, viešbutis, naujieji pašto rūmai). Senoji Marijampolė yra išaugusi dešiniajame Šešupės krante. Bet naujieji mikrorajonai buvusiuose Degučių ir Tarpučių kaimuose jau persimetė į kairįjį Šešupės krantą. Upė jau atsidūrė miesto viduryje, ir yra problema su jos vandens tarša. Bet jau 1976 esą pastatyti biologinio valymo įrenginiai ir padėtis gerėjanti. Esanti ir želdinių bei poilsio vietų problema, nes Marijampolė nuo seno teturėjo tik labai mažai parkų. Nėra miškelio aplinkėse. Dėl to susirūpinta naujais želdiniais, planingais medelių sodinimais. Ateityje numatoma, kad didieji keliai bus nukreipti aplink miestą, o miesto centre bus suplanuoti pėsčiųjų rajonai. Dar ne visos gatvės esančios asfaltuotos, kai kur nėra net šaligatvių. Taigi spartus miesto augimas, jo supramoninimas reikalauja apdairumo ir planingo darbo.

— Tame pat Kultūros Barų 8 nr. teatrologas Algis Samulionis išspausdino įdomų straipsnį apie Vilniaus universiteto šian-dieninį teatrą. Nors universitetas nuo seno turėjo teatrinės tradicijas, tačiau dabartinio universiteto teatrinė veikla tepasidėjo tik 1955, kai įsteigė dramos būrelis, pradžioje mėgėjiškas, kai statė daugiausia rusų autorių draminius veikaliukus. Teatro studija įsteigė tik 1960. Tos studijos ir gyvensnės teatrinės veiklos pionieriai buvo M. Pauliukonienė, J. Baurėnas, A. Rosenas, V. Vitkauskas, vėliau — J. Meškauskas. Dabartiniai režisieriai yra V. Limantas, L. Ciunis, N. Kūrkietytė, A. Čepaitytė, J. Pocius, R. Venckus. Pastatymuose artėjama prie profesionalumo. Į teatrinę veiklą esą įsijungę apie 80 studentų. Per metus surengiama apie 40 spektaklių. Dėmesio verti esą vaidinimai atvira ore (Sarbėvijos kieme, Trakų pilyje). Misteriniu būdu atvira ore buvo pastatyti V. Krėvės „Šarūnas“, Vydūno „Pasaulio gaisras“, G. Hauptmanno „Paskendęs varpas“, keli poezijos inscenizavimai.

Pr.N.

RŪPESTIS JURGUČIO ŠEIMA

Kaip praneša JAV valstybės departamentas, š.m. spalio pradžioje Amerikos generalinis konsulas Thompson iš Leningrado buvo nuvykęs į Vilnių pas vidaus reikalų ministerijos vizų skyriaus viršininką kalbėti dėl Marijos Jurgutienės ir Dainos Jurgutytės išleidimo į JAV. Konsului buvo pareikšta, kad bet koks pokalbis apie Jurgutienės emigraciją yra neleistinas kišimasis į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus ir vietoj to jam buvo pasiūlyta susipažinti su Lietuvos švietimo sistema.

Atsisakęs tai daryti, JAV konsulas nuvyko pas Jurgutienę į butą, kur jam buvo padarytas kuktis priėmimas. Priėmimo dalyvavo ir daugiau asmenų, norinčių išvykti gyventi į JAV. Tai pirmas atvejas okupuotoj Lietuvoj, kai JAV generalinis konsulas aplankė privatų asmenį.

Savaitės įvykiai

Kuba pareiškė, kad ji padėsianti Angolai kovoti su gresiančiu Pietų Afrikos puolimu.

JAV painformavo Britaniją, kad ji nesipriešins dizelinių motorų pardavimui Kinijai. Toks nusistatymas paskatins ir kitas V. Europos valstybes parduoti Kinijai ginklus.

JAV atsisakė parduoti Taivaiui tolimojo veikimo F-4, F-16 ir F-18 lėktuvų, nes jie galėtų būti panaudoti Kinijai pulti. Vietoj šių lėktuvų JAV siūlo parduoti trumpesnių nuotolių F-5E lėktuvų.

Pietų Afrikos įtakingas juodųjų reikalų ministras Cornelius Mulder buvo priverstas atsistatydinti dėl iškilusio neteisėto valdžios pinigų panaudojimo.

Spėjiojama, kad JAV dabar išrinktasis kongresas bus konservatyvesnis už buvusį ir kad prez. Carter bus sunkiau vykdyti jo užsibrėžtas socialines reformas ir gauti senato pritarimą būsimai strateginių ginklų apribojimo sutarčiai su Sov. S-ga patvirtinti. Respublikonų partijai pavyko į šį kongresą išrinkti 3 senatorius ir 12 atstovų rūmų narių ir 6 gubernatorių daugiau, kaip ji iki šiol turėjo. Respublikonų partija taip pat kontroliuos ir 12 valstijų atstovų rūmus, nors iki šiol ji kontroliavo tik 4.

Argentina ir Čilė sutiko, kad jų ginčas dėl pietus nuo Amerikos žemyno esančių 3 Beagle salų būtų pavestas spręsti tarpininkam, tik iki šiol nesutaria ma dėl tarpininko pasirinkimo.

Tardymai parodė, kad apie 50 mil. dol., skirtų JAV mažumų nariam per Small Business Administration jų verslo ar pramonės įmonėm paremti, buvo neproduktingai panaudota ar išejkvota.

JAV nutraukė visus Nikaragvai teikiamus kreditus.

Irano opozicinė tautinio fronto partija nutarė ir toliau organizuoti streikus, kol Irane bus sudaryta civilinė vyriausybė.

Per paskutines 25 dienas 8720 Vietnamo pabėgėlių pasiekė Malaizijos krantus, bet čia juos vengiamai priimti, nes įvairių valstybių prižadėtos kvotos vietnamiečiams įkurdinti netrukus bus užpildytos.

Jemeno sostinėje buvo įvykdyta mirties bausmė 12 sąmokslininkų, siekusių nuversti prez. Ali Abdullah Saleh.

Privati JAV knygų leidėjų sąjunga atsisakė pasirašyti su Sov. S-gos valstybine leidykla sutartį, palengvinančią knygų leidybą ir jų pasikeitimą, dėl to, kad Sov. S-ga nesilaiko Helsinkio susitarimų ir pažeidinėja žmogaus teises.

Ugandos prez. Idi Amin sutiko, kad Libija tarpininkautų sprendžiant jos ginkluotą konfliktą su Tanzanija.

Angola paskelbė, kad 3 metus dėl partizaninių kovų neveikęs jos vienintelis geležinkelis buvo atidarytas tarptautiniam susisiekimui.

IŠ LB SPAUDOS VAJAUS

“Kas save lietuviu laiko, savo spaudą tepalaiko”.

Pirmieji spaudos vajuos daviniai yra iš LB Pietinės New Jersey apylinkės. Metinio susirinkimo metu iš apylinkės narių gautos 6 naujos prenumeratos lietuviškai periodinei spaudai: 3 Darbininkui, 1 Kariui, 1 Aidams ir 1 Akiračiams. Taip pat buvo paaukota 10 dol. Dirvai ir Pasaulio Lietuviui.

Lemonto LB apylinkės valdyba, veikliai įsijungusi į vaju, per du šeštadienius išplatino knygų už 200 dol.

Detroite spaudos vajuos proga lapkričio 12 suruošta spaudos paroda Kultūros Centre. Spaudos vaju vadovauja dr. Aleksas Zotovas, apylinkės valdybos narys.

A. Radžius, einąs LB kultūros tarybos pirmininko pareigas, paruošė lietuviškų knygų leidyklų sąrašą. Tikimasi, kad vietovėse, kur neegzistuoja nei spaudos kioskai nei pavieniai platintojai, atsirastų spaudos mylėtojų, kurie panorės tapti šių laikų knygnešiais. Taip pat organizacijos, skirdamos aukas įvairiems kultūriniam reikalui, prašomos nepamiršti ir knygų leidyklų.

Lietuviškos Knygos Klubas,

Sov. S-gos organai uždraudė Dow Chemical pareigūniui Maskvoj Leo A. Sonner išvykti iš Sov. S-gos tol, kol jo byla dėl eismo nelaimės bus išspręsta.

Buv. Indijos min. pirm. Indira Gandhi buvo išrinkta į parlamentą.

Prez. Carter planuoja pakelti krašto gynybos išlaidas ir sumažinti biudžeto deficitą iki 30 bil. dol.

Per paskutinius rinkimus teisės į gyvenimą partija N.Y. valstijoj surinko per 100.000 balsų ir įgijo teisę dalyvauti ir kituose rinkimuose. Surinktų balsų skaičium ji pralenkė liberalų partiją.

Labai populiarius amerikietinio gyvenimo vaizduojančius dailininkas Norman Rockwell mirė, sulaukęs 84 m.

Egiptui pareikalavus, kad taikos sutartyje būtų smulkiai nurodyta, kada Izraelis numato užbaigti vakarinio Jordano kranto ir Gazos ruožo okupaciją ir kada numato perleisti šių sričių valdymą palestiniečių tarybai, taikos derybos vėl nelauktai įstrigo.

Streikuojantieji Irano aliejaus darbininkai pareikalavo iš karinės vyriausybės, kad ji išstremtų visus užsienio darbininkus iš Irano.

Dar neišaiškinti asmenys sugadino Grand Coulee Dam statomos elektros jėgainės 3 generatorius, padarydami nuostolių už 500 mil. dol.

V. Vokietijos vyriausybė numato nuo š.m. gruodžio 31 dėl įsisenėjimo nutraukti karo nusi kaltėlių bylų nagrinėjimą. Toks nusistatymas žydų tarpe sukėlė didelį susirūpinimą, ir jie numato V. Vokietijos kancleriui pasiųsti iki 500.000 laišku, reikalaujančių tokias bylas tęsti ir toliau.

4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Algimanto Mackaus Knygų leidimo Fondas, 6349 So. Artesian Ave., Chicago, Ill., 60629. Ateitis, 17689 Goldwin Dr., Southfield, Mich., 48075. Lituanistikos Institutas, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikom Leisti Sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629.

Lietuvių Katalikų Tarnyba — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų Leidykla, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press, Inc.), 3001 W. 59th St., Chicago, Ill. 60629.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 33

(atkelta iš 1 psl.)

tuciją, Maskva elgiasi su tikinčiųjų pareiškimais — siunčia tiems, kurių elgesys yra apskundžiamas.

Gegužės 10 Žaliosios parapijos dvidešimtuko 22 nariai pasiuntė LTSR MT pirmininkui J. Maniūšiui pareiškimą, kuriame rašoma: “Dabar aiškiai matome, kad Vilkaviškio raj. pirmininko pavaduotojas J. Urbonas tyčiojasi ne tik iš tikinčiųjų, bet ir iš aukščiau stovinčių vadovų... mūsų rajono vadovai gali išleisti savus įsakymus, nurodymus, nepaisydami nei Ministrų Tarybos, nei TSRS Konstitucijos reikalavimų...”

Klausučių apylinkės pirmininkas Stasys Kundrotas išsireiškė, kad tikintieji į Žaliosios bažnyčią įkels koją tik per jo lavoną. Kokia herojiška ištikimybė okupantui!

J. Urbonas išsiviečia Rumokų eksperimentinio ūkio agronomę Stanaitienę ir apibare, kam ji pasirašanti po pareiškimais dėl Žaliosios bažnyčios atidarymo.

Vepriai (Ukmergės raj.)

1978 gegužės 14 prie devocionalių parduotuvės prisistatė vyriškis ir, pateikęs milicininko pažymėjimą, susikrovė visas devocionalijas į maišą ir nusi-

JAV SOSTINĖJE POSĖDŽIAUS JAV LB TARYBA

(atkelta iš 1 psl.)

Šeštadienio vakarą Shoreham Americana viešbuty įvykis iškilmingas banketas. Banketo metu JAV LB Krašto valdyba pagerbs Lietuvos atstovą dr. St. Bačkį, tautinio — etninio sąjūdžio JAV-se pradininką prel. Geno Baroni (dabartinį JAV Housing and Urban Development departamento pasekretorį-viceministrą) ir Baltųjų Rūmų štabo pareigūnę tautybių reikalui Victoria

M. Morkūnas, 6051 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., 60636.

Tėvai Pranciškonai — Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Conn., 06260.

Lietuvių Dienos, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029.

Vilties Draugijos Leidykla, 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Lietuvių Enciklopedijos leidykla, 395 West Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

Manyland Books, Inc., 84-39 90th St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Akademinės Skautijos Leidykla, 8913 So. Leavitt St., Chicago, Ill. 60620.

Laisvę Fondas, 747 23rd St., Santa Monica, Calif. 90402.

Laisvosios Lietuvos Knygų Leidykla, 2618 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.

nešė į mašiną. Tai ne pirmas toks atvejis Vepriuose. Atvykę į Sekminių atlaikus, milicininkai ir čekistai draudžia pardavinėti devocionalijas, užsirašo automašinių numerius, stebi einančius Kalvarijas tikinčiuosius. Į iškilmę Vepriuose rajono valdžia leidžia atvykti tik vienam kunigui. Nežiūrint to, dalyvavo keli kunigai, o žmonės gausiai rinkosi irėjo Kalvarijas.

Druskininkai

Druskininkų miesto Vykdomajame komitete einanti sekretorės pareigas Aldona Balevičiūtė ruošėsi vestuvėm, kurios turėjo įvykti 1978 balandžio 15. Drauge buvo numatyta ir religinės santuokos apeigos bažnyčioje. Apie tai sužinoję jos viršininkai (Komiteto pirmininko pavad. V. Marinionokas ir Bendrojo skyriaus vedėja Navickienė) užsipuolė ją, kam laikosi “religinį prietarų”. Buvo grasinama, kad jeigu ji neatsisakysianti bažnyčios, būsianti atleista iš darbo, negausianti buto ir bus pranešta aukštajai mokyklai į Vilnių ir ji turėsianti nutraukti studijas. A. Balevičiūtė aiškinosi, kad jos šeimoje yra tokios tradicijos, o tėvų valia jai esanti šventa. Tada buvo iškviestas tėvas ir jam buvo mestas kaltinimas, kam prievartaujas savo dukterį — verčias laikytis religinių praktikų...

Mongiardo. Banketo metu bus iškilmingai paskelbti JAV LB Krašto valdybos naujai įsteigto “žmogaus teisių gynėjo” žymenio gavėjai — JAV prez. J. Carter ir sovietinis kalnys — rezistentas Viktoras Petkus. Taip pat banketo metu oficialiai bus paskelbta Vilniaus universiteto 400 metų sukakties pradžia. Meninę programą banketo metu atliks Baltimorės taut. šokių grupė “Malūnas” ir Čiurlionio ansamblio kanklininkė Mirta Bankaitytė. Bankete dalyvauti yra pasižadėję Valstybės depts. ir Baltųjų Rūmų pareigūnai, o taip pat ir kitų tautinių grupių vadovai. Po oficialiosios ir meninės dalies bus šokiai.

Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis ir Ponia yra pakvieta JAV LB Tarybos sesijos dalyvių priėmimui Lietuvos atstovybėje lapkričio 19, sekmadienį, 3:30 val. popiet. Nuoširdi padėka p. Bačkiam už Bendruomenės rodomą palankumą.

JAV LB Tarybos sesijos proga, per JAV LB Krašto valdybą, Ponia Carter lapkričio 20, pirmadienį, 1:30 val. popiet. Baltuose Rūmuose ruošia lietuvių priėmimą. Tuo Baltųjų Rūmų šeiminkai įvertina Amerikos lietuvių išeiviją ir rodo savo simpatijas lietuvių tautai. Priėmimą globoja Ponia Carter. Iki šiol tik italai ir armėnai panašius priėmimus Baltuose Rūmuose yra turėję.

A. Gė.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas is Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį ir penktadienį nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį 2-8 val. vak., šeštadienį 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsiamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountlake, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

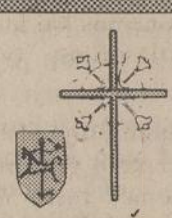
ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj

ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor

3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738

Rezidencijos-Moteliai-Sklypai
Apartmentai-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Lietuvos Atgimimo sąjūdžio seniūnų tarybos suvažiavimas įvyko lapkričio 4 Clevelande Lietuvių Klubu namuose. I-oje eilėje sėdi iš k. S. Jakubickas, Kaulėnienė, V. Šimkus, J. Virbalis, M. Blynas, B. Macijanskis, K. Oželis; II-ojo eilėje: L. Tamošaitis, K. Dirks, K. Tautkus, V. Diršė, G. Rugienis, neatpažintas, A. Bertulis, A. Usvaltas, V. Jokubaitis. Nuotr. L. Tamošaitis

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA

Žmogus dėkingumo
dorybės šviesoj

Padėkos diena yra liudytoja, kad žmonių dauguma yra kilnios širdies. Ji pradėta švęsti palyginti neseniai vieno ar kelių pasauliečių. Šią mintį visuomenė taip jautriai priėmė, kad netrukus Amerikoje ji tapo oficialia valstybine ir religine švente. Amerikos katalikai turi šiai dienai skirtas mišių maldas. Šią dieną visų žmonių nuotaika yra ypatinga. Galima matyti jaudinančių pamaldumo epizodų.

Be abejo, dėkingiausi ir laimingiausi jaučiasi tie, kuriuos Kristus pavadino beturčiais dvasioj (Mat. 5,3). Tokiais galima laikyti visus, kurie supranta, kad viskas yra Dievo, o žmogui leista viskuo naudotis, kiek jis išmintingai ir padoriai sugeba. Tokie nesiekia žemiškų gėrybių neišmintingais, neteisingais, nepadoriais būdais. Ko negali pasiekti padoriu būdu, to ir nepasigenda.

Daugiau turintieji ir suprantantieji, kad viskas yra iš Dievo, stengiasi turimas gėrybes panaudoti pagal Dievo mintį. Ačiū tokiems žmonėms, veikia daugybė labdaros įstaigų, remiamos misijos, yra daug visokios rūšies ir laipsnio mokyklų, kitokių kultūrinių institucijų.

Tiesa, kad pasaulyje yra daug turtingų ir daug badmirių, ir tie turtingieji nepasidalina su vargstančiais. Yra turtingų žmonių, nesuprantančių medžiaginių gėrybių vertės. Jie renka turtus ir juos laiko, tarsi jų laimės laipsnis amžinybėje priklausys nuo to, kiek mirdami jie paliks turtų. Tačiau tokie žmonės nėra nei vienintelė, nei svarbiausia beturčių ir vargšų priežastis. Daug daugiau yra kaltos žmonių sekamos kai kurios klaidingos filosofijos, tvarkymosi sistemos.

Visi žinomą eilę valstybių, kuriose gyventojų yra tirščiau, natūralių žemės turtų mažiau, o yra dosnios labdarai, gyvena so-

čiau ir padoriau už kitas valstybes, galinčias ir turinčias šias viršyti, o tačiau skurstančias. Tai todėl, kad šių pastarųjų viener sekamos klaidingos pažiūros į žmogų, į gyvenimą, kitur jų tvarkymosi sistemos sužlugdo privačią iniciatyvą ar jos bent neskatina. Ten nuolatiniai raginimai, kad žmonės daugiau dirbtų, daugiau produkuotų, tinka tik vergijos sistemai. Tinkama tvarkymosi sistema pati skatina.

Argi neįdomu, kodėl kai kurios senos tautos per tūkstančius metų nepasiekė to, ką sukūrė per du šimtus metų Amerikos susirinkę įvairių kraštų beturčiai?

Pasaulyje yra taip pat daug piktos išnaudojimo. Sakysim, Amerika gėrybių ir pinigų atiduoda kasmet svetur už daug milijonų dolerių. Atiduotų dar daugiau, bet kai kur anų reikale esančių žmonių valdžios už tai ne tik nedėkingos, o reikalauja vis daugiau, sauja valdančių pagrobia tą pagalbą sau, o jų krašto skurdžiai net nežino, kad buvo kas nors skirta jiems. Jeigu siunčiama pagalba vargšui asmeniškai, tai to krašto valdžia pareikalauja dar primokėti kelis kartus daugiau, negu vertas pats siunčiamas daiktas, ir tie mokesčiai tenka ne skurdžiam, o sėdintiems valdžios. Liaudis vargšta, o jos sąskaiton valdantieji labiau. Beturčiai dvasioje dosniai ir sėkmingiau pasidalintų su mažiau turinčiais, jei tarpe vieno ir kitų nebūtų galių turinčių išnaudotojų.

Vis tiek beturčiai dvasioje yra laimingiausi žmonės. Kartais jiems skauda širdį, kad jie negali pasidalinti su neturinčiais, kaip norėtų. Tokie žmonės pasitikėdami prašo Dievą labai didelių dalykų, ir dažnai Dievas juos išklausio. Gi vargšas, pasitikintis Dievu, drįsta prašyti Dievo ir žmonių pagalbos, ir jo prašymas pasiekia ir Dievą, ir žmones.

Daugiau dėmesio skaidrėms

Praėjusį kartą buvau užsiminęs, kad liuanistinėms mokykloms yra pagaminta tokių skaidrių, su kurių pagalba galima mokytis net ir gramatikos, pvz. linksnių mokslo. Čia noriu pailiustruoti tokį aspektą viena ištrauka iš skaidrių katalogo.

Paimkime, pvz., skaidrių temą "Ko trūksta?" (kataloge pažymėta Nr. KO-24). Vieną tos temos skyrių "Namas" V. Matulaitis pademonstravo šios studijų savaitės dalyviams. Kataloge šis rinkinys taip apibūdinamas: "Šiose skaidrėse rodomi du paveikslai gretimai. Pirmame yra pilnas paveikslas, o antrame paveiksle ko nors trūksta. Mokytojas turi progą paklausti mokinį:

Suprantant šią tiesą ir pagal ją gyvenant, yra lengva laikyti savo broliu ir medžiaginį, ir dvasinį vargšą, nė vieno niekinti, visus užjausti, visiem padėti. Taip, padėti ir dvasiniam vargšam, nes neturtingiausius ir nelaimingiausius yra tas, kuris nepažįsta tiesos. Dalintis dvasiniais turtais yra net svarbiau negu dalintis medžiaginėmis gėrybėmis.

Dievo laiminimu ir žmogaus darbu žemėj apstu visokių gėrybių. Galėtų jų būti dar daugiau. Reikia tik Dievo šviesos, kad mokėtume jas vertinti, tvarkyti, naudoti pagal Dievo mintį. Ačiū Dievui už visokią palaimą ir leidimą naudotis jo kūriniu.

Vysk. V. Brizgys

XII MOKYTOJŲ STUDIJŲ
SAVAITĘ PRISIMENANTA. MASIONIS
Fair Lawn, N.J.

13

Kas čia yra? Ko čia trūksta? Kam reikia pridėti? Ką reikia pridėti? Su kuo reikia papildyti? Kur ar kame yra tas ar kitas daiktas? Mokiniai turi atsakinėti pilnais sakiniiais. Taip mokiniai mokytųsi praktiškai linksniuoti".

Prie to dar galima pridėti, kad, vartojant skaidres, galima mokytis ne tik linksnių mokslo, bet net ir lietuviškai kalbėti. Turiu galvoje tokį atvejį, kai mokytojas vartoja bet kokias skaidres ne tik aiškindamas ką nors dalyko iliustracijai, bet ir mokinius klausinėdamas. Pvz., rodydamas skaidrę, jis gali klausiti ne tik kuriuos daiktus mokins ten mato, bet ir kaip tie daiktai atrodo, kokios jie spalvos, formos, o rodydamas skaidres, vaizduojančias meno dalykus, istorinius įvykius, Lietuvos miestus ar gamtovaizdžius, gali su mokiniiais vesti ir daug komplikuočiau ir turiningesni pasikalbėjimai.

Šitokią metodą, t.y. vartojant skaidres kalbai mokytis, galima labai efektyviai pritaikyti ypač lietuviškai nemokančiųjų klase, tiek normaliose liuanistinėse mokyklose, kur tokios kla-

sės yra, tiek suaugusiųjų kursuose, kurie vienur kitur organizuojami ir kur pasigendama jiems reikalingų mokslo priemonių.

Skaidrėmis galėtų pasinaudoti net ir tie tėvai, kur mokyklos arti nėra. Vaikai paprastai nemėgsta namie formalaus mokymo, kada tėvai pasiima vadovėlį ir sako: "Dabar pasimokysime lietuviškai". Mokymas su skaidrių pagalba būtų daug efektyvesnis, būtų lyg savos rūšies pramoga. Vaikas net nepajustų, kad čia yra pamoka, ir daug ko išmokyti, lyg žaisdamas. Žinoma, ne kieką galima išmokyti, vien tik skaidres vartojant, bet vis tiek jos yra didelė pagalba ir mokytojui, ir mokiniui, ir didelės pamokos pajvairinimas.

Studijų savaitėje buvo iškeltas klausimas ir pageidavimas, ar nebūtų galima aprūpinti mokslo priemonėmis tų tėvų, kurie, gyvendami toli nuo didesnių lietuviškų kolonijų, negali savo vaikų pristatyti į lietuvišką mokyklą ir norėtų juos mokytis namie patys vieni arba, kur galima, sudarę bent mažą grupelę su savo artimiausių kaimynų vaikais (tarp kitko šitokia praktika Švietimo Tarybos labai rekomenduojama). Atsakymas buvo — aišku, kad galima. Tėvai, kaip ir lit. mokyklos, gali įsigyti per Švietimo Tarybą visas jos išleistas mokslo priemones.

Po rugsėjo 23 koncerto Hartforde. Iš k. sol. Jonas Vaznelis, pianinu akomponavęs Alvydas Vasaitis, sol. Dana Stankaitytė, prof. Vytautas Marijošius, sol. Stasys Baras, Hartfordo LB valdybos sekretorė Danguolė Banevičienė ir LB pirm. Steponas Zambulis. Nuotr. A. Dziko

Daugiau savos gamybos
mokslo priemonių

Kai iki šiol išleistos mokslo priemonės mokytojui atrodė nepakankamos ir jo nepatenkina, vienur kitur jis mėgina pasigaminti savų, geresnių, kaip paveikslų, plakatų, žemėlapių, skaidrių ir net filmų. Yra parodyta labai gražios ir sektingos iniciatyvos užpildyti esamoms spragoms.

Didžiausia šios rūšies specialistė yra mokyta. A. Abramaitienė. Anksčiau savo gamintomis mokslo priemonėmis ir jų pritaikymo metodais ji buvo atkreipusi Lenkijos švietimo įstaigų dėmesį ir buvo prašyta paruošti mokykloms atitinkamą projektą. Jos darbai susilaukė didelio dėmesio JAV pedagoginėse spaudoje ir keliose pedagoginėse parodose JAV ir Kanadoje.

A. Abramaitienė iliustruoja savas pamokas pačios pasigamintais piešiniais, iškarpomis iš anglų kalba išleistų knygų, vartodama vadinamąją filcinę lentą. Tačiau didžiausio dėmesio ji yra susilaukusi savo meniškais paveikslais, padarytais iš gelių ir medžių žiedų ir lapų bei seklų ir kitų smulkių dalykų. Sulipindama minėtus dalykus ant popieriaus lakštų, ji gauna gražiausių iliustracijų: vaizdžių, paukščių, žvėrių, žmonių, raganų ir kitokių padarų. Tarp kitko šitokių būdų ji yra pagaminusi ir gražiausių meniškų atvirukų. Visa tai ji vartoja kaip mokslo priemonę. Šioje XII studijų savaitėje ji buvo atsivežusi daug tokių savo kūrybos pavyzdžių ir surengusi mokytojams parodėlę.

Kiek daug nustoja tie mokytojai, kurie neatvyksta į studijų savaites ir tokių dalykų nepamato! Jeigu kas ir neturi tokios laikos vaizduotės ir tokios meniškų gyslės, tai vis tiek gali jos pavyzdžiais pasinaudoti ir patys panašių dalykų pasigaminti, ypač kad medžiagos visai nereikia pirkti, ji čia pat savame kieme ar darže. Be to, šitokias mokslo priemones gaminantis, yra dar vienas plusas, kad į šią darbą galima įtraukti ir mokinius. Jiems būtų labai įdomu padėti mokytojui ir patiems daug ko išmokyti.

Mokinius galima įtraukti ir į gaminimą skaidrių. Kas gi dabar neturi šio ar tokio fotografavimo aparato? Mokiniai, talkindami mokytojui vienur ir kitur,

(nukelta į 4 psl.)

TIK ASILAS IŠ KELIONĖS
ARKLIU NEGRĮŽTA

Kelionės išpažintys

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

6

Kaip smagu akim ir širdžiai kažkur toli ant lygumos pamatyti avių ir ožkų bandą, kurią lydi berberų šeima. Dar smagiau, kada pravažiuoji pro naujų namukų kaimą su šuliniu. Gvidas paaiškina, kad šie kaimai yra valdžios pastatyti. Mat, norima klajoklius berberus padaryti sėslius.

Birželio pradžia. Karšta. Saulėi aukštyn lipant, darosi dar karščiau. Ūmai dangus ima niuktis. Debesėlis, rodos, mažas, bet sodrus lašai kedena žemę ir tuojau pat virsta garais smėly. Ant vieškelio vanduo pripildo duobes. Berberai skėčių nenaudoja. Tik gaubtuvus ant galvų užverčia ir lieka stovėti prie bandos. Vanduo čia labai branginamas. Moterys su šaukštais semia jį iš kelio duobių...

Nuo senutės Kartaginos pajūry iki Kairouan, galingo miesto smėly, yra daugiau kaip 180 km. Kartagina — punų laikotarpio centras. Kairouan — musulmonų.

Vardas Kairouan reiškia "Galingą miestą". Kalifo Okbar Ibn

Nafi įkurtas 670 metais (vos 50 metų po Mahometo hedžiros, arba bėgimo iš Mekos į Mediną), jis tarnavo aglabilų emirams sostinė iki XI a. Iš čia žygiavo islamo kareiviai į šventąjį karą; iš čia kadaise ėjo įstatymai visai Magrebiui (šiaurės Afrikai), pietinei Ispanijai ir Portugalijai.

Kairouan yra ketvirtas savo svarba ir šventumu miestas musulmonų pasaulyje: Meka, Medina, Jeruzalė, Kairouan. Kitatikiškai nebuvo jį net įleidžiami. — Kairouan buvo užgintas miestas. Prel. Jutulius tuojau priminė apie Karl May aprašomus vargus užgintame mieste.

Mūsų grupelė įvažiavo į jį be ypatingo vargo. Pataikėm į turgy. Pagrindinė gatvė — krautuvė be stogo. Mūsų automobilį apipuolet paaugliai, šnekindami visokiomis kalbomis, kurių jie mokosi mokyklose, ir vertelgos, girdami savo prekes ir mūsų išmonę. Tačiau daugis žmonių, ypač sumitusių, tik nenoriai davė kelią lėtai judančiam automobiliui.

Kairouan turtingas mečetėmis ir kilimais.

Kilimų audimas labai įdomus. Trys merginos dirba prie vieno staklių. Ta, kuri sėdi vidury, kuria kilimą. Tuo tarpu kitos dvi seka jos apmatus savo ataudais. Nuostabiai susigvenusi kilimo audimo, arba, geriau pasakius, kūrimo, trijulė. Ant vieno kilimo dirba tris keturis mėnesius po 10 valandų kasdien. Baigtas kūrinys kainuoja apie 30,000 prancūziškų frankų (apie \$15,000).

Iš mečečių mane patraukė dvi: Didžioji mečetė ir Kipėjo mečetė.

Didžioji mečetė yra pati seniausia visame Magrebe, musulmoniškoj šiaurės Afrikai. Ją pastatė pats Kairouan įkūrėjas. Savo išvaizda ji panaši ir pirmena tvirtovė arba galingą pilį. Plikos plytos, marmuras ir kedro medis sudaro statybos medžiagą. Išradingi arabų architektai, 296 kolonų pagalba apvaldydami erdvės kampelį, sukūrė išpūdingą vietą maldai.

Paukuota keramika išpuostos vidaus sienos, grindys su retais kilimais ir skliautai su sietytais, daugiašakėmis žvakidėmis, net ir turistų įtikina, kad čia ateinama pabuvoti su Dievu-Allah. O kregždės, grakščiai nardydamos skliautų pavėsiuose, prižiūri, kad nebūtų per daug musių.

Kur ne kur, ar tai laiptuose, ar tai grindiny, gali aptažinti marmurą iš kolonų, kapitelių ir

antkapių su krikščioniškais simboliais. Krikščionybė šiaurės Afrikai buvo islamo sunaikinta.

Mečetės minaretas atkreipia dėmesį į save ir savo aukščiu, 35 metrų, ir kvadratine forma. Platesnis prie žemės, siaurėja eidamas aukštyn. Kadaise jis buvo iškilia žvalgybos vieta ir storo miestui ginti sienos dalim. Dabar jo viršūnė nebėra ginkluoto sargybinio. Tik muezinas į jį kas dieną lipa. Muezinas yra Allah šauklys. Jis skelbia:

La ilaha illa Allah;
Muhammad rasul Allah!
Nėra kito Dievo tik Allah;
Mahometas yra Allah pranašas!
Penkis kart per dieną, — aus-
tant, vidurdienį, pavakare, sau-

lei leidžiantis ir sutemus, — jis ragina:

— Ateikit melstis!
— Ieškokit išganymo!

Ausant ir sutemus, jis dar prideda:

— Geriau melstis negu miegoti...

Turistas kvietimą į maldą giliai išgyvena. prieš aušrą. Mat, nelaiku jį prižadina. Nūdien muezinas talkon pasikviečia garsiakalbinis. Kvietimas maldai arabiškame mieste tampa archangelo trimitu Dievo teismui. O ypač išvargusiam turistui...

Musulmonai pasakoja, kad Mahometas buvo paklaustas, kaip sukviešti tikinčiuosius maldai. Jis atsiklausęs: "O kaip žy-

dai ir krikščionys savuosius kviečia maldai?" Buvo atsakyta, kad žydai pučia į avino ragą, o krikščionys skambina varpais. Mahometas, paglostęs barzdą, įsakė musulmonus maldon kviešti žmogaus balsu.

Mečetėj altoriaus nėra. Islame nėra nė kunigų. Jų tikėjimu, malda yra kelias į Allah.

Penktadieniais tikintieji renka si mečetėn vidurdienį arba vakare maldai. Mečetėj vadovauja imam. Meldžiamasi arba grįstame mečetės kieme, arba pačioj mečetėj. Moterys, aplamai, kartu su vyrais mečetėn melstis neina. Jeigu ir ateina, tai vengia būti matomos.

Vyrai, apsidėję save (rankas, burną, veidą, kaklą ir kojas), sėdasi pasiklausyti skaitymo iš Korano, kurį atlieka qari, arba skaitytojas. Koranas reiškia *Skaitymas*. Po skaitymo ima vadovauti imam. Tikintieji susėda ant maldos kilimų veidu į Mekos pusę. Mekos pusę kiekvienoj mečetėj paženklina mikhrab — iškili niša.

Pamaldos turi dvi dalis: pamokslą ir maldą. Imam pamokslu paaiškina islamo tiesas. Po to meldžiamasi. Dalyviai tytomis seka imam žodžius ir judesius. Kai jis atsistoja, atsistoja ir jie; kai jis lenkia galvą, lenkia ir jie; kai jis puola ant žemės veidu, kaktą ją paliesdamas, puola ir jie.

(Bus daugiau)

Kairouan Marabout — musulmonų šventojo kapas. Nuotr. kun. A. Rubšio

IV-AJAM PL JAUNIMO KONGRESUI SIŪLOMA STUDIJŲ DIENŲ EIGA

IV pasaulio lietuvių jaunimo kongreso komiteto studijinės ir akademinės programos komisija spalio 14-15 posėdžiuose nutarė komitetui ir PLJS valdybai siūlyti čia pateiktą studijų dienų eigą:

1. Kiekvienos veikimo srities (politinės - visuomeninės - kultūrinės) svarstymam skiriamos dvi pilnos dienos.

2. Prieš pradendant svarstyti vienos srities veikimo gaires, studijų dienų dalyviai (atstovai) įvedami į problematiką: a) dviem paskaitom (30-45 min. kiekviena) ir b) simpoziumu, kuriame dalyvauja abu paskaitininiai ir trys kiti asmenys (pasiruošę specialiais klausimais). Paskaitos, simpoziumas ir bendros diskusijos tęsiasi pusdienį.

3. Veiklos gairėm nagrinėti studijų dienų dalyviai suskirstomi į darbo būrelius (kiekvienai iš trijų programos dalių nauja sudėtis).

4. Kiekvienos veikimo srities darbo rezultatai svarstomi pilnates posėdy ir priimami antros dienos gale.

5. Jaunimo Sąjungos reikalams (pranešimams, apyskaitoms, nau-

jos valdybos rinkimams) numatomas specialus laikas.

Jaunimo veiklos gairių svarstymai turės paliesti visus lietuviškam jaunimui svarbius klausimus. Dėl to "visų" klausimų iškelimas paskaitose ar simpoziume nebus įmanomas. To ir nesiekama. Reikia ribotis pačiomis svarbiausiomis problemomis.

Programos komisija, atsižvelgdama ir į iki šiol išreikštus pageidavimus, siūlo tokias temas.

Atidarymo paskaita: Lietuvių jaunimo padėtis pasauly. Pranešimai uždaryme: 1. Platus pristatymas IV PLJ kongreso nutarimų (penktadienį, liepos 27); 2. Trumpas pristatymas kongreso nutarimų (šeštadienį, liepos 28, per oficialų uždarymą).

Studijų dienų politinėje srityje siūlomos dvi paskaitos: Pasaulinis žmogaus teisių sąjūdis ir lietuvių (Lietuvos ir išeivijos) vaidmuo jame; Politinio sąmoningumo reikšmės šiandieninėje Lietuvoje. Siūlomas vienas iš šių simpoziumų: Užsienio lietuvių jaunimo santykis su Lietuva; Lietuvių jaunimo dalyvavimas

politinėje veikloje; Kaip galėtų atrodyti politinė Lietuvos ateitis.

Visuomeninėje srityje siūlomos taip pat dvi paskaitos: Dvikalbiškumas: prakeikimas ar palaima; Naujų bendravimo būdų ieškojimas ir jo reikšmė užsienio lietuvių visuomenei. Vienas iš šių simpoziumų: Mišrios šeimos lietuvių bendruomenėje; Jaunimo draugavimo formos — šeima, bendruomeninis gyvenimas, alternatyviniai bendravimo būdai; Vidurinės kartos problema.

Kultūrinėje srityje — taip pat dvi paskaitos: Ar įmanoma kurti lietuvišką kultūrą už Lietuvos ribų; Kalba ir lietuviškos kultūros kūrimas. Vienas iš simpoziumų: Lietuviškos kūrybos skatinimo ir skleidimo būdai; Tikslųjų mokslų atstovai lietuviškojo kultūroje; Lietuviško vaizduojamojo meno (tapybos, grafikos, skulptūros ir t.t.) problema užsieny.

M.DŠ.

PREL. VINCAS MINCEVIČIUS — ELTOS SUKAKTUVININKAS

Prieš 25 metus prelatas Vincas Mincevičius suredagavo ir išleido pirmąjį Vliko ELTA-PRESS italų kalba numerį. Dabar ELTA-PRESS išsina kas mėnesį, dažniausiai po 34 pusl., didelio formato. Joj dedamos žinios apie Sovietų Sąjungos agresiją prieš Lietuvą, jos okupaciją, Maskvos bandymus išgauti aneksijos tarptautinį pripažinimą; apie Lietuvos Katalikų Bažnyčią ir pagrindinę spaudą — Kroniką, Aušrą, Dievą ir Tėvynę; apie lietuvių kalinius, mūsų tautos rezistenciją bei disidentus ir visa kita, kas italams žinotina apie Lietuvą. ELTA-PRESS turi skaitytojų (apie 800) ir už Italijos ribų: Šveicarijoje, Austrijoje, Prancūzijoje ir kitur, kur tik yra italų.

Be ELTA-PRESS redagavimo

Iš k. kardinolas A. Samore, jo sekretorius prel. V. Mincevičius ir kard. K. Wojtyła, dabartinis popiežius Jonas Paulius II. Jis pasisakė turįs lietuviško kraujo iš motinos pusės.

nio, Krėvės, Putino ir kitų kūrybos. Pats daug rašydamas, randa laiko ir kitiem raginti. Jo pasiūlymu jau rašomas ketvirtas daktaro laipsniui gauti darbas Lietuvos tema.

Prel. V. Mincevičius yra 63 metų amžiaus (gimęs 1915.X.31). Nuo 1948 jis Vliko grupės — Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos — įgaliotinis Italijoje, o nuo 1954 —. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto įgaliotinis.

GOŠTAUTAS IR VENCLOVA PEN KLUBO SUVAŽIAVIME

Stasys Goštautas ir Tomas Venclova dalyvavo tarptautinio PEN klubo suvažiavime, įvykusiame spalio 12-13 Barcelonoje, Ispanijoje. PEN klubas, įsteigtas 1921, yra įtakingiausioji pasaulinė rašytojų organizacija. Svarstymų pagrindinė tema

Praeitais metais Vliko tarybos narys Jonas Vilgalys ir jo šeima, aplankė prel. V. Mincevičių, matė, kaip greitai jis dirba. Vilgaliai parvėžė iš jo Vlikui 4 tomus italų spaudos iškarpių apie Romą Kalantą. Vien tik iš pirmųjų metų po susideginimo susikaupė 989 puslapiai iškarpių.

Vlikas yra dėkingas prel. Vincui Mincevičiui už jo ilgametį didžiulį darbą Lietuvos labui ir linki daug sveikų bei kūrybingų ateities metų.

B. Bieliukas

Ketvinto pasaulio jaunimo kongreso ruošimo komiteto nariai Vokietijoje. Iš k. Arminas Lipšys, Kęstutis Ivinskis, Rainis Valiūnas ir Vincas Bartusevičius.

XII MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ 'RISIMENANT

(atkelta iš 3 psl.)

kaip tik rastų lit. mokykloje daugiau to "fun", kurio jie pasigenda, ir padidėtų jų dėmesys savai mokyklai.

Tai vienur, tai kitur jau pradeda pasinaudoti mokyti. A. Abromaitienės patyrimu, ir yra pasiekta gražių rezultatų. Iš man žinomų mokytojų, kurie yra sukūrę labai pavykusių dalykų, yra buvusi New Yorko Maironio lit. mokyklos vedėja, dabar mokytoja, Elena Ruzgienė. Ji yra sukūrusi taip pat tokių gražių paveikslų, panaudodama tokią pat medžiagą, kaip ir A. Abromaitienė. Gražiai įreminusi, ji buvo juos atsivežusi praėjusiais metais į Dainavos mokytojų studijų savaitę ir surengusi savo parodėlę.

Yra ir daugiau tokių "nenuoramų", kurie nenori sekti vadovėlių raidė į raidę ir mėgina patys pasigaminti ką nors geresnio ir vaikams prieinamesnio, suprantamesnio. Tokiu pavyzdžiu gali būti dr. S. Ramanauskienė iš Hartfordo Švyturio lit. mokyklos, savo priemonės demonstravusi praėjusiais metais Rytų rajono mokytojų konferencijoje ir šiemet studijų savaitėje Toronte. Ji buvo atsivežusi porą deščių įvairių lapų su iliustracijomis paprastų daiktų iš artimos vaikui aplinkos, kad jais galėtų viską lengviau įsisavinti, su įvairiais pratimais, kurie įgalintų vaiką savarankiškai dirbti.

Rašytojas ir žurnalistas P. Jurskus, kuris jau kelinti metai dirba New Yorko Maironio lit. mokykloje su aštuntuoju skyriumi, yra taip pat pasigaminęs savo paveikslų, plakatų, žemėlapių ir skaidrių, kuriuos sėkmingai naudoja savo klasėje.

Nemažo dėmesio susilaukė Toronto studijų savaitėje Amanda Muliolienės pademonstruotos mokslo priemonės, kurias ji vartoja Clevelando Šv. Kazimiero lit. mokykloje. Ji parodė savo pačios pasigaminatą ir gražiai apipavidalintą skaidrių rinkinį (turėjo ir kitą, tik nebuvo laiko parodyti), sinchronizuotą su pasikalbėjimais, deklamacijomis ir dainomis vaikų, rodomų skaidrėse. Pagirtinas dalykas įtraukti visur pačius mokinius į įvairiausias programas ir mokslo priemonių gamybą.

Tai tik maža dalis mokytojų ir tik tų, kurie man yra žinomi. Tokių, be abejo, yra kur kas daugiau, kurie yra parodę gražios iniciatyvos, sumanumo ir kūrybinės vaizduotės, stengdamiesi, kiek galima, išsiversti savomis mokslo priemonėmis arba daugiau pailiustruoti, palengvinti, padaryti dalykus lengviau prieinamus ir suvokiškus mūsų su jau esamomis mokslo priemonėmis. Dėl to ir buvo iškeltas klausimas, ar negalėtų švietimo Taryba surinkti visą tą geresnę mokytojų pasigaminatą medžiagą ir ją, daug nedelsiant, kiek sisteminius, išleisti, kad ir kiti galėtų ja pasinaudoti.

Iš viso mokytojai turėtų išvystyti didesnę komunikaciją su švietimo Taryba ir tarp savęs, kad greičiau ir daugiau galėtų patirti apie tokias esamas mokslo priemones, kurias vieni mokytojai vartoja jau metai iš metų, o kiti apie tai nežino. Tokią reikalingą komunikaciją reikėtų išvystyti per švietimo Tarybą, kur susibėga visa informacija ir kur yra visų mokyklų adresai, per švietimo Gaires, kurios yra mokytojų viešas ir atviras forumas, kur jie galėtų pareikšti savo mintis ir pasidalinti patyrimu ir nuomonėmis, ir per studijų savaites, kur sėkmingiausiai galima išdiskutuoti visas problemas, visa, kas yra ant širdies. Pasinaudokime šiomis komunikacijos priemonėmis visu šimtu procentų, nes jos visiems prieinamos, ir pamatysime, kaip mums ir darbas palengvės, ir susilauksime to darbo geresnių rezultatų.

(Bus daugiau)

REGINOS PETRUTIENĖS MEDŽIO PUOŠIMO DARBAI, ATLIKTI DEGINIMO TECHNIKA

LOS ANGELES, CALIF.

Buvo maloni staigmena,ėjus į salę, rasti tokią daugybę skoningai išpuoštų medžio dirbinių. Dailiai išdėstyti ant audinių apklotų stalų, jie viliojo žmones prie savęs. Norėjosi dar ir dar kartą juos visus iš eilės apžiūrėti ir ne vieną įsigyti, tik jau daugelis jų buvo išparduoti ir net sužymėti laimingųjų pirkėjų pavardėmis.

Taip gerintis kiekvienos dėžės, dėželės, lėkštės, lėkštelės, taurelės, sagtelės, žvakidžių, velykinių margučių bei kitokių daiktelių meniškumo išpuošimu, galėjai pajusti specifinį lietuviškų raštų melodingą jausmą, šventišką nuotaiką. Kiek čia įdėta jausmo, kiek parodyta meilės savo darbui! Kur-ne-kur žaismingai nuspalvintos stilizuotos tulpės ir jų žali lapeliai žadino fantaziją, vadino į pasakų pasaulį.

Mūsų giliai tradiciniai raštai, ypač geometriniai, jungia mus su žila senove, kada geometrinės figūros reiškė tam tikrus mūsų žmonių simbolių savo mąstymui apibūdinti. Vėliau atsiradę stilizuoti augmenijos ir gyvūnijos motyvai, sujungti simetriškai, galėjo vaizduoti ir jų stiprų gyvybinę energiją supratimą. Šiandien mes labai branginam tą šimtmečių senųjų tradicijų kelių sukaupimą mūsų sodžiaus meną. Jo būdingumas, kaip ir mūsų liaudies dainos, lydi mus išeiviskame gyvenime. Raštų ritmingumas, linijų subtilumas gaivinamai veikia ne vienos lietuviškos motinos sielą, skubandį suprastai naujovišką savo ir savo vaikų būitį perduodant jiems žmogiškas universalias vertybes, išmąstytas savitu lietuvišku būdu.

Regina Petrutienė išliejo tas daugelio svajones, darniai ir savarankiškai sprendama raštų kompozicijas, labai išradinai

taikydama jas prie puošiamųjų daiktų paviršiaus formų. Ji parodė savo estetinį skonį, panaudodama ir būdingąsias medžio drožinėjimui puošybinės formas, ir iš audinių parinktus raštų motyvus. Kiekvienas daiktas žavėjo savo puošnumu ir raštų turtingumu. Kiekvienas turėjo ir savo aiškią, pritaikomą paskirtį, kaip, pvz., įvairaus dydžio dėžutės su įdomiais atidarymais, taurelės rašomojo stalo smulkmenom laikyti arba pagaliau dekoratyvios lėkštės bei vaizdeliai ant sienų pakabinti.

Visi darbai buvo atlikti medžio deginimo technika, vadinamąja pirografija. Tam tikslui yra naudojamas specialus instrumentas — mažas ranka laikomas kotas, su metaline plunksna, elektra kaitinama. Smailiu plunksnos galu režiant, medžio paviršių lieka nudegintos tamsios kontūrinės linijos; o lengvai braukiant plunksnos briauna, lieka didesnis parudintas plotas. Taip patamsintas didesnis paviršius nuslepia medžio natūralų grožį, tačiau, tinkamai panaudotas, raštam suteikia stipresnį įspūdį.

Kontūrinės linijos būdu atlikti raštai, ypač ant mažesnių dirbinių, kai kurie atrodė net reljefingi, lyg peiliu suraizyti.

Nepaprastai kruopštus deginimas, panaudojant abu būdus, buvo atliktas juostom vaizduoti. Ant pailgų, gana didelių plokščių lentelių juostų raštai buvo išdėstyti su įprastu lietuvišku ramumu ir grakščiu pasikartojimu. Išdegintas paviršius tarsi alsavo šilko spindesiu.

Visų medžio dirbinių paviršius buvo padengtas "urethane varnišu". Toks per daug blizgantis užbaigimas nėra įprastas mūsų akiai. Medis gali būti apsaugotas nuo susidėvėjimo ir kitokių būdu — jį įtrinant specialiu skystu vašku. Taip išvengiama dirbtinio "me-

džio po stiklu" įspūdžio. Vienas toks darbas parodojo buvo išstatytas ir atrodė labai patraukliai. Teko patirti, kad Regina Petrutienė žada tokį užbaigimo būdą ateity daugiau vartoti.

Idomu, kad ji lanko medžio meninio apdirbimo kursus ir žada geriau pramokti dailės amato. Parodoj išstatytos jos darbo kelios žvakidės buvo grakščių linijų, išpautų sekant stilizuotos augmenijos formomis.

Regina Petrutienė gimė Lietuvoje, Pirografija susidomėjo skaudama Bostone. Dabar, gyven-dama su savo vyru Alfonsu Petručiu Washington, D.C., augina tris dukreles ir aktyviai dalyvauja lietuvių skaučių judėjime, eidama atsakingas pareigas ir šalia to dar organizuojama jaunimui "dailės ratus". Ji priklauso prie "Maryland Craftsman Guild" ir dalyvauja amerikiečių ruošiamose parodose.

Ši paroda, pirmoji tokio masto lietuviškojo visuomenės, įvyko Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje spalio 8. Ją surengė Palangos tunto vyr. skaučių Gražinos būrelis, vadovaujamas s. Stasės Koronkevičienės. Jos pakvietimu atvyko ir pati dalyvė atlikėja.

Parodos lankytojai turėjo progą stebėti ir deginimo procesą, Petrutienei čia pat įrežiant pirkėjų vardus ant įsigytų daiktų.

Paroda tęsėsi porą valandų. Atsilankė didelis būrys žmonių. Beveik visi eksponatai buvo išpirkti ir daug užsakyta ateičiai.

Vanda Zelenienė

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoje. Ar juos prenumeruoti? Metuose išsina 10 didelių numerių. Prenumerata tik 15 dol. metam. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

— "Mažai žinomos literatūros" — iššaukė diskusijas, kuriose ypač gyvai dalyvavo rytų europiečiai. Dr. Goštauto pristatytas kaip poetas ir Lietuvos Helsinkio grupės narys, Venclova kalbėjo apie dabartinę lietuvių literatūrą ir rašytojų darbo sąlygas išeivijoje bei Lietuvoje. Jo žodžiam apie cenzūrą ir kūrybinę laisvę ypatingo autentiškumo suteikė jo paties asmeninė patirtis.

"Kalinamųjų rašytojų" (Writers in Prison) komiteto pirmininkas anglų žurnalistas ir kritikas Michael Scammel savo pranešime vėl paminėjo Viktorą Petkų. Scammelio pakviestas, Venclova vietoj paruošė trumpą Petkaus biografiją. Ji bus įteikta keliem PEN centram su prašymu, kad vienas jų priimtų Petkų kaip narį svečių (associate member). Daugelis Rytų Europos ir kitų pasaulio šalių rašytojų žmonių jau yra priimti tokiais nariais ir dabar naudojasi rašytojų organizacijų moraline parama. Vien tik prancūzų PEN delegacija yra tokiu būdu priglaudusi bent dešimt Sovietų Sąjungos autorių. Pastaruoju metu prancūzų pavyzdį pasekė japonai ir kiti centrai.

Viena svarbi tema — Sovietų Sąjungos priėmimas ir tarptautinį PEN klubą — tapo vėl atidėta. Kai kurių PEN atstovų vystoma akcija už sovietinių rašytojų vienietį priėmimą atsimušė į labai kietą daugumos PEN centrų opoziciją. Šis klausimas žada vėl iškilti ateinančiame PEN kongrese, kuris įvyks Rio de Janeiro, Brazilijoje, 1979 liepos mėnesį. Buvo svarstomas ir rusų disidentų rašytojų (Vladimovo ir kitų) laisčas iš Sovietų Sąjungos, kuriam jis prašė pagalbos įsteigti "nepriklausomam PEN centrui Maskvoje".

Simpoziumo metu Goštautas ir Venclova išplatino Amerikoje išleistų lietuvių literatūros vertimų ir informacinių leidinių. Venclovą apklausinėjo trijų Ispanijos laikraščių — "Vanguardia" ir "Avui" Barcelonoje ir "El Pais" Madride — korespondentai. Juos ypač domino Lietuvos Helsinkio grupė, lietuvių laiky-sena krašte, autorių klausimas Sovietų Sąjungoje, ūkiniai palyginimai tarp komunizmo ir kapitalizmo, Solženicyno vaidmuo ir panašios temos. Vertėju buvo dr. Goštautas. (Elta)

GILIAU PAŽVELGUS Į CLEVELANDO LIETUVIŲ DIENAS

AURELIJA BALASAITIENĖ

Sena ir graži Clevelando L. Bendruomenės apylinkės Lietuvių Dienų tradicija, įvesta prieš daugiau kaip 25 metus, tuoj po LB apylinkių įsteigimo, ir šiais metais buvo tęsiama koncerto ir parodos forma spalio 28-29. Ir viena, ir kita Lietuvių Dienų dalis nagrinėtina su ypatingu dėmesiu tai šventei kritiškai įvertinti, pateikiant ir konstruktyvių minčių jos gilesniam įprasminimui.

-o-

Šeštadienio vakare DMNP parapijos salėj susirinko gausus publikos būrys, nes plačiai išreklamuos Ričardo Daunoro koncertas buvo įdomus ne vien savo repertuaru, bet ir paties solisto asmeniu.

R. Daunoras, 1976 liepos 18 Paryžių pasiprašęs politinio pabėgėlio globos, iki to laiko buvo Vilniaus universiteto studentų dainų ir šokių ansamblio narys. Tas ansamblis dalyvavo tarptautiniame folkloro festivaly Prancūzijoje. Po paskutiniojo koncerto Cannes ansamblio nariai iki skridimo į Maskvą apsisotėjo Paryžių. Radęs palankią progą, R. Daunoras iš ansamblio pasitraukė ir, sutvarkęs savo politinio pabėgėlio statusą, šiuo metu studijuoja Stuttgarto aukštojo muzikos ir parodomos meno mokyklą, kurią tikisi baigti su operos dainininko-boso ir kvalifikuoto mokytojo diplomu.

Pirmoji koncerto dalis, susidėjusi iš harmonizuotų liaudies dainų, akomponuojant Clevelande gerai pažįstamai Ritai Cyvaitei-Kliorienei, nutiekė klausytojus labai maloniai, ir solistui buvo nesigailėta plojimų. Jis liaudies dainom davė savo originalią interpretaciją, teikdamas jom daug elegantiško subtilumo ir labai jautraus išgyvenimo, suprantamo tik tam, kuris dar taip neseniai savo kojomis mindžiojo gimtąją žemę. Jo balsas švelnus, nelabai stiprus, dar labiau nukentėjo nuo nedėkinos akustikos. Tačiau buvo jaučiama labai gera mokykla, geras balso pastatymas, subtilus piano, lengvas legato ir puiki dikcija.

Antroji repertuaro dalis susidėjo iš plačiai publikai mažiau pažįstamų Beethoveno, Schuberto, Bellini, Puccini kūrinių, kurie buvo dainuojami jų originaliomis kalbomis — itališkai ir vokiškai. Paties solisto pageidavimu, tarp atskirų programų punktų LB jaunimo atstovė Nijolė Lenkauskaitė skaitė trumpus laisvus arijų ir dainų vertimus.

Turiu prisipažinti, kad man nors ir labai malonios pranešėjos nuolatinis išsidėinėjimas į sceną labai trukdė ir gadino nuotaiką. Jokių klasikinių muzikos kūrinių nereikia verst. Gilioji muzikos esmė neglūdi žodžiuose. Klausytojui turi būti palikta interpretavimo laisvė, kūrinius išgyvenant estetiškai ir emociškai, be dirbtinių varžtų.

Rita Cyvaite-Klioriene savo uždavinį kaip kvalifikuota akompaniatorė atliko daugiau negu gerai. Jos preciziškas akomponavimas pasižymėjo jautrumu, laisva technika ir sugebėjimu akimirksniškai prisiderinti prie solisto. Kai kurie kūriniai buvo labai komplikuoti savo frazavimu ir aukštais technikos reikalavimais. Abiejų laikysena scenoje dvelkė orumu ir aukštos kultūros mostu. Publika reikalavo "bis". Solistas sudainavo dar dvi dainas.

Džiugu pastebėti, kad, pasibaigus programai, išlaiknt reikiama koncerto stilių, LB vadovybė atsiskakė tradicinių pokoncertinių kalbų pasitenkindama programos dalyvių apdovanojimu gėlėmis ir trumpu N. Lenkauskaitės pranešimu, kad dalis koncerto pelno būsimai skiriamai 1979 metų jaunimo kongresui remti.

Po koncerto vyko įprastos vaišės ir šokiai, grojant visų mėgstamai Strimaičio kapelai. Vakaras buvo visokeriopai pasisekęs.

-o-

Po koncerto vyko įprastos vaišės ir šokiai, grojant visų mėgstamai Strimaičio kapelai. Vakaras buvo visokeriopai pasisekęs.

Įžengus į erdvą DMNP parapijos salę, kurioj dar pasieniuose sklaidėsi vakarykščio iškilus koncerto aidai, į akis metėsi neplanuotos, netvarkingos mugės vaizdas. Pasienuose ant stalų gulėjo išdėstyti privačių asmenų iš Lietuvos ir kitų Europos kraštų atsigabenti paveikslai, daugiausia abejotinos meninės vertės, gausios gintaro dirbinių krūvos. Per salės vidurį grupavosi ant grubių trikojų didelis skaičius, atrodo, paskubomis nutapytų "natūrmortų", be perspektyvos prigamtų gamtos vaizdėlių. Susidarė įspūdis turgavietės, kurioj be jokio plano pavieniai asmenys atsinešė iš savo namų ne savo gaminius, o tai, kas buvo, jų manymu, rodytina. Čia nebuvo nei Ohio lietuvių nuotaikų, nei veiklos, nei kultūrinių polėkių ar laimėjimų.

LB vadovybei pasiskundus, kad jau kelinti metai iš eilės mūsų iškilieji menininkai nesutinką dalyvauti su savo kūrinių, aš nebuvau nustebinta. Jų vietoj, gerbdama tikrąjį meną, ir aš ne kitaip būčiau pasielgusi. Lietuvių Dienose individualus menas netinka. Meno parodom reikalinga specifinė atmosfera, dekoracijos, aplinka, planavimas.

Kaip gaivinančios oazės, primenančios bent dalį mūsų kultūrinio gyvenimo, trys stalai pataisė mano labai gaudžią nuotaiką. Prie durų turtingas lietuviškų knygų knygynas, jau eilė metų tvarkomas mūsų populiaraus "knygnešio" Juozo Žilionio, talkinant jo žmonai Onai, stebino kiekvieną savo leidinių gausumu ir įvairumu. Kitame salės šone buvo kukliai, bet labai skoningai įrengtas Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos "paviljonas". Vos pastovėjus kelias minutes prie mokyklos stalo, susidarė vaizdas, kad mokykla veikia, turi savo istoriją, geras mokslo priemones, vadovėlius, programas... Vlado Bacevičiaus mažai išreklamuos, bet įdomus lietuviškos muzikizacijos derinimo prie solisto. Kai kurie kūriniai buvo labai komplikuoti savo frazavimu ir aukštais technikos reikalavimais. Abiejų laikysena scenoje dvelkė orumu ir aukštos kultūros mostu. Publika reikalavo "bis". Solistas sudainavo dar dvi dainas.

Šis Aidų numeris iliustruotas nuotraukomis iš Toronto Priskelimo parapijos buities, PLB seimo, V-osios Dainų šventės, Mokytojų dienų. Taip pat yra ir pop. Jono Pauliaus II portretas. Redaguoja — dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, MA 02122; literatūros, apžvalgų ir techninis redaktorius — dr. Leonardas Andriekus, OFM, Kennebunkport, ME 04046; leidžia Tėvai Pranciškoniai; administruoja — T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207; spaudžia Pranciškonų spaustuvė, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

kos ir filatelijos rinkinys... Visa tai byloja apie mūsų kultūrinius interesus.

Ir man kilo mintis. Ar ne laikas atsakyti tokio jomarkinio lietuvių dienų pobūdžio? Galima būtų sukurti ką nors labai efektingo ir įdomaus, sekant mokyklos ir knygyno pavyzdžiu. Aš įsivaizduoju, kaip atrodytų toji pat salė, jei ji būtų išplenuota panašiai, kaip skautiškoji Kaziuko mugė, jos plotą padalinant organizacijom ir mūsų meno vienetais. Čia būtų malonu matyti Čiurlionio eksponatus, Grandinėlę, skautus, ateitininkus, Bendruomenės apylinkę, šaulius ir visus kitus, kurie per vienerius metus veikė, darbovosi, kūrė.

Įsivaizduoju Nerijos jaunutes dainininkes, stovinčias prie savo stalo, apsirengusias koncertiniais drabužiais, pardavinėjančias savo ką tik pasirodžiusią plokštelę. Ant stalo galėtų būti jų nuotraukos, programų pavyzdžiai, gaidos.

Salpos organizacijos, šalia savo literatūros, galėtų pagaminti įspūdingas statistines grafikas, kuriomis trumpai ir aiškiai visuomenei parodytų savo darbo vaisius; daugiausia menkai propaguojamus, mažai teiznomus. Tai nebūtų savęs iškilimas, bet reikšmingų ir naudingų idėjų reklama, reikalinga ir efektinga mūsų gyvenime. Skautai, ateitininkai, studentai, jaunimo kongreso rengėjai — jie visi turi ką parodyti...

Būtų prasminga turėti ir spaudos paviljoną su visa mūsų periodine spauda... Gal ir ne viena prenumerata būtų įsigyta!

Tai iš tikro būtų lietuvių dienos, kurių metu kiekvienas rastų dalį savęs — atpažintų savo remiamą organizaciją, rastų savo idėjos draugus ir pasijustų mūsų didelės, veiklios ir kultūringos bendruomenės nariu, nebūdamas nei dideliu menininku, nei dainininku, nei garsiu veikėju, bet rasdamas savo tapatybę tame milžiniškame mūsų veiklos ruože.

Kviečiu Clevelando LB vadovybę mano siūlymą svarstyti ir bandyti viena ar kita forma jį įgyvendinti ateinančiais metais... Kai daugiau stos, visados daugiau padarys.

Rugsėjo AIDAI

Straipsniai: Viktoras Rimšelis Antrojo Vatikano Bažnyčia be valstybinės religijos; Antanas Maceina — Filosofijos keliu; Vytautas Vardys — Katalikiškoji rezistencija ir tautos likimas.

Iš grožinės literatūros: Leonardas Andriekus — Eilėraščiai; Jurgis Bradūnas — Po prerijų dangum.

Apžvalgoje: Tėv. L. Andriekus, OFM — Toronto Priskelimo parapija; V. Verikaitis — Penktoji Dainų šventė; A. Kalnins — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas; Br. Juodelis Mokytojų dienos; Mūsų buitje.

Recenzijos: Vytautas Dyvas — Jurgio Jankaus "Ir nebeapasimamė"; V. Kulbokas — Neiškreiptas Janonis; dr. Jonas Stiklorius — Knyga apie Pabaltijo valstybių santykius; Atsiųsta paminėti.

Šis Aidų numeris iliustruotas nuotraukomis iš Toronto Priskelimo parapijos buities, PLB seimo, V-osios Dainų šventės, Mokytojų dienų. Taip pat yra ir pop. Jono Pauliaus II portretas.

Redaguoja — dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, MA 02122; literatūros, apžvalgų ir techninis redaktorius — dr. Leonardas Andriekus, OFM, Kennebunkport, ME 04046; leidžia Tėvai Pranciškoniai; administruoja — T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207; spaudžia Pranciškonų spaustuvė, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Clevelande po sėkmingo Ričardo Daunoro koncerto Lietuvių Dienose korespondentė A. Balasaitienė kalbasi su solistu R. Daunoru. Kairėje PLJS atstovė N. Lenkauskaitė, stovi A. Nasvytytė. Nuotr. V. Bacevičiaus

DAIL. PRANO DOMŠAIČIO PARODA HAVAJUOSE

Havajuose, Honululu universiteto meno galerijoje rengiama Prano Domšaičio paroda, kuri atidaroma lapkričio 18 ir kuri tęsis iki gruodžio 15. Bus išstatyta 80 kūrinių — aliejus, akvarelė, pastelė, grafika, piešiniai, siuvinėjimai.

Pranas Domšaitis yra gimęs 1880 rugsėjo 15 Kuršių kopose, Kropynų kaime. Tėvai buvo ūkininkai ir norėjo jį palikti ūkyje. Meno studijas pradėjo tik 25 metų amžiaus. Studijavo Karaliaučiuje, privačioje studijoje Berlyne. Toliau dar studijavo Paryžiuje ir Florencijoje. Keliaavo po Norvegiją, Rusiją, Olandiją, Prancūziją, Šveicariją, Rumuniją, Turkiją, kur ilgėliau buvo sustojęs Konstantinopoly.

Dalyvavo parodose Berlyne, Miunchene, Vienoje. Jo paveikslų buvo nupirktę Berlyno nacionalinė galerija, daug provincijos muziejų ir privačių rinkėjų. Naciams paėmus valdžią, jis buvo įtrauktas į "juodąjį sąrašą", jam buvo uždrausta paveikslus išstatyti parodose. Iki to laiko jis pasirašydavo Franz Domscheit. Kai jam buvo uždrausta dalyvauti parodose, jis iškeliavo į Austriją ir tada ėmė pasirašinėti Pranas Domšaitis. Tapė žmonėm prieinamas temas — gėles, kalnus, kad galėtų pragyventi, nes tuo metu prasidėjo

jo pasaulinis karas. Po karo atsidūrė tarp tų lietuvių, kurie buvo pasitraukę iš Lietuvos ir apsigyvenę Austrijoje. Jį gerai pažinojo dail. Telesforas Valius, kuris ir pristatė jį tada lietuviškai visuomenei.

Paskui greitai jis išemigravo į Pietų Afriką, kur jo žmona Adelheid Armhold gavo dainavimo mokytojos vietą CapeTown universitete. Gyvenant Afrikoje, dar labiau suklestėjo jo menas. Jis mirė 1965. Jo žmona dabar gyvena Havajuose, yra ištėkėjusi už buvusio Prano Domšaičio mokinio Kazio Zvirono. Ten jie ir nusigabeno paveikslus.

Dail. Pranas Domšaitis subrendo vokiečių ekspresionistų dailės įtakoje. Dar jam turėjo įtakos ir Van Gogh, Cezanne, Matisse, Max Liebermann, Erdavar Munch.

Būtų gera, kad kokia stipri organizacija, kaip Lietuvių Bendruomenė, įmtųsi iniciatyvos jo kūrinių parodas surengti didesnėse lietuviškose kolonijose. Būtų verta iš arčiau pažinti jo meną. Jis save laikė lietuviu, Lietuvoje lankėsi bent keletą kartų. Iš lietuvių dailininkų labiausiai draugavo su Telesforu Valiumi, kuris, deja, mirė praėjus metų gruodžio mėn. Šios parodos proga jis būtų galėjęs kur kas daugiau parašyti. (p.j.)

Žinios iš Lietuvos pasiuntinybės

-o-

Spalio 21 Washingtonė įvyko iškilmingas Jungtinių Tautų minėjimas. Jį globojo JAV prezidentas ir viceprezidentas.

Valstybės sekretorius Vance ir jo žmona garbės svečiais buvo pakviesti visų diplomatinių misijų šefus Washingtonė su žmonomis, jų tarpe ir Baltijos valstybių atstovus.

Garbingųjų svečių sąrašė figūravo Andrew Young, Amerikos ambasadorius prie Jungtinių Tautų, buvęs valstybės sekretoriai Henry A. Kissinger, William P. Rogers, Dean Rusk ir ambasadorius Arthur J. Goldberg.

Ypatingai buvo pagerbtos kalbomis ir plojimai Izraelio ir Egipto delegacijos, atvykusios į Washingtoną tęsti taikos derybų.

Minėjimas prasidėjo koncertu Kennedy Center. Dainavo pasižymėjusi operos solistė (negrė) Clamma Dale, kilusi iš Pensilvanijos.

Po koncerto Washington Hilton viešbuty buvo iškilminga vakarienė.

-o-

Pastaruoju metu Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė dalyvavo Brazilijos, Korėjos ir Nigerijos ambasadorių priėmimuose jų tautų švenčių proga bei kituose priėmimuose, atstovaudami Lietuvai.

Mirus popiežiam Pauliui VI ir Jonui Pauliui I, Lietuvos atstovas dr. S.A. Bačkis pareiškė užuojautą Apaštaliniam delegatui JAV ir delegatūroj pasirašė užuojautų knygoje. Delegato kvietimu jis atstovavo Lietuvai visose iškilmingose pamaldose ryšium su popiežių mirtimis bei vainikavimais.

Pasiuntinybė aplanko ir joje formuojasi nemaža įvairių žmonių. Jų tarpe paminėtini: L. Valiukas, ponai Radveniai iš Los Angeles, Gintaras Karosas su draugu iš Bostono, Vak. Vokietijos L. B-nės atstovas PLB seime R. Tendzegolskis su žmona, Vilija Avižonytė iš Albuquerque (N.M.), ponai Aleksiai iš Floridos, kurie pasiuntinybei padovanavo Dariaus ir Girėno biustą. Taip pat pasiuntinybėje lankėsi PLB pirmininkas inž. V. Kamantas, Altos pirmininkas dr. K. Bobelis, prof. dr. Pranas Zundė su sūnum, dr. Saulius Naujokas, L. B-nės pirmininkas Washingtonė, poetas laureatas Nadas Rastenis iš Baltimorės, lietuvių kilmės amerikiečiai iš Scranton, Pa., New Hampshire, Manhattan Beach, Calif., Springfield, Va., kelių universitetų studentės ir studentai, kurie norėjo ne tik aplankyti pasiuntinybę, bet ir gauti literatūros apie Lietuvą savo studijų tikslams.

Iš kitų apsilankiusiųjų paminėtini: Vliko politinės komisijos pirmininkas Stasys Lušys, Tautos Fondo valdybos pirmininkas J. Giedraitis, advokatas Ernest Raskauskas Jr., J. G. Simanis, adv. John Hudson iš Des Moines, Iowa advokatas Frank Morkunas su žmona iš Great Lakes, Ill.

Be to, didelį susidomėjimą parodė Lietuvos klausimu Morkonų Bažnyčios misionieriai, kurie ne tik aplankė pasiuntinybę, bet išėdami ir pasimeldė už Lietuvą.

Atsiųsta paminėti

PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ ŽINYNAS — World Lithuanian Catholic Directory. Editor: Rev. Casimir Pugevičius. 1979. Išleido Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybė. Mecenatas — kun. Pijus Česna. Spausdino Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. 80 psl. Kaina 5 dol. Gaunama Kunigų Vienybės įstaigoj, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Iki 1970 m. buvo išleistas penktos išleidimo esančių kunigų sąrašų laidos, vardu Elenchus. Jas redagavo kun. Titas Narbutas. Po jo mirties pradėtas leisti "Pasaulio lietuvių katalikų žinynas", redaguojamas kun. Kazimiero Pugevičiaus. Pirmoji laida išleista 1975. Dabartinė laida, su ateinančių metų data, yra antroji.

Šioj naujojoj laidoj yra šie sąrašai: vyskupai už Lietuvos ribų, kunigai išleidimo, parapijos ir misijos išleidimo, moterų vienuolijos, vyrų vienuolijos, laikraščiai ir žurnalai, leidyklos ir spaustuvės, ligoninės ir senelių namai, išleidimo mirę lietuvių kunigai, organizacijos, lietuvių katalikų centrai.

Redaktoriaus apgailestauja, kad nespėjo redakcijos laiku pasiekti kunigų bei parapijų Lietuvoj sąrašus. Tuometinis jų sąrašas buvo įdėtas į pirmąją laidą. Šioj antrojoj praplėstas vienuolių skyrius.

Leidinyje dedikuojamas jo mecenatui kun. Pijui Česnui, vyriausiam savo amžium lietuvių išleidimo kunigui. Yra įdėtas ir jo atvaizdas. Informacijos pateikiamos lietuvių ir anglų kalbomis.

Joseph Ehret — BLICK IN DIE ZEIT. Eine weltpolitische Umschau. Išleista Šveicarijoje. Basel 1978. 52 psl.

Knygutė vokiečių kalba. Darbininkui atsiųsta su lietuvišku įrašu. Tas įrašas — Su geriausiais linkėjimais — mielas visiem lietuviams, tarp kurių šios knygutės autorius prof. dr. Juozas Erečas gyvena, su kuriais dirbo, už kuriuos kovojo ir tebekovojo. Su geriausiais linkėjimais Lietuvai ir lietuviams jis rašo ir studijas kitataučiam, išskeldamas mum rūpimus klausimus.

Šioj studijoje — Žvilgsnis į laiką — apžvelgiama pasaulinė politika. Įžvalgiai rašoma apie Sovietų pavoį, gresiantį visam pasauliui net ir neutraliem šveicaram, autoriaus tautiečiam, kuriem ši studija ir skiriama. Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupavimą autorius pateikia kaip būdingus Sovietų imperizmo pavyzdžius. Sovietus esą galima sustabdyti tvirtai susijungus Europos ir viso pasaulio jėgom. Šveicarija turinti atsikvoti neutralumo politikos.

Vytautas Kerbelis — LIETUVIŠKOS MIŠKIOS CHORUI. 1978. New York. Išleido N.N. Spausdino Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. 8 didelio formato puslapiai. Kaina 1 dol. Užsisakę 20 egz., ar daugiau gauna 25% nuolaidą. Kreiptis į autorių: Vytautas Kerbelis, 63-23s Wetherole St., Rego Park, N.Y. 11374.

Autorius — žinomas veikėjas lietuvių muzikų tarpe, Muzikos Žinių redaktoriaus, muzikinių konkursų laimėtojas.

Leidinio metrikioj rašoma: "Esant trūkumui lietuviškų mišų ir naujesnių giesmių chorui, leidžiame šį leidinį, kur giesmės yra prieinamos visokio pajėgumo chorams. Jos parašytos laisvesne harmonija, paneigiant kai kurias pasenusias taisykles ir tuo gaunant įdomesnio skambėjimo".

Turinyje: Įžanginė giesmė, Viešpatie, pasigailėk, Alielija, Aukojimo giesmė, Šventas, Aklamacijos, Dievo Avinėli, Komunijos giesmė, Pabaigos giesmė.

Lietuviška knyga — geriausia dovana!

Detroito mergaičių vokalinis vienetas atlieka programos dalį Lietuvos Skautų Sąjungos 60 metų sukakties minėjime Detroitė. Nuotr. V. Bacevičiaus

ATEITIES AUŠRA

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskit: "Ateities Aušra", 86-01 115 St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Redaguoja Rasa Razgaitienė — Tel. (212) 849-6233

RYTŲ GLOBĖJŲ ŽIDINIO SUVAŽIAVIMAS

Philadelphijos Šv. Andriejaus parapijos patalpose spalio 22 suširinko grupelė ateitininkų. Šis "mini" suvažiavimas buvo sušauktas Jūros Viesulienės, kuri dirba su Philadelphijos ateitininkų jaunimu. Suvažiavom globėjai ir vadovai iš rytinio pakraščio. Dalyviai buvo šie: Ateitininkų Federacijos vadas dr. Petras Kisieličius, sesuo Margarita Bareikaitė iš Putnamo, Pranas Baltakis iš Washingtono, Irena Eivienė iš Brocktono, Liuda Gudeliene, Gražina Janušienė ir Rasa Razgaitienė iš New Yorko, kun. K. Sakaluskas, J. Kananavičius ir Jūra Viesulienė iš Philadelphijos.

-o-

Šeštadienio rytą važiuodamos į suvažiavimą, aptarėm veiklos problemas, jos apimtį, tikslą ir kryptį. Buvom ypatingai susirūpinusios savo New Yorko apsnūdusia organizacija. Įėjusios į parapijos salę, pasisveikinom su atvykusiais ir skaniai pasivažiavom paruoštom vaišėm. Tada žengėm laiptais į viršų, į lietuviškos mokyklos klasę. Ten pradėjom darbą.

Suvažiavimas pradėtas malda. Philadelphijos ateitininkų sendraugių pirmininkas J. Kananavičius pasveikino susirinkusius ir pristatė Federacijos vadą dr. P. Kisielių.

Federacijos vadas apibūdino Federacijos planus, rūpesčius ir atliekamus darbus. Jis pabrėžė

jaunučių svarbumą organizacijos rėmuose ir paaikšino apie naujai sukurtą jaunučių sambūrį.

Jūra Viesulienė perskaitė sveikinimą iš dr. A. Damušio. Ji pristatė mum globėjų židinio idėją, kurią siūloma įgyvendinti Ateitininkų Sendraugių Sąjungos rėmuose. Kadangi rytuose koncentruojamasi prie jaunimo subūrimo ir suorganizavimo, nutarta, kad šiam pakraščiu vadovaus J. Viesulienė ir P. Baltakis. Jie stengsis koordinuoti veiklą ir palaikys ryšius tarp kuopų vadovų ir globėjų.

Po to vyko vietovių veiklos pranešimai. Vaizdas atrodė iš karto gan liūdnas. Bet pasiskirstėm darbais ir kartu, vienas kitam ranką ištiesdami, esam pasiryžę situaciją smarkiai pataisyti.

Prieš atsisveikindami su dr. P. Kisieliu, kuris turėjo anksčiau išvykti, jam pasisakė savo nuomonės apie rytų problemas, ypatingai pabrėždami Padėkos dienos moksleivių kursų svarbą. Ideologinių kursų sugrąžinimas į rytus nepaprastai padėtų rytų veiklai. Dr. Kisieličius mum pažadėjo šių kursų perkėlimo reikalingumą išskirti kun. St. Ylai ir visai tarybai.

Palydėję dr. Kisielių, grįžom į klasę ir tęsėm pokalbį. J. Viesulienė pristatė mum jaunučių programą, kuri jau yra išspausdinta. Ji apima ketverių metų

veiklą. Yra sueigų temos, žaidimai ir vadovavimo bei auklėjimo metodai. Ši medžiaga dar gali būti gražiai papildoma Putnamo seselių išleista religine programa, jaunimo maldaknygėmis ir giesmynėliais.

Programą vyresniems moksleiviams yra paruošusi Lilė Gražulienė. Jos išspausdintos dar neturėjom. Tačiau J. Viesulienė mum ją apibūdino, pristatydamas bendrus bruožus ir susirinkimų planus.

Suvažiavimas praėjo sklandžiai ir draugiškoje nuotaikoje. Visus rišo bendras rūpestis dėl ateitininkiško jaunimo ir jo ateities. Man rodos, kad per tą dieną daug atlikom. Visi dalyviai įsijungė į diskusijas, kalbas. Netruko idėjų, siūlymų ir organizacijos darbiui.

Grįžom į New Yorką tą patį vakarą. Ir vėl važiuodamos kalbėjom apie savo jaunimą ir planus jų veiklai. Idėjų buvo tiek pat daug, kaip ir keliaujant į suvažiavimą. Bet grįždamos buvom ramesnės, žinodamos, kad turim rytiniam pakrašty bendradarbių, su kuriais kartkartėmis galim pasidalinti įspūdžiais ir prašyti pagalbos.

Viliuosi, kad šis suvažiavimas bus pradžia glaudaus ryšio tarp rytų globėjų ir vadovų bei pradžia stiprios mūsų veiklos!

Rasa

Ateitininkų sendraugių stovykloje Kennebunkporte. Nuotr. P. Ažuolo

KŪRYBINĘ UGNĮ PERDUOTI ATEINANČIAI KARTAI

Ateities vyr. redaktoriaus kun. dr. Kęstučio Trimako žodis jaunimo konkurso premijų įteikimo iškilmėse spalio 14 Jaunimo Centre, Chicagoj

Ateities žurnalas, gyvuodamas jau 67 metus, visada skatino, puoselėjo, skelbė ir įvertino jaunimo kūrybą. Ateity pirmuosius savo eilėraščius spausdino poetas Jonas Aistis. Jos puslapiuose reikėsi Aloyzas Baronas, Kazys Bradūnas, Bernardas Brazdionis, Kotryna Grigaitytė, Vytautas Mačernis, Vincas Mykolaitis-Putinas, Julija Svabaitė, Antanas Vaičiulaitis ir eilė kitų poetų, beletristų. Jų savo idėjas skelbė mąstytojai Antanas Macceina, Stasys Šalkauskis, Ją redagavo, jauni būdami, Jonas Grinius, Antanas Macceina, Kazys Bradūnas. Jos paskelbtą literatūrinio rašinio konkursą laimėjo Henrikas Nagys.

Ir šiandieninė Ateitis žengia tuo pačiu keliu. Kas mėnesį čia pasirodo moksleivių kūrybinių bandymų "Atžalų" skyrius. Kiekvienam numery savo idėjas reiškia ir piešiniais bei fotografijom numerį iliustruoja studentai. Be viso to, Ateitis, atgaivinus seniau įsigalėjusią tradiciją, kasmet skelbia jaunimo konkursus. Šie atgaivinti konkursai skiriasi nuo ankstesniųjų tuo, kad 1) konkurse svarstomi visi Ateičiai įteikti, ne vien specialiai konkursui skirti darbai ir 2) konkursas kasmet apima ne vieną kitą sritį, bet jų eilę — straipsnius, poeziją, beletristiką, iliustracijas, fotografijas ir kita.

Per pastaruosius metus augo tiek konkurso premijų laimėtojų skaičius, tiek išdalinamų pinigų suma, tiek jaunimo susidomėjimas konkurso. 1975-76 metais buvo 24 premijų laimėtojai; 1976-77 — 22, o 1977-78 — 30. 1975-76 išdalinta 650 dolerių, 1977 — 700, o šiame — 750. 1975-76 specialiai konkursui atsiųstų darbų beveik nebuvo; 1976-77 — jau buvo kiek daugiau; šiame jų dar daugiau, ypač moksleivių.

-o-

Tauta neišsilaiko, išsenka, merdi ir miršta, jei joje nėra kūrybingų žmonių. Išsiviam greia pavojus išsekti ir išnykti ne vien nutaustant ir nebevertojant savos kalbos, bet ir kūrybines pajėgas nukreipiant nuo savo tautos į gyvenamą kraštą, iš kur duona ir pragyvenimas.

Kol mūsų išeivijoje, mūsų tarpe, jaunimo kūrybiniai darbai bus tikrai vertinami — nebūtinai skiriant už juos stambias pinigines sumas, bet iškeliant jo pastangas bei atkreipiant į jį dėmesį, tol galim tikėtis, kad jis savo kūryba reikšis mūsų tarpe.

Jaunimas pats pasisako, kad viešas dėmesys jį skatina. Štai 10-12 m. jaunių grafikos bandymam pasirodžius Ateity, jų globėjas Balys Lukošius parašė redaktoriui: "Padėsinai. Kai pasakiau, kad bus atspausdinta Ateityje, tai berniukai pasidarė darbštesni ir kūrybingesni"

(Ateitis, 1977, 6 nr., 205 psl.). Gi jauna iliustratorė Rima Valiulytė, laimėjusi premiją, pasisakė: "Šis įvertinimas man yra paskata ir toliau piešti" (Ateitis, 1978, 1 nr., 40 psl.).

Kūrybinių pastangų prasmę aiškiausiai apibėrė Jolanta Malerytė. Jos motina — lietuvių kalbos mokytoja. Jos tėvas — žydai. Su tėvais prieš ketverius metus iš okupuotos Lietuvos atvyko į Izraelį. Laimėjusi pirmąją poezijos premiją 1976, ji rašė: "Nors užaugau mišrioje šeimoje, pasirinkau sau lietuviškos tautybę. Manau, kad mano poezija bus kaip tiltas, jungiant mane su lietuviška išeivija. Dabar aš jaučiuosi jos mažą dalelę" (Ateitis, 1976, 9 nr., 317 psl.). Už jos žodžių — pasiryžimas: jau trečius metus iš eilės ji laimi pirmąją poezijos premiją vyresnio amžiaus jaunimo tarpe.

Ne tik apsisprendimas lietuviškai rašyti, bet ir tematika dažnai rodo kurti mėginančio jaunimo ryšį su tauta, jos rūpesčiais bei reikalais.

Jaunų laimėtojų tarpe šiame randam Algį iš Punsko, sklandžiu stilium liaupsinantį savo gimtinę — lietuvišką... įsidėmėkim, lietuvišką Punską. Gi vaizduotės sparnais nešamas Vitas Laniauskas Amerikos žemėj sapne Dainavos stovyklavietėje susitinka su velniu, kuris ragina kalbėti lietuviškai.

Arčiau kietos tikrovės, Linas Kojelis gyvam reportaže atvaizduoja savo ir savo draugų nuotakas žygiuojant prie Sovietų ambasados Washingtono. Dėka jo ir Lino Mikulionio bei Rimanto Žemaitaičio, kurie pavojingose sąlygose foto aparatais užfiksavo savo draugų susidūrimus su amerikiečių policija, saugojančią kelius į Sovietų ambasadą. Washingtono demonstracijom skirtame Ateities 1978 sausio numery buvo išspausdinti "bene aplamai mūsų spaudoje geriausiai paruošti šio įvykio aprašymai ir jų vizualiniai įforminimai puslapiuose" (Draugo priedas, 1978 vasario 11).

-o-

Kokie kūrėjai, tokia ir tauta. Kokie ateities kūrėjai, tokia ir tautos ateitis.

Rašyt. Jurgis Gliuda, atsiliepdamas į "Antai" komentarą "Kur kartos susitinka" (Ateitis, 1976, 8 nr., 269 psl.), vyresniosios jaunės kartos ryšių esmę ir tikslą apibūdino kaip reikalą "išeivijoje kūrybinę ugnį išlaikyti kitų kartoj" (Ateitis, 1977, 1 nr., 24 psl.).

Tiek Ateities žurnale, tiek jos skelbiamuose konkursuose susitinka vyresnioji ir jaunesnioji kartos. Čia stengiamės tą kūrybinę ugnį perduoti, įvertindami ateinančių dienų kūrėjus, net ir jų pirmus, jaunus, tiek drąsius, tiek nedrąsius, žingsnius.

Susitinkam. Jaunieji autoriai, sveikinami, bandančius įžiebt kūrybinę ugnį savo darbais.

O jum, mieli mecenatai ir jaunų autorių bičiuliai, dėkojam, kad jų kūrybinius bandymus taip įvertinat.

Mačiau, girdėjau

— N. Y. vyresniųjų moksleivių ateitininkų pirmame šių metų susirinkime Kultūros Židinys išrinkta nauja valdyba. Ją sudaro: Paulius Gudelis ir Tomas Ivaška — kopirimininkai, Gintaras Vaišnys — išdininkas, Stasys Janušas — korespondentas. Susirinkimo metu aptarti veiklos planai ir darbai. Vyresniems vadovauja Algis Norvila ir Rasa Razgaitienė.

— N. Y. moksleivių ateitininkų kuopos globėja yra Liuda Gudeliene. Dvasios vado pareigas eina kun. Kazimieras Pugevičius.

— N. Y. jaunučių ir jaunių grupėm vadovauja Rasa Bobelytė ir Eglė Zikaraitė. Numatoma turėti sueigas bent sykį per mėnesį.

— N. Y. sendraugių buvusiai valdybai pavesta surasti kandidatus naujai valdybai. Rinkimai bus vykdomi rinkiminiu būdu.

ATEITIES PREMIJOS JAUNIMUI

Ateities vakare Chicagoj spalio 14 buvo įteikta 30 premijų 1977-78 jaunimo konkurso laimėtojam.

JAUNIMUI 19-30 METŲ AMŽIAUS

Už reportažą

Speciali premija — **Linui Kojeliui** iš Los Angeles už reportažą "Jaunimo protesto žygis Washingtono" (Ateitis, 1978, 1 nr., 14 psl.). 50 dol. mecenatas — inž. Pranas Baltakis.

Už knygos recenziją

Speciali premija — **Marijai Eivaitėi** iš Chicago už Jurgio Gliudos romano "Narsa gyventi" knygos recenziją (Ateitis, 1978, 6 nr., 206 psl.). 50 dol. mecenatai — dr. Juozas ir Agnė Kižiai.

Už prozą

Pirmoji premija — **Daivai Markelytei** iš Cicero, Ill., už apysaką "Kartus alus" (spausdinama Ateity). 50 dol. mecenatas — inž. Pranas Baltakis.

Už poeziją

Pirmoji premija — **Jolantai Malerytei** iš Haifa, Izraelio (Ateitis, 1978, 5 nr., 162 ir 168 psl.). 50 dol. mecenatas — inž. Pranas Baltakis.

Antroji premija — **Linui Rimkui** iš Chicago (spausdinama spalio nr.).

Už veiklos aprašymus

Pirmoji premija padalinta **Ramūnei Kubiliūtei** už studentų ateitininkų suvažiavimo aprašymą (Ateitis, 1978, 2 nr., 70 psl.) ir **Danutei Saliklytei** už Studentų Ateitininkų Sąjungos užsienio skyriaus apžvalgą, 1976-1977 (Ateitis, 1978, 2 nr., 71 psl.). Abi yra iš Chicago. 50 dol. mecenatė — Ateitininkų Sendraugių Sąjungos centro valdyba.

Už veiklos fotografijas

Pirmoji premija — **Jonui Kupriui** iš Cicero, Ill., už veiklos fotografijas per išstisus metus, o ypač už IX ateitininkų kongreso

vaizdus (Ateitis, 1977, 8-9 nr.). 50 dol. mecenatė — Ateitininkų Sendraugių Sąjungos centro valdyba.

Dvi specialios premijos (po 25 dol.) už įspūdingas jaunimo žygio Washingtono nuotraukas (Ateitis, 1978, 1 nr.) — **Rimantui Žemaitaičiui** iš Chicago ir **Linui Mikulionui** iš Sterling Heights, Mich. Mecenatai — dr. Antanas ir Elena Razmai.

Už meno fotografijas

Pirmoji premija — **Jonui Kupriui** iš Cicero, Ill., už "Šventojo narvo" dramoms vaizdus (Ateitis, 1977, 8-9 nr.). 50 dol. mecenatai — dr. Antanas ir Elena Razmai.

Antroji premija — **Algiiui Norvilai** iš Brooklyn, N.Y. (nuotraukos dar nepanaudotos).

Už iliustracijas

Pirmoji premija — **Taurai Zrankaitei** iš Redford, Mich. (Ateitis, 1978, 4 nr., 127-128 psl.). 50 dol. mecenatas — inž. Pranas Baltakis.

Antroji premija — **Petrui Sandanavičiui** iš Los Angeles, Calif. (Ateitis, 1978, 4 nr.; ir kitos, dar nepanaudotos).

MOKSLEIVIAM

Už aprašymą

Pirmoji premija — **Algiiui** iš Punsko už vaizdžiu stilium parašytą apybraižą "Punksas — mano brangi gimtinė" (spausdinama rugsėjo nr.). 50 dol. mecenatė — Gajos korporacija.

Už apysaką

Pirmoji premija — **Vitui Laniauskui** iš Cicero, Ill., už bevardę apysaką (dar nespausdinta). 50 dol. mecenatė — Chicago studentų ateitininkų draugovė.

Antroji premija — **Rūtai Končiūtei** iš Cicero už apysaką "Omega" (dar nespausdinta).

Už rašinį

Pirmoji premija — **Vilijai Dėdinaitei** iš Rochesterio, N.Y., už rašinį apie JAV rytinio pakraščio ateitininkų padėtį (spausdinamas lapkričio numery). 50 dol. mecenatė — Ateitininkų

DARBININKO SKAITYTOJŲ VAJUS

Darbininkas vėl kviečia visus skaitytojus į talką surasti naujų skaitytojų. Daug skaitytojų iškeliavo amžinybėn ir jų vietas užimti ieškomi bent 800 naujų skaitytojų.

Administracija prašo skaitytojų surasti bent vieną naują skaitytoją ar prisiųsti adresą asmens, kurs pageidautų skaityti Darbininką. Iki šių metų pabaigos Darbininkas bus siunčiamas už 1 dolerį. Per šių metų likusius mėnesius ir per visus 1979 metus naujiems skaitytojams Darbininkas bus siunčiamas tik už 10 dol. Nepagalėkit dole-rio ir padėkit Darbininkui skleisti lietuvišką žodį.

Laukiam Jūsų talkos ir iš anksto dėkojam.

T. Petras Baniūnas, OFM
Darbininko administratorius

KUKLAUS KUNIGO JUBILIEJUS

Kun. J. Degučio 40 m. kunigystės proga

Philadelphijos lietuvių Šv. Andriejaus parapijos klebonas yra kun. Jurgis Degutis, šiemet gegužės 26 atšventęs savo 40 m. kunigystės jubiliejų. Jokių iškilmių ta proga nebuvo, nes kaip tik tą pačią dieną buvo įšventintas jaunas kunigas ir Šv. Andriejaus bažnyčioje vyko iškilmingos primicijų mišios. Kun. J. Degutis vėliau prisitarė: „Jau praėjo — praėjo. Kam čia reikia...“ Šiuo kuklumo ženklų jis žymi visą savo darbą parapijoje.

Kleb. kun. J. Degutis gimė 1910.XII.30 Minersville mieste, Pa. Jam esant vos 12 m., mirė tėvas. Šeimoj liko trys vaikai, vėliau visi pasirinkę dvasinį lumą: kunigas Jurgis, brolis kun. Andrius (miręs) ir sesuo Ona, dabar vienuolė Verona.

1928 įstojo į Šv. Karolio kunigų seminariją, Overbrook, Pa. Kunigu įšventintas 1938.V.26. Vikaravo įvairiose Philadelphijos arkivyskupijos lietuvių parapijose, kol 1966.XII.6 buvo paskirtas Šv. Andriejaus parapijos klebonu, mirus šios parapijos įkūrėjui kun. J.J. Čepukaičiui.

Turbūt nė vienoj lietuvių klebonijoje šiame krašte sekmadieniais ir šeštadieniais nėra tiek žmonių judėjimo, kaip Šv. Andriejaus parapijos. Čia repetuoja choras, vyksta įvairių pasauliečių organizacijų posėdžiai, žaidžia po mišių vaikai. Ir kiekvie-

nas yra net kava pavaišinamas. Tuo pačiu metu ir parapijos salėje pokalbiauja kitų vienetų valdybos, klebonijoje netilpusios. Šeimyniška nuotaika ypač pasinaudoja parapiečiai, į mišias atvažiuavę iš tolimesnių vietovių, kartais net 70 mylių. Šeštadieniais šioj parapijoje vyksta lituanistinės mokyklos pamokos, vakarais, dažnokai, — renginiai. Net ir renginių metu be klebonijos neišsiverčiama: šeiminkės, kad nereikėtų tirštai grūstis salėje esančioj virtuvėje, naudojasi ir klebonijos virtuve.

Kleb. kun. J. Degučio svetingumas ties parapijos ribomis neišnyksta. Jis priima iš kitur atvykusius pasauliečius, o klebonijoje sustoja svarbiais ir pussvarbiais reikalais pro Philadelphiją vykstantieji kunigai. Jei ateina eilė atsakyti už visą mūsų išeiviją, dejonų taip ir nepasigirsta. Tik klebono veidą pridengia rūpestis, kad viskas geriausiai baigtųsi.

Štai 41 pasaulinis eucharistinis kongresas Philadelphijoje. Šv. Andriejaus parapija buvo lietuvių centras. Čia kasnak, pavaišinti ir priglausti, ant sofų, ant parapijos ir net ant nuomotų lovų nakvodavo keliasdešimt kunigų. Bet talka ir parama šiam įvykiui iš kai kur nepasirodė. Tad nusikamavo klebonas, jo darbštus vikaras K. Sakalauskas

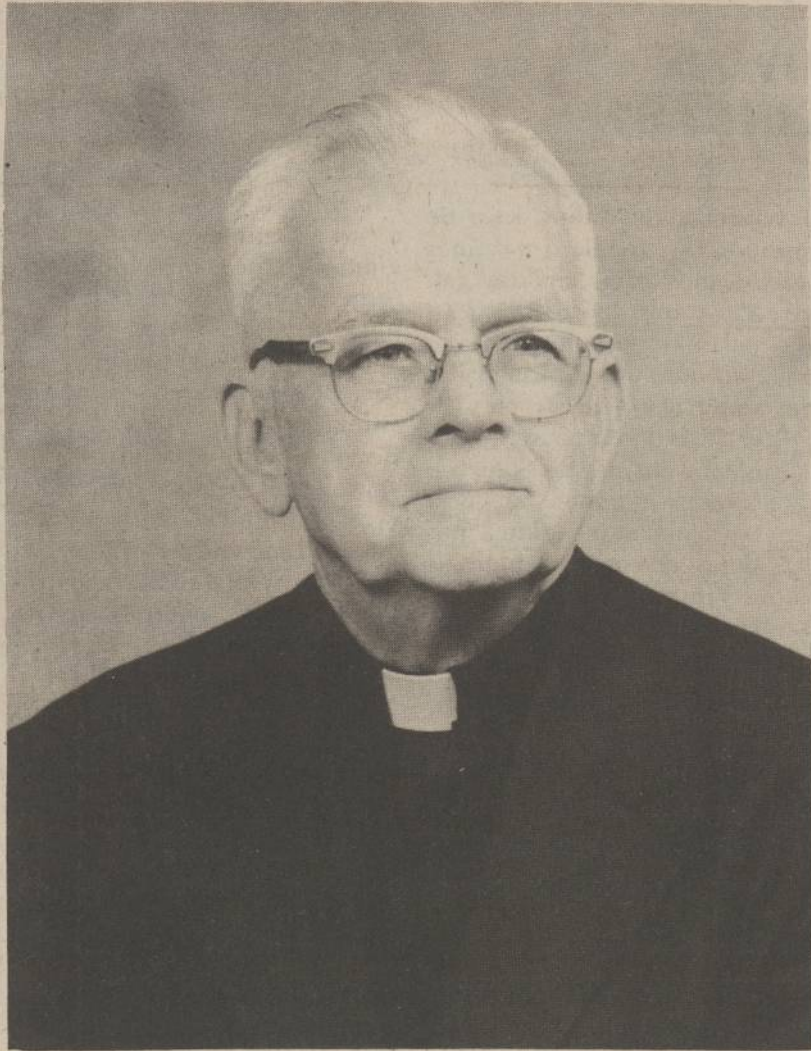
ir šeiminkė, būrio parapijos moterų padedama. Kongresas iš kleb. kun. J. Degučio pareikalavo ir nemažos finansinės aukos, atiduotos iš asmeninių santaupų.

Kleb. kun. J. Degutį pažįsta visi jo parapijos vaikai, jį gerbia jaunimas. O pastangų su jaunimu suartėti, rodosi, nesimato. Jis moka kiekvieną, pagal jo amžių, tinkamai, paprastai užkalbinti, pajuokauti. Dalyvauja beveik visuose renginiuose, specialaus dėmesio nereikalaujamas. Sekmadieniais, neradęs klebonijoje ramios vietos, vykstant posėdžiam kiekviename kambary, tyliai išslenka pasivaikščioti.

Klebono kuklumas, paprastumas ir administraciniai sugebėjimai šią parapiją išlaikė gerame stovy, nors jos aplinka anksčiau buvo grasi.

Sėkmė ir gera sveikata telydi šį mielą dvasininką, o parapiečiai viliasi, kad ir monsinjoro titulas jo neaplenks.

S. Burčinas

Kun. Jurgis Degutis, Šv. Andriejaus parapijos klebonas Philadelphijoje, atšventęs 40 metų kunigystės jubiliejų.

MYLIMOS IR ŽUDOMOS RAIDĖS

BALTIMORE, MD.

Pereitą vasarą lietuvių festivaly Baltimorės miesto centre lankytojų galėjo stebinti, kad tarp įvairių stalų, papuoštų lietuviškais audiniais, drožiniais ir knygomis, stalias su užrašu "Lithuanian National Library", t.y. Lietuvių Tautiškas Knygynas, buvo apkrautas ne knygomis, bet įvairiais valgiais. Dvi dienas dideliame karšty prie jo plūso būrelis šeiminkinių, aptarnaudamos išalkusius iš daugiakntantinės minios besigrožinčios lietuviškais tautiniais šokiais, dainomis bei meno dirbiniais. Atrodo, kad knygyno valdyba daugiau rūpestio teikė tolimesniam knygyno išsilaikymui, stengdamasi užsidiirti iš išalkusiųjų, nei lietuviškios knygos platinimui ar reprezentacijai tarp kitataučių, ypač kai tą spragą gerai užpildė LB Baltimorės apylinkės valdyba. Vis dėlto spalio 8 knygyno valdyba įrodė, kad ji nėra abejinga ir kultūriniam darbui, suruošdama knygyno 70-ties metų sukakties minėjimą ir tuo pačiu retą šioj lietuvių kolonijoje kultūrinę popietę.

Minėjimo leidiny buvo duota trumpa Baltimorės Lietuvių Tautiško Knygyno istorija, paruošta Morkaus Šimkaus, knygyno vedėjo.

Nors Baltimorėje pirmasis knygynas buvo įsteigtas 1891, bet tik 1908 balandžio 6 jis buvo inkorporuotas. Visą laiką knygyną išlaikė įvairios Baltimorės lietuvių organizacijos ir draugijos, o jo valdyba buvo renkama iš jų atstovų. Pradžioj knygynas buvo prisiglaudęs įvairiose patalpose, bet nuo 1917 jo būstinė yra Lietuvių Namuose, 851-853 Hollins St., kur tam tikslui yra skirtas vienas kambarys.

Pagal knygyno įstatus, jis visada turi būti visuomeniškas, niekados partiškas. Jame privalo tilpti įvairaus turinio lietuviškos knygos, žurnalai, laikraščiai ir rankraščiai. Draugystės privalo rinkti atstovais žmones, mylinčius teisybę, dorą ir apšvietą. Visos finansinės įeigos neturi būti apverstos ant ko kito, kaip tik ant užlaikymo, padidinio ir patobulinimo knygyno.

1958, knygyno auksinio jubilėjaus metais, čia atstovus turėjo: Atletų klubas, Ateitininkai, Studentų Sąjungos skyrius, Mindaugo-Kęstučio Draugija, Lietuvių Moterų Piliečių klubas, Siu-

vėjų unijos 218 skyrius, Lietuvių Namų bendrovė, LB apylinkė, Lietuvių Veteranų Sąjunga, Susivienijimo 64 kuopa. Šiuo metu knygyno valdybą sudaro: Genovaitė Aušrienė — pirmininkė, Juozė Jončienė — vicepirmininkė, Juozas Bradūnas — sekretorius, Antanas Sąjauskas — išdininkas ir Morkus Šimkus — vedėjas.

Knygyno sukakties minėjimą atidarė pirm. Genovaitė Aušrienė. Minėjimui vadovavo Matas Brazauskas. Jis apibūdino knygyno veiklą ir pristatė programos atlikėjus.

Po puikių vaišių į susirinkusius prabilo buvęs baltimorietis, dabartinis vienas Draugo redaktorių, poetas Kazys Bradūnas. Jis priminė Baltimorės miesto indėlį ne tik į Amerikos politinį, bet ir religinį bei kultūrinį gyvenimą. Tad nenuostabu, kad šis miestas turėjo tiek daug įtakos ir šimtameinėj lietuvių išeivijos istorijoj. Prelegentas suminėjo Baltimorėj ir apylinkėse gyvenusius ar tebegyvenančius lietuvių rašytojus. Meilė lietuviškai raidei, įteibta ankstesnės išeivijos, teberusena. Tai liudija ir Baltimorės lietuvių knygynas, neturįs išeivijoj į save panašaus nei savo amžių, nei nepertauktu funkcionavimu. Šiandieną tauta pergyvena antrąjį spaudos draudimo laikotarpį. Tik šį kartą žudoma ne raidė, bet turinys. O to žudymo vaisius matom Rusijoj, kur per visą 60-ties metų bolševikinį laikotarpį neiškilo nė vienas rašytojas bent panašus į Tolstojų, Čechovą, Dostojevskį ir kitus. Dabartinei rusų literatūrai atstovauja tie, kurie išdrįso pasipriešinti. Tai Pasternakas, Solženycynas ir panašūs. Nauja laisvos spaudos draudimo epocha meta išeivijai iššūkį: išlaikyti gyvą, marksizmo ir okupanto nesužalotą lietuvišką knygą. O ta knygą jei ne anksčiau, tai vėliau ras kelią į anapus.

Po poeto Kazio Bradūno kalbos meninėj daly pasirodė Bradūnų šeimos atžalynas: Elena ir Jurgis. Jei Kazio Bradūno žody atsispindėjo meilė lietuviškai knygai, tai jo duklė žavėjo klausytojus savo meile senai lietuvių liaudies dainai. Ji su broliu perdavė eilę apeiginių liaudies dainų, paaiškindama klausytojam jų prasmę, dainavimo būdą ir dainų kilmę. Dainos, surinktos iš Pensylvanijos angliausių apylinkėse tebegyvenančių senelių, priminė vyresniesiems, ypač ankstesnės išeivijos, jų jaunystės dienas, gi jaunesniuosis stebino savo poetiškumu ir melodingumu. Pabaigai jaunieji Bradūnai išsikvietė talikon ir tėvelį dainai, kurią jie, tebegyvendami Baltimorėj, važiudami savaitgaliais į pajūrį, visi dainuodavę. Tai ir buvo sėk-

la, sukėlusį Elenutei susidomėjimą liaudies daina, kurios rinkimui ir tyrimui skiria savo laiką ir studijas.

Šis knygyno sukakties minėjimas sekmadienio popietę sutraukė nemažą būrelį baltimorietčių. Matėsi LB kultūros tarybos pirm. Aleksandras Radžius, vicepirm. Cezaris Surdokas, LB Baltimorės apyl. pirm. Vytautas Eringis, Baltimorės organizacijų tarybos pirm. dr. E. Armanienė, radijo valandėlės vedėjai Albertas Juškus ir Kęstutis Laskauskas, ankstesnės išeivijos veikėjai Emilija Railienė, Julė ir Nadas Rastenai. Apskritai, minėjime matėsi daug ankstesnės išeivijos veidų; tai rodo, kad jiems jų įkurtos insititucijos, nors ir perėjusios į naujųjų rankas, tebėra brangios ir artimos.

Liūdno, kad, nežūrint rengėjų pastangų minėjimą garsinti, paruošti puikias vaišes, pravesti programą sklandžiai ir neištesčiai bei parūpinti muziką norintiems pasižioti, šis minėjimas toli gražu nesutraukė tiek žmonių, kiek jų susirenka į vidutinius parengimus šeštadieniais. Gal jauniesnieji pabūgo ilgų kalbų? Gal kitiem, ypač vyresniesiems, 8 dolerių įėjimo kaina buvo aukštesnė? Bet greičiausiai dėl to, kad daug kas knygyno reikalui ir apskritai lietuviškai knygai yra visiškai abejingi. Jei 1910 Baltimorės Tautiškas Knygynas turėjo 268 skaitytojus, tai šiandieną jis jų turi tik apie tuziną! Baisu yra, kad anapus dar negimusi knygą yra žudoma, bet taip pat baisu, kad čia, sunkiose sąlygose išvydusi šviesą, yra ignoruojama. Ji yra ignoruojama, kai niekas jos neplatina, kai niekas neruošia jos paistatym!

Kazys Bradūnas, gyvendamas Baltimorėj, kas sekmadienį po mišių Šv. Alfonso bažnyčios prieangy išdėstydavo knygas, kurias tautiečiai galėjo apžiūrėti ir įsigyti. Jam išvykus į Chicagą, Jonas Jakubauskas prie savo maisto produktų stalo Hollins gatvės turguje įsivedė ir naujų knygų platinimo skyrelį, bent dalinai užpildydamas atsiradusią spragą. Jam išsikėlus į Juno Beach, Fla., jo verslą perėmus Aldona Marcinkienė toliau tęsė knygų platinimą. Deja, pastarajai iš maisto prekybos visiškai pasitraukus, užsibaigė bet koks knygų platinimas Baltimorėj. Žinia, knygos mylitojas ras būdų užsisakyti ir pats, tačiau tokių tėra tik saujelė. Dauguma knygų neieško, o net ir sužinoję apie naujos pasirodymą, neprisiarošia jos užsisakyti. Tad knygai turi ieškoti skaitytojų, turi ieškoti pirkėjų.

Baltimorės Tautiško Knygyno 70-ties metų sukaktis būtų gražiai įprasminama, jei Baltimorės organizacijos, besirūpindamos knygyno ateitim, imtųsi konkrečių žygių lietuviškos spaudos platinimui Baltimorėj atgaivinti.

Juozas Gaila

— Vliko seimas šiemet įvyks gruodžio 9-10 Chicagaj, Pick-Congress viešbity, 520 So. Michigan Ave. Techniškiem seimo rengimo darbam vykdyti Chicagaj sudarytas visų grupių atstovų komitetas, kuris iš savo tarpo išrinko trijų asmenų prezidiumą: pirm. Povilaitis, vicepirm. ir banketo vad. F. Mackevičienė, sekret. M. Valiukėnas.

— Vytautas Alantas iš Redford, Mich., laimėjo 1978 metų Dirvos novelės konkursą. 600 dol. premijos mecenatas yra Simas Kašelionis iš Chicagos. Vertinimo komisiją sudarė Danutė Bindokienė, Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis ir Antanas Juodvalkis, visi iš Chicagos. Konkursui buvo atsiųstos 24 novelės. Premija paskirta vieningu balsavimu.

— Prel. Jonas Kučingis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas Los Angeles, Calif., vertindamas Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos rengiamą Vilniaus universiteto įsteigimo 400 metų suakties minėjimą ateinančiais metais, paskyrė tam tikslui 1000 dol.

— Prof. Adomo Varno parodos atidarymas ir pagerbimo akademija Chicagaj įvyks gruodžio 2.

— Providence, R.I., Padėkos dienos proga skirtingų religijų šventovėse vyksta ekumeninės pamaldos. Šiemet jos numatomos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje.

— Inž. Kosto Dočkaus straipsnį išspausdino didelės apimties žurnalas "Welding Journal", skirtas metalo suvirinimo reikalams. Straipsnis iliustruotas daugybe brėžinių ir išspausdintas kaip vienas keturių pagrindinių straipsnių.

— Detroit, Mich., Dievo Apvaizdos Kultūros Centre gruodžio 3 įvyks Michigano LB apygardos suvažiavimas.

— Viktoro Petkaus ir kitų nezydų disidentų reikalu Hearst dienraščiuose spalio pradžioj puikų straipsnį paskelbė kolumnistas Patrick Buchanan. Jis rašo: "Kodėl Amerikos katalikų bažnyčių sakyklos nedreba nuo protestų dėl sovietų elgesio su Viktoru Petkumi, kuris gavo žiauresnę bausmę už Ginzburgą ir Ščaranskį?.. Ar Vakariai tik tada susijaudina ir pasipiktina komunizmu, kai aukos yra politiniai disidentai intelektualai arba norį išemigruoti žydai?"

— "Poeto Bernardo Brazdžionio lyrika dr. Juozo Briedžio muzikos harmonijoje" koncertas įvyks gruodžio 10 Chicagaj, Jaunimo Centre. Koncerte dalyvaus ir autoriai. Dainuos solistai Algirdas Brazis, Roma Mastienė ir Dana Stankaitytė. Akomponuos pianistas Arūnas Kaminskis.

— Augustas Jovaras, Skotijos letuvių veikėjas ir Išeivių Draugo administratorius, staiga mirė spalio 16.

— Norį vykti į IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą Europoj kviečiami užsiregistruoti registracijos ir kelionės komisijoj adresu: IV PLJK, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636 arba skambinti 6-9 val. pirmadieniais-ketvirtadieniais telef. 312 778-2200 arba 312 778-2201.

— Nauji Darbininko prenumeratoriai: A. Žigaitis, St. Petersburg Beach, Fla. Užsakė kitiem: R. Katinui, Anchor Point, Alaska — V. Katinas, Richmond Hill, N.Y., prel. K. Razminui, Roma, Italija — kun. J. Pakalniškis, Brooklyn, N.Y. Sveikinam naujus prenumeratorius ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumerata visiem 13 dol. metam.

PHILADELPHIA, PA.

Ateitininkų pabendravimas

Kiekvieneriais metais Philadelphijos ateitininkai rudens metu susirenka pabendravimui. Šiemet tai vyko spalio 15. Mišias Šv. Andriejaus bažnyčioje už gyvus ir mirusius ateitininkus užprašė sendraugiai. Po mišių ateitininkai, jų šeimų nariai bei prijaucią buvo kviečiami į parapijos salę.

Juozas Kananavičius, ateitininkų sendraugių valdybos pirmininkas, susirinkimą pradėjo maldą. Susikaupimo minutę pagerbti mirusieji ateitininkai.

Į prezidiumą buvo pakviesti visi Philadelphijos ateitininkų organizacijų pirmininkai: jaunučių — Tauras Viesulas, moksleivių — Aušra Čecytė, studentų — Algis Šalčiūnas, o sendraugiam atstovavo J. Kananavičius.

J. Kananavičius, pasidžiaugęs gražia ateitininkų veikla, pastebėjo, kad į sendraugių gretas paskutiniu metu įstojo keturi nauji, daug žadą ne tik ateitininkų idealų propagavime, bet ir visos kolonijos veikloj, žmonės. Tai Stasys Rudys, Živilė Rudienė, Jūratė Krokytė-Stirbienė ir Laimutis Radžius.

Vida Bendžiūtė susirinkusiem pristatė moksleivius ateitininkus, suminėdama jų amžių, langomą mokyklą bei pomėgius. Danutė Pliuskonytė supažindino su jaunučiais ir jauniais.

Jūra Viesulienė, jaunučių globėja, pristatė pas mus neperseniausiai aktyviai pradėjusį reikštingą kalbėtoją St. Rudį. St. Rudys nuo mažens yra ateitininkas, perėjęs lituanistines mokyklas, baigęs chemijos mokslus, šiuo metu mokytojauja Vinco Krėvės lituanistinėj mokykloj ir yra tos mokyklos vedėjas. Gyvendamas Wilmington, Del., toli nuo Philadelphijos, kiekvieną šeštadienį vaikus atveža į lituanistinę mokyklą.

St. Rudys savo žody pareiškė, kad, atvykę į šį kontinentą, radome daug organizacijų, išeivijos gyvenime suvaidinusių svarbią rolę. Jo nuomone, šiuo metu išeivijoj yra trys reikšmingiausios organizacijos: Lietuvių Bendruomenė, besitvarkanti demokratiškais pagrindais ir apimanti visus išeivijos lietuvių, ir skautai bei ateitininkai, kurių tikslas išugdyti pilnintinius žmones bei paruošti ateitį vados. Pasidžiaugė, kad nepergausiasias Philadelphijos ateitininkų sendraugių skyrius davė net

tris JAV LB krašto valdybos pirmininkus: Vytautą Volertą, Juozą Gailą ir Algimantą Gečį. Už gražių asmenybių subrendimą, anot kalbėtojo, mes turime būti dėkingi vyresniajai kartai — tėvam. St. Rudys pabrėžė, kad dabar visų darbų tęstinumas gula ant jo generacijos pečių. Jų uždavinys išauginti naują kartą, kuri ir toliau perduotų lietuvišką kalbą bei mūsų kultūrą. Paskaitininkas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungoj įžiūri konkurenciją kitom lietuviško jaunimo organizacijom.

Danutė Muraškaitė perskaitė Sibiro kalinio laišką, kuriame labai vaizdžiai kalbama apie žmogaus sielos tobulinimą. J. Viesulienė supažindino su naujomis jaunučių ir moksleivių ateitininkų veiklos gairėmis. Jos yra labai gerai išmąstytos ir pasižymi dideliu praktiškumu. Svečiai pajuto, kad jų vaikai yra geroje rankose.

Susirinkimas baigtas ateitininkų himnu. Atsilankę buvo pavaišinti darbščiuųjų ateitininkų skanumynais.

P. Andriulio išleistuvės

Lietuvių Namuose spalio 29 įvyko ilgamečio Philadelphijos gyventojų P. Andriulio išleistuvės į Chicagą pas brolių Juozą ir seserį Aleksandrą Eivienę. Su Andriuliu atsisveikinti susirinko būrys bendradarbių, draugų bei organizacijų, prie kurių jis priklausė, narių.

Išleistuvių puotai vadovavo Vytautas Matonis, Philadelphijos Tautinės Sąjungos skyriaus pirmininkas. Pagrindinis kalbėtojas buvo Vincentas Grudzys. Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkės vardu atsisveikino Gediminas Dragūnas. Kazys Špakauskas, ramovėnų pirmininkas, apgailestavo, kad netenka veiklaus nario. Lietuvių Namų vardu atsisveikino Vincas Šalčiūnas. Tautinės Sąjungos vardu padėką ir linkėjimus pareiškė V. Matonis.

Prisiminimui buvo įteiktos trys simbolinės dovanėlės: puikūs Philadelphijos albumas, Philadelphijoj prie nepriklausomybės rūmų esančio laisvės varpo replika ir lietuviška vėliavėlė. Bronė Impolėnienė įteikė asmeninę dovaną.

Pakėlus šampano taures, Petrui buvo sugiedota Ilgiausiuvių. Jautrių kalbų ir prisiminimų paveiktas, Andriulis buvo giliai sujudintas ir už jį tarti džiūti pakvietė J. Bobelį. Šis padėkojo išleistuvių rengėjams ir dalyviams.

b.v.

Lietuvių išeivijos spaudoj

LANKYMASIS LIETUVOJE
NAUDINGAS AR ŽALINGAS?

Lankymasis okupuotoj Lietuvoj, ypač Vilniaus universiteto lituanistiniuose kursuose, lietuviško išeivijoj yra iššaukę įvairių nuomonių.

Komentuodamas PL Jaunimo Sąjungos politinį biuletinį "Kova", "Europos Lietuvis" šiem klausimams skiria vedamąjį 1978 lapkričio 7, Nr. 44.

Su tuo straipsniu ištiesai supažindiname ir Darbininko skaitytojus.

-0-

Rugpjūčio 12 d. Vilniaus universitete pasibaigė lituanistikos kursai, kurie per pastaruosius šešerius metus vasaromis buvo vis ruošiami laisvojo pasaulio jaunimui. Šiais metais iš 25 užsirašiusių kursuose dalyvavo 19 jaunuolių, suvažiavusių iš įvairių pasaulio kraštų.

Dėl tų kursų išeivijos spaudoje ginčijamasi jau kelinti metai. Į klausimą, ar verta važiuoti į juos, dalyvavę paprastai atsako teigiamai. Tuo tarpu vyresniosios kartos atstovai į tą patį klausimą dėl įvairių priežasčių dažnai pasisako neigiamai.

Dr. A. Štomas Toronto lietuvių jaunimo susirinkime nedvejodamas pasakė: "Kiekviena skyje į Lietuvą reikia naudotis... Kursų rezultatai tautiniu požiūriu — geri. Jeigu ten vyksta neparuostas jaunimas, kalta pati išeivija. O paruošti reikia, kad nebūtų naivūs, orientuoti į neliaupsintų sovietinės santvarkos... Vilniaus kursų neturėtume bijoti. Tegu jie mūsų bijo".

Kursų klausimą svarsto ir naujai pasirodęs PLJ S-gos politinis aplinkraštis "Kova". Jame sakoma, kad kursų oponentai paprastai grindžia savo puolimus prieš juos dviem motyvais: pirma, kursai išplaua jaunimo smegenis; antra, geresnius lituanistikos kursus galima rasti išeivijoje. Vilniaus kursai, esą, per dėm persunkti marksizmo-leninizmo pamokomis, nieko bendra neturinčiomis su lituanistika.

Pirmasis motyvas yra pagrįstas dviem prielaidom: a) jaunimas yra palkas, lengvai suvedžiojamas; b) komunistinė santvarka yra tam tikru atžvilgiu patraukli, kad ir paviršutiniškai. Kitaip tariant, komunizme yra tam tikrų pozityvių elementų. Prielaida, kad jaunims yra lengvai suvedžiojamas, yra absurdiška, — sako jaunimo biuletenis.

Antrasis teigimas, kad išeivijoje galima rasti aukštesnio lygio lituanistinius kursus, yra teisingas. Apie tai rašė Kęstutis Ivinskis, dalyvavęs Ohio vasaros stovykloje. Bet čia pamirštama tikroji važiavimo į Lietuvą priežastis. Jaunimas važiuoja į Vilniaus universitetą, norėdamas praleisti šešias savaites Lietuvoje. Teoretinė lituanistika jam šiuo atveju tampa antraeiliu ar trečiaeilium dalyku. Papūti Lietuvoje šešias savaites tai praktinė lituanistika, kokios išeivijoje nerastime. Tiksliai Lietuvoje natūralu kalbėti, dainuoti, galvoti lietuviškai.

Tačiau lankymasis Lietuvoje, ar tai būtų šešios savaitės, ar penkioms dienoms, gali pagimdyti vieną gana rimtą problemą, nieko bendra neturinčią su "smegenų perplovimu".

Jaunimo biuletenis nupasakoja tą problemą, imdamas pavyzdį iš III PLJ kongreso. Kai buvo renkama PLJS valdyba, buvo pasiūlyti iš vienos valstybės kandidatai, kurie viešai pareiškė, jog jie sutiktų užimti jaunimo sąjungoje vadovaujamąsias vietas tik su ta sąlyga, kad jie nevykdys politinių rezoliucijų. Kodėl jie buvo nusistatę prieš politines rezoliucijas? Ogi todėl, kad ruošėsi važiuoti Lietuvon ir nenorėjo sau "reikalo gadinti" politinę veiklą.

Iš šio pavyzdžio matome, kad lankymasis Lietuvoje gali turėti neigiamos įtakos į politinę

išeivijos veiklą. Vieni, kaip tie jaunuoliai, vengia politinės veiklos, nes bijo, kad tai gali pakenkti jiems gauti vizas. Kiti bijo pakenkti giminėms Lietuvoje, kuriuos sutiko, pirmą kartą viešėdami tėvynėje. Ir vieni ir kiti, grįžę iš kelionės, ignoruoja engiamosios tautos kančias, nedalyvauja demonstracijose, nenešioja plakatų. Iš kitos pusės, būna atvejų, kai penkios dienos Vilniuje jaunuolių grąžina savo tautai, padaro jį tautiškai ir politiškai susipratusių lietuviu.

Pasiskaičius disidentų ir jaunimo pasisakymų ir dar pasi-

kalbėjus su neseniai grįžusiais iš Vilniaus lituanistikos kursų, tenka rimtai pasvarstyti visą Lietuvoj lankymosi problemą.

Atrodo, kad Vilniaus universiteto lituanistikos kursai jaunimui yra dalinai naudingi ir dalinai žalingi. Naudingi, nes ten nuvykęs jaunimas pasitobulina gimtoje kalboje ir pamilsta tėvų žemę. Žalingi, nes grįžę iš Lietuvos pradeda vengti politinės veiklos, kovoti dėl Lietuvos laisvės. Bet, kita vertus, tas pat atsitinka ir su vyresniosios kartos išeiviais, kurie apsilanko Lietuvoje. Todėl peršasi išvada, kad vyresnieji be reikalo puola jaunimą. Lankymasis Lietuvoje, kiek tai susiję su išeivijos politine veikla, neutralizuoja ir vienus ir kitus, ko ir siekia Maskva.

Tad su šia negerove ir tenka kovoti.

PASIDAIRIUS PO MEKSIKĄ

REGINA GAIDYTĖ

Meksika yra čia pat JAV pašonė, bet kartu ir labai toli. Tai didelių kontrastų kraštas. Čia saulėj baltuoja turtingųjų haciendos ir gatvės pakraščiuose sėdi vargšai, čia tuščioj bažnyčioj rasi tylioj maldoj paskendusį jaunuolį ir tuoj už bažnyčios durų pats galėsi paskęsti spalvingoj minioj, ypač turgaus dieną. Šalia modernių miestų su dangoraižiais ir automobilių prikimštomis gatvėmis rasi labai primityvius kaimus.

Čia kraštas, kur šalia viena kitos telpa grynai ispaniška, internacionalinė ir meksikinė kultūros, kuriose vis dar tebeatškamba prieš amžius mėginta sunaikinti aztekų kultūra. Čia kraštas pergyvenęs daugybę civilinių karų, riausių, valdžių pakeitimų, palikusių kartais labai sunkiai beišdylančių bruožų. Gal todėl jį vyksta pasidairyti tiek daug amerikiečių.

Bet tik nedaugelis sugeba ar nori pamatyti ir suprasti tikrąjį Meksiką. Daugumas važiuoja tik ieškodami "good time", kad grįžę pasigirtų, ką valgė, ką gerė ir kokias dar savo užmačias patenkino. Yra daug, net ir iš mano pačios pažįstamų, kurie kokias penkias mylias pavažiavo anapus sienos ir tvirtina Meksiką gerai pažįstą. Ne vienas net pasako: "Boy, oh boy, buvau Meksikoj!" Lyg jau, nuvažiavus į Meksiką, turėtų kas nepaprastai atsitikti.

Tarp JAV ir Meksikos, labai artimų kaimynų, ypatingai šiltų santykių niekada nebuvo. Pačius šių dienų amerikiečius į tą pusę gal kiek nuteikia ir televi-

zijos reklamos, rodančios ūsotus meksikiečius su šautuvais, o menčiau (kartais ir ne taip menkai) apsitrynę žmonės tą palaiko tikra teisybe. Jiem taip ir atrodo, kad visa Meksika pilna ūsotų plačiom skrybėlėm vyrų, snūdžiančių kaktusų pavėsiuose ir tik laukiančių progos ką nors apiplėšti.

Patekęs į Mexico City, tą seniausią Naujojo Pasaulio metropolį, iš karto pajunti pulsą krašto, siekiančio mokslo ir gyvenimo lygio pakėlimo. Elgesy, laikysenoj, apsirengime gali pajusti didelę europietišką įtaką, o daugelis moka bent vieną svetimą kalbą — anglų, vokiečių, prancūzų. Jie taip pat didžiujasi ir savo praeitim ir, kai tik randa progos, visada ją pabrėžia. Visur gyvi aztekų žodžiai ir vardai. Aztekiškai vadinamos vietovės, gatvės, pastatai, net kai kurie valgiai. Aztekų (nawatl) kalba tebėra gyva. Ja tebekalba dar tūkstančiai, ir ji esanti labai lanksti, net poetiška.

Tame Mexico City skruzdėlyne kas dieną dirba dvylika milijonų žmonių. Čia yra puikus operos teatras, daugybė muziejų. Toks antropologijos muziejus apima net šešiolika namų, o beveik visą priemiestį apėmęs universitetas turi ketvirtį milijono studentų. Žmonės neaukšto ūgio, bet gana dailios išvaizdos. Ypač smulkios ir gražios yra moterys.

Mexico City yra 7400 pėdų viršum jūros lygio, tai ir klimatas čia menkai tesikeičia, visada amžinas pavasaris. Dieną temperatūra visada tarp 70-75, o naktimis jau reikia palto. Miestą galima būtų pavadinti paminklų

Dabartinė JAV LB Kultūros taryba. Iš k. Elena Okienė, Roma Žilionienė, pirm. Aleksandras Radžius, Rūta Penkiūnienė, Antanas Vaičiulaitis, Cezaris Surdokas, Trūksta Elenos Bradūnaitės. Nuotr. Lino Surdoko

IŠ JAV LB KULTŪROS
TARYBOS VEIKLOS

miestu. Ypač Reforma, pagrindinė miesto gatvė, kertanti miestą per vidurį, yra pilna paminklų ir labai puošniai atrodo. Man ji labai primena Paryžių. Bet šalia gausybės paminklų Mexico City yra kartu ir pramonės, ir komercijos, ir finansų, ir politikos, pagaliau ir kultūros centras. Jis yra sostinė ir širdis visų dvidešimt aštuonių Jungtinės Meksikos valstijų, o kartu yra ir skęstantis miestas. Kasmet jis nugrimzta tarp keturių ir dvylikos colių. Be to, čia būna nemenkų žemės drebėjimų, ir kartu sergama vargu ar pagydoma visų didmiesčių liga — nepaprastu oro užteršimu. Tą bėdą dar labiau didina ypatinga geografinė padėtis — miestas iš visų pusių apsuptas gana aukštų kalnų, uždaras nuo užteršimą pravėdinančių oro srovių.

Visame krašte ir daugiau bėdų yra. Tai nepaprastas gyventojų prieauglis, trūkumas kelių ir sunkumai juos praveisti (kraštas labai kalnuotas), nepakankamas skaičius mokyklų, menka sveikatos priežiūra. Bet vis tiek, kai pasveri gerąsias ir neigiamas puses, susidaro įspūdis, kad Meksika yra kraštas su labai šviesiu rytojumi. Jau ir dabar čia gyvenimo standartas laikomas pačiu aukščiausiu visoje Centrinėje ir net Pietų Amerikoje, o suradimas milžiniško kiekio aliejaus jį patatys visiškai ant stiprių kojų.

O turistui, ieškančiam ko nors daugiau anapus kasdieniškumo, čia yra tikros aukso kasyklos, gal todėl jų čia ir tiek daug.

(Bus daugiau)

Kultūros taryba spalio 6 paskelbė aplinkraštį, 5 nr., kuriuo primena apygardų ir apylinkių valdybom svarbias sukaktis, minėtinas dar šiais ir ateinančiais metais.

Šiais metais prašoma prisiminti 100 metų gimimo sukaktį žymaus mūsų politikos Nepriklausomybės Akto signataro inž. Stepono Kairio ir Lietuvos teisės istoriko, vertėjo prof. Augustino Janulaičio.

1979 raginama plačiai paminti Vilniaus universiteto įsteigimo 400 metų sukaktį. Taip pat 400 metų sukanka ir nuo Konstantino Širvydo gimimo.

1979 sausio 1 100 metų amžiaus susilauks garbingas mūsų dailininkas Adomas J. Varnas. Tais pačiais metais sukaks 100 metų nuo rašytojo Jono Biliūno ir kalbininko Kazimiero Būgos gimimo.

Spalio 11 aplinkraštį, 6 nr. Kultūros taryba ragina remti knygų leidimą prenumeratomis, platinimu ir aukomis. Ragina toliau ieškoti naujų knygnešių ir kreipti ypatingą dėmesį į JAV LB krašto valdybos paskelbtą spaudos platinimo vąjį. Šiam reikalui aplinkraštį paskelbtas labai tinkamas šūkis: Kas save lietuviu laiko, savo spaudą tepalaiko.

-0-

Kultūros taryba finansavo Stasio Goštauto kelionę į tarptauti-

nį PEN klubų suvažiavimą, įvykusį spalio 12-14 Barcelonoj, Ispanijoj. Be St. Goštauto, lietuviams suvažiavime atstovavo ir Tomas Venclova.

-0-

Spalio 29 C. ir S. Surdokų namuose Baltimorėj įvyko Kultūros tarybos posėdis, kuriame dalyvavo Elena Okienė, Rūta Penkiūnienė, Aleksandras Radžius, Cezaris Surdokas, Antanas Vaičiulaitis ir Roma Žilionienė. Elena Bradūnaitė buvo išvykusi, tad posėdy dalyvauti negalėjo.

Nutarta skelbti dramos konkursą, kad pagausėtų mūsų teatrinę literatūrą. Konkurso premijai nutarta skirti 1500 dolerių. Šiam reikalui 1000 dol. jau yra paskyręs Lietuvių Fondas, o likusią sumą pridėjo Kultūros Taryba. Rankraščiam įteikti nustatyta 1979 lapkričio 15 data.

JAV ir Kanados V-ajam teatro festivaliui suorganizuoti ir vadovauti buvęs Kultūros tarybos pirmininkas Juozas Gaila buvo pakviestas Anatolijų Kairį. Kultūros taryba tam pilnai pritarė ir įgaliojo Anatolijų Kairį imtis organizavimo darbo. Festivalis įvyks 1980, Padėkos dienos savaitgalį.

Toliau svarstyti Vilniaus universiteto suakties minėjimo klausimai, Pasaulio Lietuvių Archyvo ir lietuviškųjų enciklopedijų užbaigimo minėjimų reikalai.

LB Inf.-R.

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032

Telef. 991-0001, 991-7260

TURTAS (ASSETS) \$15,000,000.00

Lietuvių finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

Atliemamas visų rūšių bankinis patarnavimas, vartojant anglų, lietuvių ir kitas kalbas. Bankiniai reikalai sutvarkomi ir prie specialiai įrengto langelio, privažiuojant automobiliu. Vieta automobiliams pastatyti.

Darbo valandos:
Pirmadieniais — ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v.v.
Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak.
Šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. popiet.
Automobiliams langelis veikia:
Pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. popiet.

Turtas (Assets), pavaizduotas skaičiais, rodo, kokia buvo pradžia, kaip ji kilo ir koks dabartinis finansinis įstaigos buvis.

1924 m. pradžia veiklos
1934 m. lapkr. 30 d. \$84,685.00
1944 m. lapkr. 30 d. \$184,006.00
1954 m. gruodžio 31 d. \$947,541.00
1964 m. gruodžio 31 d., \$4,802, 116.00
1974 m. gruodžio 31 d. \$9,672,873.00
1977 m. gruodžio 31 d. \$14,505,751.00
1978 m. rugsėjo 30 d. \$15,000,000.00

SAVI PAS SAVUOSIUS!

VEIKIA TAUPYMO KLUBAI
KALĖDOM IR ATOSTOGOM

- Labiausiai kylančios ir visų didžiausios pozicijos — tai narių taupymo sąskaita ir duodamos paskolos namams įsigyti bei taisyti.
- Ši milijoninė finansinė įstaiga — visų lietuvių pasidžiavimas.
- Remkite ją savo indėliais ir, reikalui esant, imkite paskolas.
- Mokami aukšti, įstatymų leidžiami dividendai.

5 1/4% Indėliams be termino	6 1/2% Taupymo Lakštams nuo \$2,500.00 2 metams
7 1/2% Lakštams nuo \$4,000.00 4 metams	7 3/4% Lakštams nuo \$4,000.00 6 metams
8 1/2% Lakštams nuo \$4,000.00 8 metams	

Netermininiams Indėliams dividendai mokami nuo įdėjimo ligi išėmimo dienos.

KARDINOLAS PRAKASĖ SESELIŲ ŽEMĘ

BROCKTON, MASS.

Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolijos motiniškojo namo gražioj sodyboj Brocktone spalio 29 įvyko seselių globojamų senelių Šv. Juozapo prieglaudos naujo priestato žemės prakasimo iškilmės. Simbolinį žemės prakasimą atliko Bostono arkivyskupas kardinolas Humberto Madeiros.

Diena buvo labai graži, saulėta ir šilta. Iškilmės atidarė sesuo Annunciata Mažeikaitė, Jėzaus Nukryž. seserų k-gacijos viršininkė. Ji padėjo kardinolui už jo nuoširdų prielankumą seselių darbu ir už atvykimą į šias reikšmingas iškilmes. Ji dėkojo ir gausiai susirinkusiems rėmėjams ir bičiuliams, papasakojo apie pastangas ir reikalą praplėsti esamus Šv. Juozapo senelių globos namus. Šiuo metu senelių namuose globojami 56 as-

menys. Naujame pastate bus vietos dar 64 seneliams. Tai sudarys galimybę didesniams senelių būriui praleisti savo saulėlydį sveikoj, jaukioj, katalikiškoj ir lietuviškoj aplinkumoj. Sesuo Annunciata savo žody priminė, kad šiandien tik darbo pradžia. Ji prašė visų paramos malda, bendradarbiavimu ir pinigine auka, kad šis užsimojimas būtų sėkmingai užbaigtas.

Kardinolas Humberto Madeiros savo nuoširdžiam žody pastebėjo, kad senelių ir ligonių priežiūra yra kilnus užmojis. Jis taip pat priminė, kad popiežius Jonas Paulius II pirmą kartą iš Vatikano išvažiavo kaip tik į ligoninę aplankyti sunkiai sergančio vyskupo. Ta proga popiežius ligoniam pasakęs: "Jūs esate silpni dėl savo ligos, bet dvasiniai stiprūs, dalindamiesi su Kristumi Jo kryžiumi". Kardinolas užgrynė seselių ir kapeliono atliekamą darbą senelius globojant ir aprūpinant. Kardinolas ragino visus seselėms padėti bendra parama: "Ką jom duosite, neliks be atlyginimo jom patiem".

Po žemės prakasimo iškilmų visi jose dalyvavę buvo kviesiti į namų valgomąjį pasivašinti ir pabendrauti. Dalyvavo 200 su viršum asmenų. Šalia kardinolo H. Madeiros, sesers Annunciatos, N. Jėzaus seserų vienuolijos viršininkės, vienuolyno ka-

Nukryžiuotojo Jėzaus seserų motiniškojo namo sodyboje Brocktone senelių namų priestatui žemės prakasimo iškilmų dalyviai. Iš k. Charles Altieri — kontraktorius, Albertas Skirius — architektas, sesuo Gerardina — senelių namų administratorė, kard. H. Madeiros prakasa žemę, sesuo Annunciata — vienuolyno viršininkė, sesuo Klementina — senelių namų išdininė, už jų kiti dalyviai. Nuotr. B. Allen

peliono kun. dr. Vaclovo Širkos, sesers Gerardinos Nevaraitės, namų administratorės, apylinkės 20 svečių kunigų, nemažai būrio seselių, dalyvavo ir daug rėmėjų bei bičiulių. Visi seselėms linkėjo sėkmės ir pasižadėjo jom padėti, kad gyvenimo kely pavargę čia rastų ramų saulėlydį.

E. Ribokienė

DEMONSTRACIJA PRIEŠ SOVIETUS

Trečiasis Pasaulio Ukrainiečių Kongresas, kuris vyks New Yorke, lapkričio 26, sekmadienį, organizuoja masinę demonstraciją prieš Sovietų kolonializmą. Demonstracijos dalyviai renkasi 1:30 val. popiet prie Americana viešbučio, 52 St. ir 7 Ave. Iš ten prasidės eiseną į Sovietų ambasadą prie Jungtinių Tautų, 67th St. ir Lexington Ave., kur įvyks demonstracija.

Demonstracijos metu kalbės įvairūs žinomi asmenys, jų tarpe Simas Kudirka ir žymus ukrainiečių disidentas generolas Petras Grigorenko.

Ukrainiečių kongresas kviečia lietuvius gausiai prisidėti prie šios protesto demonstracijos. Plakatus dalyviai pasigamina patys. Pageidautina, kad plakatuose būtų išreikšta Lietuvos okupacija.

Lapkričio 20 Ukrainos, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Baltgudijos organizacijų atstovai laisvame pasauly bus priimti Jungtinių Tautų aukšto pareigūno. Jam bus įteikta dokumentuota rezoliucija prieš Sovietų kolonializmą.

BALTIMORĖJE

"Atgal prie Dievo" įspūdingas pamaldas surengė lapkričio 12, sekmadienį, Lietuvių Posto Amerikos legionieriai ir jų padėjėjos Šv. Alfonso bažnyčioj. Legionieriai ir padėjėjos susirinko prie bažnyčios 9:30 val. ryto ir lydėjo žmones į bažnyčią su savo vėliavomis. Ramovėnų vyrų choras ir studenčių Nerijos choras iš Clevelando giedojo per pamaldas. Mišias aukėjo Marylando Amerikos legionierių organizacijos kapelionas kun. A. Dranginis. Mišiose dalyvavo legionieriai iš visos Baltimorės. Po mišių užkandžiai vyko legionierių namuose.

Koncertas, rengtas Baltimorės Lietuvių Bendruomenės apylinkės, šeštadienio vakarą Lietuvių Svetainės didžiojo salėj pavyko. Dainavo du Clevelando chorai — ramovėnų vyrų choras ir studenčių Nerijos choras. Po koncerto šokių grojo L. Praščiaus orkestras.

Metiniai Šv. Alfonso pietūs sulaukė gražios sėkmės. Šokių grojo Music Makers orkestras. Parapijos kunigai padėjo visiems, kurie paruošė pietus, dirbo per pietus ir dalyvavo pietuose.

Šv. Alfonso parapijos kunigai ragina visus prisidėti prie metinio drabužių vajeaus, kuris jungiamas su Padėkos diena. Vajus prasidės lapkričio 19. Visi parapijos nariai raginami šiam drabužių rinkimo vajui dalyvauti ir naudoti tinkamus drabužius pristatyti į kleboniją. Ten jie bus sudėti į dėžes ir pasiųsti į centrą.

Padėkos dieną, lapkričio 23, ketvirtadienį, 9 val. ryto Šv. Alfonso bažnyčioj bus aukojamas ypatingos padėkos mišios.

Jonas Obelinis

NOANK, CONN.

A. a. inž. Ed. Pilis

Yale ligoninėj, New Haven, Conn., spalio 31 staiga mirė inž. Edvardas Pilis, palikęs sielvarto prislėgtus žmoną Liolę, dukrelę Jūrą, esančią trečioj aukštesniosios mokyklos klasėj, ir sūnų Kastytį, gyvenantį New Yorke. Lietuvoj tėbėgyvena jo senis (88 ir 89 m. amžiaus) tėvai, 4 seserys ir brolis, kuriuos jis su dukrele Jūrate aplankė 1976, visai nenujaušdamas, kad tai buvo paskutinis pasimatymas.

A. a. inž. Ed. Pilis buvo gimęs 1918 kovo 18 Petrapily. Tų pat metų rudenį jo tėvai grįžo su juo Lietuvon. Baigęs Kėdainiuose aukštesniąją kultūrtechniką 4-rių metų mokyklą geodezininku, studijavo Vytauto Didžiojo universiteto technikos fakultete. Dėl karo veiksmų pasitraukęs iš Lietuvos, baigė statybos inžinieriaus mokslą seniausioj Vokietijos aukštojo technikos mokykloj Karlsruhe mieste.

1948 spalio 30 atvykęs į Ameriką, 1949 birželio 25 Maspetho, N.Y., Viešpaties Atsimainymo bažnyčioj susituokė su Liolė Davalyte ir gyveno New Yorke, New Jersey bei Connecticut. Paskutiniuosius 26 metus jis dirbo New Yorko F.R. Harris Consulting Engineers bendrovėj, vadovaudamas dideliu statybos darbu Kolumbijoj, Virgin Islands ir įvairiose JAV valstijose. Į Connecticut jis atsikėlė prieš 6 metus, kai buvo statomas per Thames upę didžiulis Gold Star Memorial tiltas. Baigus šio tilto statybą ir atnaujinus greta esantį patį vardo tiltą, einantį kita kryptim, inž. Pilis, palikęs šeimą Noank, Conn., išvyko vadovauti statybos darbam į West Virginiją. Ten š.m. vasario mėn. jis pajuto krūtinės skausmus. Buvo nustatyta, kad tai būta širdies smūgio. Spalio 4, pasikartojus stipriam krūtinės skausmam, gydytojai patarė daryti širdies (open heart) operaciją. Operacijai parvyko namo (Noank, Conn.) ir spalio 31 New Haven Yale ligoninėj jau ant operacijos stalo, ištikus širdies smūgiui, mirė prieš pat pradėdam atoperuoti.

A. a. inž. Ed. Pilis buvo malonus, draugiškas, taikus žmogus ir susipratęs lietuvis. Vos atvykęs į New London, Conn., apylinkę, tuoj įsijungė į vietos Lietuvių Bendruomenę ir buvo dvejus metus apylinkės vicepirmininku bei vienerius metus pirmininku. Priklausė ir prie

Inž. Ed. Pilis

JAV Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos.

A. a. Edvardo mirtis yra ne tik skaudus smūgis jo šeimai, bet ir nuostolis negausiai New London LB apylinkei, vienerių metų laikotarpy netekusiai jau antrojo savo buvusio pirmininko.

Giliai atjaušdami šeimos skausmą bei liūdesį, jos paguosti ir su velioniu atsisveikinti į laidotuvių namus atvyko daug lietuvių iš Connecticut, New Yorko, Floridos ir kitur, o taip pat nemaža amerikiečių. Buvo daug gražių gėlių ir vainikų. Velionio vardui įamžinti Kultūros Židiny, Brooklyn, N.Y., jau suaukosta 280 dol.

Lapkričio 3 po mišių Švč. Marijos bažnyčioj Grotone, klebono ir gausaus žmonių būrio palydėtas, dar kartą visiems pasimeldus ir atsisveikinus toli nuaidėjusio Lietuvos himno garsais, velionis palaidotas Šv. Patriko kapinėse, Mystic, Conn.

Amžinąjį atilsį Tau, mielas Edvardai. Nuoširdžiausia užuojauta gilaus skausmo paliestai Tavo šeimai.

Jurg. Ežer.

Eduardas Pilis, gyvenęs Noank, Conn., staiga mirė spalio 31. Giliai užjaušdami velionio šeimą ir kartu liūdėdami, jo atminimui Kultūros Židiniui auکوjo:

Po 30 dol. — Zuzana ir Faustas Rajeckai, Sofija ir Edvardas Skobeikiai, Z. Prūsas.

Po 25 dol. — Elzbieta Dovalienė, Antanas Zavadzkas.

Po 20 dol. — Angelina ir Erling Andersens, Regina Kepenienė ir dukra, Elena ir Balys Kondratiai, Genė ir Vincas Lileikos, Elena ir Stasys Mikniai, Audronė ir Mikas Pakščiai, Irena ir Gediminas Vildžiai.

Po 10 dol. — Henry ir Stephanie Dovalis, Pranė ir Jonas Jasiai, Ona ir Leonas Orentai.

Velionio artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą, o aukotojam tariaime lietuvišką aciu.

NEW YORKO PERKŪNO CHORO VEIKLA

Kiekvieną ketvirtadienį Kultūros Židinio Perkūno kambary girdėti dainų balsai. Ten vyksta choro repetitijos.

Jau eilė metų, kaip New Yorko lietuvių choras Perkūnas džiugina lietuvių ir kitų tautų žmones savo skambia daina. Choras gyvuoja ir žengia į priekį, nes trisdešimt vyrų grupė pasižventė lietuviškai dainai, repetuoja ir ruošiasi kitam pasirodymui. Vyrų įvairaus amžiaus ir įvairių profesijų, bet juos visus čia subūrė ta pati meilė lietuviškai dainai. Repeticijose praleidžia nemažai laiko. Už tai niekas jiems nemoka.

Mes dirbame ir dainuojame, kad lietuviška daina uždegtų naujos kartos jaunuolius, kurie tęstų toliau pradėtą darbą.

Esame išleidę keletą ilgo grojimo plokštelių, dainavome visoje eilėje pasirodymų ir minėjimų, kasmet atliekame kelis koncertus kitose lietuvių kolonijose. Jau esame koncertavę: Bostone, Elizabeth, Worcesterje, Waterburyje, Philadelphiaje, New Britaine ir kitur. Visur buvome šiltai sutikti. Didžiausias pasitenkinimas, kai programą atliekame be didesnių klaidų. Džiaugiasi tada ir dirigentas, kai publika prašo pakartoti kokią nors mielą ir širdžiai jautresnę dainą.

Pradedant pirmuoju choro įkūrėju ir dirigentu V. Baltrušaičiu, toliau V. Strolia ir dabartinio choro vadovu V. Daugirdu, choras žengia pirmyn su dideliu entuziazmu. Šiuo metu, kaip ir praityje, choras yra pats pajėgiausias dainos vienetas rytiniame Atlanto pakraštyje.

Kaip žinote, visi vyrai dainininkai yra savanoriai ir nereikalauja jokio atlyginimo. Gal būt pats didžiausias atlyginimas yra matyti pilną salę klausytojų. Tada ir dainuoti yra smagiau. Kitose kolonijose gastroliuodamas, choras nepadaro jokio pelno, o susimoka tik transporto išlaidas.

Tegu visuomenė žino, kad choras turi ir savo išlaidų, pavyzdžiui, reikia įsigyti gaidų, jas atspausdinti, reikia sutaisyti ir sustyguoti pianą. Prisideda ir kambario nuoma. Reikia įsigyti ir marškinius bei uniformą. Spaudos ir radijo skelbimai.

Mūsų bendradarbiai ir talkininkai neima jokio atlyginimo. Šie talkininkai yra: solistė G. Ugianskienė, pranešėja I. Vebaitienė, muzikas V. Ralys, akompaniatorė D. Sakaitė. Jie visi mum talkina už aciu! Dirigentas atvažiuoja 60 mylių iš Long Island ir jokio atlyginimo nereikalauja.

Norėdamas įsigyti naujas uniformas ir tautinius marškinius, choras numato gruodžio 9 Kultūros Židiny surengti balių — "rudens serenadą" su nuotaikinga ir niekada negirdėta programa. Lietuvių visuomenę kviečiama atsilankyti į šį Perkūno rudens balių. Savo atsilankymu mum

padėsite įsigyti užplanuotus dalykus.

Kaip žinote, choras ankstyvą rudenį drauge su tautinių šokių ansambliu Tryptiniu atliko programą New Jersey Art Centre, kur publikos buvo per tris tūkstančius. Paskutiniu metu choras ruošė giesmes kun. L. Budrecko kunigystės 50 metų sukakčiai.

Mum daug talkina muzikas Juozas Stankūnas, ruošiamas kelias jo dainas, kurios bus įrašytos į jo plokšteles.

Žinome, kad New Yorko lietuvių visuomenė yra pasiilgusi choro koncerto. Tad su dideliu užsidegimu mes ir ruošiamės pavarario koncertui. Labai laukiame, kad prisidėtų prie mūsų užsimoto darbo ir įsijungtų į mūsų eiles. Laukiame visų, kurie mėgsta ir brangina dainą. Ateikite ketvirtadienį į Kultūros Židinį.

Šiuo metu chorui vadovauja Vytautas Daugirdas, administracinius reikalus tvarko choro valdyba su pirmininku Lionginu Drangausku.

SK

NEW BRITAIN, CONN.

Lietuvių parapijos savaitė

New Britain lietuvių parapija per paskutinius trejus metus surengdavo vadinamą Lietuvių naktį-vakarą. Tai turėjo labai gerą pasisekimą. Šiais metais parapijos organizacijos, vadovaujant klebonui kun. Jonui Rikteraičiui, nutarė surengti Lietuvių savaitę.

Savaitė pradėta spalio 22. Po lietuviškų mišių parapijos salėj parapičiai ir jų svečiai buvo pavaišinti blynais ir kavute. Nuo 1 val. po pietų iki 7 val. vakaro parapijos salėj vyko bazaras. Tą dieną oras buvo pasakiškai puikus. Tai jaunimas, vadovaujamas Virginijos Liūdžiūtės, tautinius šokius šoko lauke. Pilnutėlė salė žmonių bandė bazaro laimės ratus. Taip pat galėjo vaišintis kavute ir užkandėliais. O vaikučiam buvo sudarytas malonumas pasijodinėti ir pasivažinėti arkliukais.

Trečiadienį nuo 7 val. vakaro parapijos salėj vyko bingo lošimas. Žmonių atsilankė tikrai daug, ir bingas buvo sėkmingas. Penktadienis buvo skirtas tik vaikučiams. Paaugliai ir mažiukai turėjo visokių malonumų, ir viskas buvo be mokesčio.

Šeštadienis buvo skirtas savaitės užbaigimui. 7 val. vakaro parapijos salėj susirinko tiek svečių, kiek salėj buvo vietų su sėsti prie stalo. Buvo patiekta skani vakarienė, o po vakarienės, grojant gražiai muzikai, svečiai turėjo proą linksmam pasišokti. Šokių pertraukos metu buvo traukiami laimėjimai, kurių buvo net septyni. Visi linksmynai iki pusianakčio. Skirstydami kalbėjo, kad reikės laukti visus metus, kol vėl bus tokia proga susieiti.

Parapijai iš tos savaitės liks keli tūkstančiai dolerių. B.S.

— Vysk. Vincentas Brizgys, būdamas kelionėj, pasiuntė sveikinimo telegramą naujai išrinktam popiežiui Jonui Pauliui II. Šiuo metu gavo iš Vatikano valstybės sekretoriaus kard. Jean Villot laišką, kuriuo dėkoja vysk. Brizgiui ir per jį visiem lietuviams Šv. Tėvo vardu už sveikinimą ir siunčia palaiminimą.

— Lietuvių Tautodailės Instituto jau oficialiai įregistruotas Kanados federalinės valdžios įstaigoj. Dabar instituto valdyba stengiasi gauti teisę atleisti nuo mokesčių institutui duodamai piliečių aukas. Ontario kultūros ir pramonės min. Reuben C. Baetz pranešė, kad institutui paskirta 10,500 dol. iš "Wintario" loterijos pajamų. Šios paramos instituto vadovybė prašė 1977 gruodžio mėnesį išleisti dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių knygai "Lithuanian National Costume". Knyga baigiama paruošti.

— Emilija Sakadolskienė, jauniosios kartos muzikė ir mokytoja, pakviesta į LB švietimo tarybą tautinio muzikinio lavinimo vedėjos pareigom. Šiuo metu ji rūpinasi mokslo priemonėmis lituanistinių mokyklų dainavimo pamokom.

— Toronto, Ont., Priskėlimo parapijos klebonijoj gyvenąs kun. B. Pacevičius vadovauja vaidintojų sambūriui, kuris repetuoja ir ruošiasi pastatyti Fabejole. Sambūrio naujai išrinkton valdybon įeina A. Totraitienė, V. Taseckas, E. Abramaitis ir P. Jurėnas. Pastarasis yra valdybos pirmininkas.

— Dainavos ansamblis Chicagoje visuotinio susirinkimo metu išrinkto naują valdybą tokios sudėties: Aleksas Smilga — pirmininkas, Vytautas Jasinevičius — vicepirmininkas, Vytautas Rads — išdinininkas, Danguolė Ilginytė — sekretorė, Mėta Gabalienė — fin. sekr., Nėlia Paulauskaitė ir Jonas Paštukas — nariai.

— Los Angeles moksleiviai ateitininkai savo stovyklos metu nepamiršo tiesioginio Lietuvos laisvinimo darbo. Jie parašė gerai suredaguotas ir puikiai apipavidalintas kolektyvias peticijas: Senato užsienio reikalų kjos (pirm. sen. John J. Sparkman) ir Atstovų rūmų (pirm. kongresm. Clement J. Zablocki) pirmininkams, prašydami duoti eiga kongresinėms rezolucijoms, siekiančioms Lietuvos laisvės bylą iškelti Jungtinėse Tautose. Trečioji peticija nukreipta į Californijos senatorių I.S. Hayakawą, prašant paremti sen. Carl T. Curtis rezoluciją senate. Ketvirtas kolektyvinis ateitininkų raštas — padėka kongresmanui Robert K. Dornan už jo dideles pastangas Lietuvos laisvės reikalui. Stovykloje taip pat parašyta krūva individualių laiškų senatoriams ir kongresmanams tuo pačiu reikalu. Vyr. stovyklos vadovai — Rita Neverauskaitė iš Detroito ir Vytautas Bandžiulis iš Los Angeles; pagrindiniai vadovų padėjėjai: R. Alseikaitė, E. Bandžiulytė, A. Grakauskaitė, A. Mičiulytė, V. Neverauskas, V. ir R. Polikaitė. Peticijų ir laiškų akciją suorganizavo L. Kojelis.

— Regensburgo-Scheinfeldo gimnazijos buvusių mokytojų ir mokinių suvažiavimas įvyks lapkričio 25 Jaunimo Centre, Chicagoje. Programoje: mišios mirusių prisiminimui, bendri pusryčiai ir atspajinimo vakarienė. Registruotis iki lapkričio 18 pas Al. Andriusaitę-Likanderienę, 6556 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 312 737-9057.

KULTŪROS ŽIDINIO PENKMEČIO PROGA AUKOJO

210 dol. — Marytė Šalinskienė. Po 100 dol. — Alice Zupko; Vytautas ir Sofija Vaikučiai, Stamford, Conn. Nuoširdus aciu.

BALTŲ STUDIJŲ DIENOS PRIE WASHINGTONO, D.C.

Baltų bendradarbiavimas, pavėkios politikos siekiant, buvo pagrindinė baltų studijų dienų tema spalio 7-8 Latvių Namuose, Washingtono priemiesty Rockville, Md.

Studijų dienas ruošė Pasaulinė Baltų Santalka. Ją sudaro Pasaulinė Estų Taryba, Pasaulinė Laisvųjų Latvių Federacija ir Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kurio iniciatyva prieš šešerius metus buvo įsteigta ir pati Santalka. Jos centrinė būstinė yra New Yorke.

Šį reikšmingą įvykį, oficialiai pavadintą Baltų Informacijos Forumu, atidarė šiemetinis Santalkos pirmininkas dr. Ilgvars Spilners. Savo kalboj jis apžvelgė Santalkos veiklą ryšium su Helsinkio ir Belgrado konferencijomis, gerinant pasikeitimą informacija ir tamprinant baltų bendradarbiavimą. Jis pareiškė viltį, kad vis glaudėjantis baltų bendradarbiavimas pavergtuose kraštuose nulems galutinę pergalę. Dr. Spilners ragino suintensyvinti pastangas, kad Baltų klausimas būtų įtrauktas į tarptautinės politikos dienotvarkę.

Studijų dienų darbas vyko keturiose sekcijose:

1. Pasikeitimais informacija — baltai užsienyje ir Pabaltijo kraštuose. Apžvelgti pasikeitimų žiniomis būdai ir priemonės, radijo programų kokybė. Voice of America ir Radio Liberty darbuotojai pasižadėjo daryti viską programom patikslinti ir page-

rinti.

2. Žinių šaltiniai Vakaruose. Aptarti konkretūs būdai žinių šaltiniams pasiekti ir užmegzti ryšius su korespondentais. Išsamiai svarstytos galimybės įsteigti profesionalią Pabaltijo žinių tarnybą.

3. Tarptautinės politikos įtakojimas (lobbying). Sutarta ypatingo dėmesio skirti artėjančiai Madrido konferencijai; kur tik įmanoma, dirbti bendrai, vystant spaudimą į Vakarų valstybių vyriausybes.

4. Tarptautiniai forumai. Kitiškai apžvelgtos praėjusių klaidos ir aptarti glaudesnio bendradarbiavimo būdai. Išskirtinis dėmesys teko Batuno veiklai.

Sekcijoms vadovavo: dr. Uldis Blukis su kun. Kazimieru Pugevičium, Daiva Kezienė, Maida Kari ir Vija Siksnas.

Kalbant apie radijo programas, išryškėjo JAV-bių vyriausybės nusistatymas atsižvelgti į klausytojų Pabaltijį pageidavimus. Daug svarbos skiriama ir jų supažindinimui su vakarietiška politine demokratija bei sovietų konstitucijos ir įstatymų gvil-denimui. Dalyviams buvo perduotas primygtinis pagrindinio spaudos leidėjų pageidavimas, kad ji, patekusi į Vakarus, pirmiausia būtų skiriama perdavimui atgal į kraštą, toliau — Vakarų žinių šaltiniams, ir trečiojoje vietoje — išeiviams. Dalyviai sutaria, kad reikia įsteigti pastovią jungtinę komisiją radijo progra-

mų apžiūrai.

Du svečiai amerikiečiai žurnalistai — Peter Osnos, Washington Post užsienio žinių skyriaus vedėjas, ir Emil Svejlis, buvęs UPI korespondentas Leningrade, skaitė paskaitas. Osnos, trejus metus išbuvęs korespondentu Maskvoj, gerai pažįsta padėtį Sovietijoje ir gana objektyviai ją vertina. Jo nuomone, didžiausias pavojus dabar gresia latvių tautinei egzistencijai. Svejlis, gimęs ir užaugęs Latvijoje, parodė gilesnį tikrųjų sovietų politikos tikslų supratimą ir todėl kritiškai vertino kai kuriuos Vakarų politikos žygius.

Apie pabaltiečių kultūrinius santykius kalbėjo latvių dailininkas dr. Raimonds Staprans ir Gilda Karu.

Studijų dienų pradžioje buvo padaryti apžvalginiai pranešimai. Lietuvių vardu kalbėjo Vliko pirmininkas dr. Kęstutis Valiūnas. Programos komisijoj dalyvavo Jurgis Valaitis ir Antanas Sabalis. Organizacinėje komisijoj gražiai reišėsi Jolanta Raslavičiūtė. 75 dalyvių tarpe buvo 20 lietuvių.

Studijų dienose padarytos išvados bus gairėmis bendrai baltų politinei veiklai ateityje.

Jurgis Valaitis

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėjo aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 12 dol. — J. V. Galiniai, Richmond Hill, N.Y., A. Petkevičius, No. Washington, Pa., dr. A. Grushnys, Wichita, Kans.

Po 9 dol. — V. Izbickas, Westwood, Mass., S. Zdanis, Elm-hurst, Pa.

Po 7 dol. — A. Maladra, Cherry Hill, N.J., S. Licata, Centereach, L.I., N.Y., A. Liauba, Cincinnati, Ohio, P. Radvila, San Francisco, Calif., W. Winkis, Ansonia, Conn., R. Novak, Huntington Park, Calif.

Po 5 dol. — V. Banevičius, Philadelphia, Pa., Craig Hardy, Secane, Pa., J. Žaliaduonis, New York, N.Y., A. Januška, Milton, Mass., P. Urbutis, Light-house Pt., Fla.

Po 4 dol. — V. Biknevičius, Comack, N.Y., M. Laučis, Mt. Olive, Ill.

Po 2 dol. — W.A. Yuska, Jamaica, N.Y., F. Valentukevičius, Nashua, N.H., B. Žiogas, Orefield, Pa., E. Purelis, Hollywood, Fla., H.T. Shields, New York, N.Y., J.A. Stiklorius, Wallingford, Pa., J. Vaickus, Kearny, N.J., O. Rinkus, St. Petersburg, Fla., L. Kačinskas, St. Petersburg, Fla., S. Zabulis, E. Hartford, Conn., V. Ramanauskas, W. Willington, Conn., P. Odinas, Union Pier, Mich., E. Sakas, Buffalo, N.Y., M. Zukas, New London, Conn., P. Maleckas, Hillside, N.J., K. Urbsaitis, St. Petersburg, Fla., P. Lalas, E. Greenbush, N.Y., A. Gečys, Brooklyn, N.Y., P. Cinkus, Milan, Tenn., U. Mačiulis, Cleveland, Ohio, F. Zaleskis, Lakewood, N.J., J. Urbanavičiūtė, Spring Valley, N.Y., W. Adams, Paterson, N.J., V. Česnavičius, Richmond Hill, N.Y.

Po 1 dol. — J. Uldrikis, Po-quonock, Conn., E. Raudys, Linden, N.J., A. Matulionis, Maspeth, N.Y.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

NAUJOS KNYGOS

Petras Klimas, A. Geručio 10.00

Išėivės keliu, M. Aukštaitės 5.50

Rudenys ir pavasariai, III dalis, A. Baranausko 8.00

Jurgis Matulaitis, S. Ylos 7.00

Jurgio Matulaičio užrašai, 2.50

Ir nebeapsimatom, J. Jankaus 7.00

Laiškas jaunystei, A. Rūtos 5.00

Gen. P. Plechavičius, P. Jurgėlos ir P. Jurkaus 10.00

Sportas nepriklausomoj Lietuvoj, J. Narbuto 10.00

Sudiev — Good-bye, by Eve Bates 10.00

Manyland Presents Their Best, by S. Zobarskas 6.00

Selected Post-War Lithuanian Poetry 12.00

Šios bei kitos lietuviškos knygos ir muzikos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Persiuntimui pridėdama 50 c., užsisakant daugiau — 1.00.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Jūros paslaptys, 12 lengvos muzikos dainų, solistų įdainuota su orkestro palyda. 7 dol.

Nerija, lietuvių studenčių vokalio vienetų 14 lietuviškų dainų. 7 dol.

Vaidilų kanklės, lietuvių tautinio meno ansamblio "Čiurlionis" kanklininkai atlieka 10 lietuviškų dainų. 6 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės bei naujausios lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Buenos Aires. Čia vyksta pasaulio šachmatų olimpiniai žaidimai, kuriuose rungtis 64 vyrų ir 31 moterų rinktinės, o ne 73 vyrų ir 33 moterų, kaip buvome pereinant kartą paskelbę pagal pirmiau gautas žinias. Po septynių ratų labai artimai rikiavosi pirmaujančios rinktinės: Sovietų S-ga 19.5 taško, JAV ir Danijos rinktinės po 18.5 tš., Olandija ir Vak. Vokietija po 18, Anglija, Vengrija, Kuba po 17.5, Prancūzija ir Jugoslavija po 17 taškų, o kitos rinktinės žemiau. Aštuntame rate amerikiečiai susitiko su sovietais. Po penkių valandų žaidimo tebuvo užbaigta viena partija (Spasskis-Kavalek 0.5-0.5, t.y. lygiomis), o kitos ne-

baigtos, labai sudėtingose padėtyse. Vengrija-Anglija ir Kuba-Danija po 2-1 (1), Rumunija-Bulgarija 1-0 (3), Lenkija-Jugoslavija 1-1 (2), o Ispanija įveikė Prancūziją 2.5-1.5 tš. Moterų olimpiniuose žaidimuose užsiėmė atrankos rungtynės. Į "A" baigmę įkeltos aštuonios komandos, įskaitant aštuntąją Ispaniją.

Bostono MET lygos rungtynėse pereiną penktadienį (XI.10) stipri Harvardo universiteto rinktinė buvo stvokusi į So. Bostono LPD klubą ir išsivežė stambų laimėjimą 4.5-0.5. Visi jų žaidikai turėjo didesnius įvertinimus (reitingus): P. Bartley (1929) — A. Klinovas (1865) 1-0, R. Boursy (1829) — K. Merkis (1724) 0.5-0.5, D. Crosser (1806) — J. Zoza (1520) 1-0, C. Bobonich (1793) — B. Skrabulis (1415) 1-0, R. Mize (1565) — V. Senuta (be reitingo) 1-0.

Šį penktadienį (XI.17) mūsų komanda vyksta į MIT.

PRAKTIŠKIAUSIOS KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Kalėdinis siuntinys (1978) 2.

3 metrai angliškos vilnonės medžiagos eilutei su jaudimu "All wool made in England"; stora crimplene medžiaga moteriškai eilutei arba moteriškam paltui; vilnonė medžiaga suknelei arba medžiaga vakarinei suknelei; vyriškas arba moteriškas puikūs acryleno užsegamas megztinis; 2 poros geriausių vyriškų arba moteriškų kojinių; 20 angliškų cigarečių; 20 amerikoniškų cigarečių; 1 svaras kavos pupelių; 1 svaras šokoladinių saldinių.

Kaina su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis — \$190.00.

Į šį siuntinį dar galima dadėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima dadėti 4 metrus, 3 jardus minko kailio arba ką nos iš žemiau išvardintų praktiškesnių ir naudingesių dalykų:

Jeans Wrangler arba Levi Strauss	\$40.00
Tų pačių firmų švarkeliai	44.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	30.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	36.00
Vyriškos arba moteriškos nailono kojinės	3.00
Vilnonės ilgos moteriškos kojinės	6.00
Tights (kojinės-kelnaitės)	4.40
Crimplene medžiaga suknelei	19.00
Crimplene medžiaga moteriškai eilutei	32.00
Vilnonė eilutei medžiaga "All wool made in England"	50.00
Vilnonė eilutei medžiaga "All wool made in England"	60.00
Vilnonė eilutei medžiaga "All wool made in England"	80.00
Vyriški arba moteriški labai geri batai	36.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	85.00
Lietargis telescopic	12.00
Vilnonė gėlėta skarelė	11.00
Nailoniniai marškiniai	12.00
Geresni marškiniai	18.00
Įvairūs kalkuliatoriai ir stetoskopai siunčiami pagal susitarimą.	

Kalėdinis maisto siuntinys, sudarytas iš leidžiamų siusti prekių su visomis persiuntimo išlaidomis ir muitu \$80.00

Sudarant savo nuožiūra siuntinį reikia pridėti \$30.00 persiuntimo išlaidoms.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.

BALTIC STORES LTD.

Z. JURAS

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England,
Tel. 01 460 2592

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1979 metam

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$10.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$13.00.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietim. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užեkite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoriaje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y., The Chase Pitt —
200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent.,
Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn: Hans and Fritz Deli
270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. —
Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthau — 101 Central St.
Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall—
Tel.: 201 785-0542

Skotų grupė, kuri dalyvaus Laisvės Žiburio radijo rudens koncerte lapkričio 18, šeštadienį, Kultūros Židiny.

BOSTONO ŽINIOS

Kultūrinių subatvakarių programoje lapkričio 18, šeštadienį, 7:30 v.v. Tautinės Sąjungos namuose bus susipažinimas su gen. Povilo Plechavičiaus monografija, kurią išleido Kario žurnalas. Apie knygą kalbės Paulius Jurkus, prisidėjęs prie tos knygos redagavimo bei tvarkymo. Taip pat iš New Yorko atvyksta ir gen. P. Plechavičiaus sesuo — Elena Plechavičiūtė-Legeckienė, kuri papasakos savo būdingų prisiminimų apie generolą. Ji atveža ir knygų platinimui.

Juozas Grisaitis, kun. Juozo Grisaičio tėvas, mirė lapkričio 13. Liko žmona, sūnus Juozas, broliai Pranas ir Antanas ir kiti giminės. Velionis buvo gimęs ir augęs Brooklyne, išėjęs į pensiją, gyveno Long Islande.

Balfo 100 skyrius šiuo metu vykdo rudens vajų. Išsuntinėjo laiškus, prašydamas aukų. Visi prašomi nedelsti ir aukas greičiau siųsti Balfo išdininkui Vladui Jasinskui, 85-75 87 Street, Woodhaven, N.Y. 11421. Balfo 100-jo skyriaus parengimas ir vajuos užbaigimas įvyks po N. Metų.

Naujųjų Metų tradicinį sutikimą rengia LB apygardos valdyba, talkinant LB apylinkėm. Sutikimas bus gruodžio 31, 9 v.v. Kultūros Židiny. Jau dabar galima užsisakyti stalus ir pavienes vietas. (Žiūr. skelbimą, kuris dedamas šiame puslapyje).

Poetė Kotryna Grigaitytė baigia parengti eilėraščių knygą, kurią numato atiduoti Darbininkui išleisti.

Lietuvių enciklopedijos pabaigtųjų šventė rengiama gruodžio 3. Į garbės komitetą sutiko įeiti ir savo sveikinimus atsiuntė: Bostono kardinolas Humberto Medeiros, miesto burmistras Kevin H. White, kongresmanas John J. Moakley. Taip pat pakviestas ir naujasis gubernatorius Edward King.

Dail. A. Galdiko paroda, surengta Putnamo seselių rėmėjų lapkričio 4-5 Tautinės Sąjungos namuose, praėjo labai sėkmingai. Parodą aplankė per 400 žmonių, viso parduota paveikslų

už 8,000 dol. Labiausiai pirkto tie, kurie jau turėjo A. Galdiko paveikslų; inž. Rasys pirkė ketvirtą paveikslą už 500 dol., Ivaškos trečią už 1000 dol., T. Aleksonis — trečią už 500 dol., E. ir S. Cibai trečią už 1000 dol. Atidarymo kalbą pasakė dail. V. Ignas. Svečiai pavaišinti šampanu.

LAISVĖS VARPAS
Sėkmadieniais
11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL
12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET
Vedėjas Petras Višeinis
173 Arthur St., Brockton, MA 02402
Telef. (617) 586-7209

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENTOS SAVAITĖS — KAINA NUO \$725.—

kovo 19	gegužės 9	rugpjūčio 8
balandžio 11	birželio 7	rugsėjo 19
balandžio 25	liepos 12	rugsėjo 26
gegužės 2	rugpjūčio 2	spalio 10

DVIEJŲ SAVAIČIŲ — KAINA NUO \$1045.—

birželio 7 Maskva, Vilnius, Viena, Miunchenas, Heidelbergas
birželio 20 Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva
liepos 12 Maskva, Vilnius, Viena, Miunchenas, Heidelbergas
rugpjūčio 2 Maskva, Vilnius, Viena, Miunchenas Heidelbergas
rugpjūčio 8 Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva
gruodžio 19 Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

1979 LIETUVA IR ROMA 1979

specialiai planuotos kelionės jumi ir jūsų šeimai

UNION TOURS

kvalifikuoti kelionių vadovai nuo 1931

IŠVYKSTAMA	GRĮŽTAMA	MIESTAI IR NAKTYS	PILNA KAINA
gegužės 09	gegužės 17	Vilnius 5, Maskva 2	\$ 876.00
birželio 13	birželio 21	Vilnius 5, Maskva 2	\$ 926.00
rugsėjo 19	rugsėjo 27	Vilnius 5, Maskva 2	\$ 876.00

Pridedama \$3.00 mokesčių

liepos 04 rugsėjo 15

liepos 18 rugsėjo 29

Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6
Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6

greit bus pranešta

*kaina asmeniui, dviem kambarių: pagal GIT oro linijų kainas; mažiausiai 30 asmenų grupė — pagal valdžios pakeitimą ar aprobavimą
*kelionės palydovos su kiekviena grupe
*galima vykti iš Vakarų pakraščio, Vidurio Vakarų ar Kanados
*padedame pavieniam turistui į Lietuvą; atkvičiame giminės į JAV; lankymosi vizos Lietuvon

Rezervacijos ir informacijos:
UNION TOURS
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

Vietos ribotos
rezervuokite anksti

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

MES SVEIKINAME VILNIAUS UNIVERSITETĄ 400 M. SUKAKTIES PROGA

LITO BENDROVĖ PARDUODA

1978 M. KELIONES Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas iš įvairių kompanijų ir ekskursijų. Priklausant nuo maršruto, bus aplankoma:

Roma
Miunchenas
Baden-Baden
Bernas
Leningradas
Ryga
Bruselis

Paryžius
Lucerna
Ciurichas
Ženeva
Maskva
Helsinkis
Kopenhaga

Visos 2 savaitių vasaros ekskursijos įjungia VILNIŲ penkioms dienoms. Dėl informacijos kreipkitės:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114 ST.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
(212) 441-6799

NEW YORKE

Bernardas Žukauskas iš Chicago buvo atvykęs į New Yorką ir buvo sustojęs pas savo svainį Visvaldą Mačiūną. Jo palydėtas, lankėsi pranciškonų vienuolyne, A. Galdiko galerijoje, pranciškonų spaustuviėje ir Darbininko redakcijoje.

Maironio lituanistinėje mokykloje Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 25, pamokų nebus.

Henrikas Kačinskas, dramos aktorius, gruodžio 3 vyksta į Bostoną, kur dalyvaus Lietuvių Enciklopedijos leidimo pabaigtuvėse. Jis ten skaitys lietuvių autorių kūrybą.

Dail. Romo Viesulo du darbai yra išstatyti Brooklyno Meno muziejuje, kur surengta paroda iš naujai įsigytų darbų. Paroda vyksta nuo spalio 3 iki gruodžio 3.

Laisvės Žiburio radijo valandos vakaras — koncertas bus šį šeštadienį, lapkričio 18, Kultūros Židiny. Programą atliks tautinio meno ansamblis Kalvelis iš Baltimorės. Vadovauja Algimantas Vitkauskas. Šokių pynėje dalyvauja lietuviai, ukrainiečiai, havajiečiai, skotai, ispanai, korejiečiai. Koncerto pradžia 7 v.v.

AKTORIAUS HENRIKO KAČINSKO PAGERBIMAS

Dramos aktorius Henrikui Kačinskui šiemet sausio 23 suėjo 75 metai. Tuo metu jam buvo rengiamas staigmenos pobūvis, jam pačiam to nežinant. Viskas jau buvo parengta, bet tada pasitaikė didelės sniego audros, ir pobūvis teko atšaukti.

Dabar toks pagerbimas rengiamas lapkričio 19, sekmadienį, 6 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Ta proga bus pietūs. Telefonais yra sukviesta visa eilė suaktyvininko bičiulių, kultūrininkų. Kas dar norėtų šiame pagerbime dalyvauti, prašomi apie tai pranešti P. Jurkui, skambinant į Darbininko redakciją, 827-1352, arba vakarais T. Alinskui — 456-6672. Auka — 10 dol. Pietų metu be sveikinimo kalbų bus ir meninė programa, bus parodytos skaidrės iš aktoriaus teatrinės veiklos, pats suaktyvininkas skaitys lietuvių autorių kūrybą.

Šis pagerbimas rengia Vaizganto kultūros klubas, kuriam H. Kačinskas uoliai talkina, atlikdamas įvairias menines programas ir už tai neimdamas jokio honoraro.

Pranas Naujokaitis, rašytojas, uolus Darbininko bendradarbis, po sėkmingai padarytos operacijos buvo grįžęs į namus į River Edge, N.J., ir pamažu sveiko. Bedirbdamas lauke, peršalo, staiga pakilo temperatūra, lapkričio 8 vėl buvo išvežtas į ligoninę. Dabar jis guli Hackensacko ligoninėje, Hackensack, N.J., ir pamažu sveiksta. Darbininko redakcija linki jam kuo greičiau pasveikti ir grįžti į namus.

Rašytojas Vytautas Volertas iš Philadelphia pasakys kalbą Kristaus Karaliaus minėjime, kuris bus lapkričio 26, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židiny. Minėjimą rengia Kat. Federacijos New Yorko apskritis. Tą dieną visose lietuvių parapijų bažnyčiose bus iškilmingos pamaldos.

LIETUVOS KARIUOMENĖS MINĖJIMAS BOSTONE

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 60 metų sukaktį Bostone ruošia Jono Vanagaičio šaulių kuopą, bendradarbiaudama su vietiniais Lietuvių Savanorių Kūrėjų, Karių Veteranų Ramovės skyriais, padedant Šv. Kazimiero Brocktono parapijos chorui ir Bostono tautinių šokių ansamblui.

Minėjimas įvyks lapkričio 19, sekmadienį. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 10 val. 15 min. bus mišios už visus žuvusius, ginant Lietuvos laisvę. Jas aukos ir pamokslą sakys Naujosios Anglijos šaulių rinktinės kapelionas tėvas Rafaelis Šakalys, OFM, iš Kennebunkporto.

Visos lietuvių organizacijos kviečiamos dalyvauti pamaldose ir salėje su vėliavomis. Vėliavų parodą tvarkys Amerikos legijono Stepono Dariaus posto Nr. 317 komendantas Ferdinand Marini ir to posto seržantas Stasys Trepenskis.

3 val. p. p. punktualiai — iškilmingas minėjimas 368 W. Broadway, So. Bostone, Lietuvių Piliečių Draugijos 3-čio aukšto salėje. Bus pagerbti Bostone ir apylinkėse gyvenantieji savanoriai Lietuvos kūrėjai. Kalbės Naujosios Anglijos šaulių rinktinės naujasis pirmininkas Algirdas Zenkus. Po to plačią meninę dalį atliks Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio, ir Ivaškų vadovaujamas Bostono tautinių šokių ansamblis.

Šaulės stropiai ruošiasi visus pavaišinti savo gaminiais bei kavute, kurios metu gros šokių orkestras. Taip pat numatomas turtingas dovanų paskirstymas.

Nežiūrint nemažų išlaidų, kurios, tokio masto minėjimą ruošiant, neišvengiamos, šauliai, palaikydami savo tradiciją, prašo tik laisvos aukos, kuri, net mažiausioji, bus įvertinta ir įrašyta į šaulių rėmėjų knygas.

Bostono ir apylinkių patriotinė lietuviškoji visuomenė nuoširdžiai kviečiama lapkričio 19-ąją skirti žuvusiųjų už Lietuvos laisvę ir dar gyvųjų savanorių Lietuvos kūrėjų pagerbimui.

Bostono šaulių kuopos valdyba

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

Mylimam vyrui ir tėveliui

MATUI SIMONAIČIUI

staiga mirus, mieluosius kaimynus: žmoną Vitą, sūnų Arūną, dukrą Gintą ir kitus gimines skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame.

A. ir V. Žumbakiai

Mūsų mielai Leokadijai Pilienei ir vaikams Kastyčiui ir Jūratel, jų mylimam vyrui ir tėveliui

INŽINIERIUI EDVARDUI PILIUI

mirus, širdingą užuojautą reiškia ir drauge ilūdi

Antanina ir Adas Deikiai

A.A. BENIUI BUSH

mirus, jo žmonai Aldonai, sūnui Tomui su šeima, seseriai Teresei su šeima, Teresei Belles su šeima ir Petrui Montvilai reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

J. K. Norvilai
E. S. J. Liaukai
Iz. J. Steponaitčiai
S. S. Vaškiai

A. A.

SOFIJAI BURAGIENEI

mirus, dukrą Romualdą Šidlauskienę, Tautos Fondo tarybos sekretorę, ir kitus šeimos narius giliai užjaučia ir kartu ilūdi

Tautos Fondo Taryba ir Valdyba

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: lapkričio 18, šeštadienį, 7 v.v. Laisvės Žiburio radijo koncertas balius; lapkričio 19, sekmadienį, 6 v.v. aktorius Henriko Kačinskio jo 75 metų sukakties pagerbimo pietūs.

Kristaus Karaliaus šventė bus lapkričio 26. Iškilmingos mišios lietuvių parapijose 11 val. Akademija — 4 v. popiet Kultūros Židiny. Kalba rašytojas Vytautas Volertas.

Korp Neo-Lithuania New Yorko skyriaus metinė šventė bus gruodžio 16, šeštadienį, Kultūros Židiny. Kviečiami dalyvauti visi neolituantai ir svečiai. New Yorko vienietui dabar pirmininkauja dr. Giedrė Kumpikaitė.

Ona Šavelskienė, a.a. advokato Antano Šavelskio žmona, paguldyta New Yorko Universiteto ligoninėje, kur jai bus padaryta akių operacija. Po operacijos gydysis savo namuose Glendale.

1979 NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS

rengiamas Kultūros Židinio salėje,

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

1978 gruodžio 31, sekmadienį, 9 v.v.

Šalti užkandžiai ir šilta vakarienė

Šampanas ir stipresni gėrimai kiekvienam stalui

Šokiams groja 7 asmenų orkestras

10 asmenų stalus ir pavienes vietas užsakoma, apmokant iki gruodžio 27, pas:

V. Padvarietį, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-5619

A. Radzivanienę, 84-16 110 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 441-9720

J. Lukošienę, 86-08 110 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-8063

Jaunimo bilietai gaunami pas PLJS atstovą Raimundą Balsį, 240-76 67 Ave., Douglaston, N.Y. 11363, tel. 423-6595

LB APYLINKĖSE PAS:

H. Miklą, Great Neck, tel. (516) 482-0196

K. Vainių, Maspeth, tel. 894-6091

P. Ališauską, tel. 849-8072

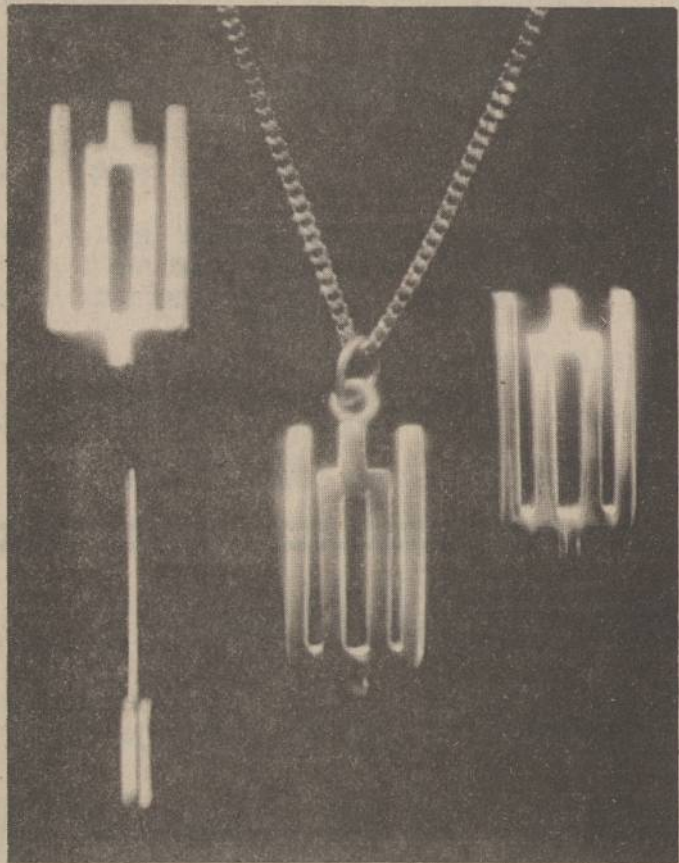
A. Dėdiną, Woodhaven, tel. 296-7254

K. Bačauską, Woodhaven, tel. 846-5543

Jėjimo auka 25 dol. vienam asmeniui, porai — 40 dol. Jaunimui — studentams — 15 dol.

Čekius rašyti Lithuanian American Community Rengėjai garantuoja vietą tik iš anksto sumokėjus

VISUS MALONIAI KVIEČIA LB NEW YORKO APYGARDOS IR LB APYLINKIŲ VALDYBOS

GEDIMINO STULPAI

Tautinis ženklas dekoratyvinė formoj yra tinkama dovana įvairiom progom. Stulpai yra pagaminti iš 14 ir 10 karatų aukso ir iš gryno sidabro. Iš kairės: moterų špilikutė, vyram ir moterim kaklo papuošalas ir kaklaraiščiam špilika. Kainos \$98.00-\$35.00. Stulpus galima įsigyti pas šiuos atstovus:

Chicago: J. Vaznelio parduotuvė, Gifts International, 2501 W. 71 St., telef. 313 471-1424.

Clevelande: Fatria parduotuvė, telef. 216 531-6720 arba pas dr. V. Stankų, telef. 216 531-9587.

New Yorke: Dalia Ringa Ažuolienė, 7712 Ridge Blvd., Brooklyn, N.Y. 11209, telef. 212 238-0128.

Los Angeles: Rimas Aneliauskas, telef. 213 663-5506.

Detroit: Edmundas Kasputis, telef. 313 779-2632.

Toronte: Rimas Kuliava, telef. 416 766-2996.

Bostone: Trendcraft Co., Box 133, Westwood, Mass. 02090, telef. 617 329-9334.

Tėv. Paulius Baltakis, OFM, pasakys pamokslą Lietuvos kariuomenės šventės pamaldose, kurios bus lapkričio 19 Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val.

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis dalyvaus Lietuvos kariuomenės šventės minėjime — pamaldose ir akademijoje ir tars žodį.

Metai nuo a.a. kun. Petro Dągio mirties sueina gruodžio 1. Jo prisiminimui pamaldos su šventa vakariene bus gruodžio 3, sekmadienį, 2 v. popiet įpras-toje bažnyčioje, 91 St. ir 85 Rd. Woodhavene. Pamaldas atlaikys liuteronų-reformatų gen. super. kun. Stasys Neimanas iš Chicago. Po pamaldų ten pat bus velionies paminėjimas ir bendra kavutė. Visi parapiečiai, velionies draugai ir prijaučiai kviečiami dalyvauti pamaldose ir kavutėje.

Moterų Vieniybės mišios už mirusius nares bus lapkričio 26, sekmadienį, 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po mišių pietūs Congregational bažnyčios salėje, 91 Street ir 85 Road Woodhavene, kur paprastai būna visi susirinkimai. Narės ir pažįstamos kviečiamos dalyvauti. Prašomos iš anksto užsiregistruoti pas pirmininkę Eleną Andriusienę VI 7-4477.

Natalija Kulbokienė, ilgametė Moterų Vieniybės narė, yra sunkiai susirgusi ir dabar guli ligoninėje. Jos adresas yra: Valley Hospital, Richwood, N.J., Room 319, tel. 201 445-4900. Moterų Vieniybės valdyba ir narės linki jai greičiau pasveikti ir grįžti į jų tarpą.

Matas Simonaitis, gyvenęs Richmond Hill, N.Y., staiga mirė antradienio rytą, lapkričio 14. Prieš tris dienas, lapkričio 11, buvo ištiktas širdies smūgio ir nuvežtas į ligoninę. Pašarvotas Šalins laidojimo įstaigoje, Woodhavene, N.Y. Atsi-sveikinimas su velioniu penktadienį, lapkričio 17, 7:30 val. vak. Laidojamas iš Apreiškimo par. bažnyčios šeštadienį, lapkričio 18, 9:30 val. ryto Cypress Hills kapinėse. Nuliūdime liko žmona Vita, sūnus Arūnas, duktė Gina, brolis Vladas Kanadoje, brolis Kazimieras Argentinoje, brolis ir trys seserys Lietuvoje.

Pianisto Vytauto Smetonos piano rečitalis bus lapkričio 26, sekmadienį, 5:30 v. popiet Carnegie Recital salėje. Tai ne pirmas jo koncertas New Yorke. Praeitų metų koncertą labai palankiai įvertino New Yorko spauda.

Petras Jurgėla pasakys kalbą Lietuvos kariuomenės 60 metų atkūrimo šventėje, kuri bus lapkričio 19, sekmadienį. Pamaldos 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po pamaldų — minėjimas tos parapijos salėje. P. Jurgėla yra keleto knygų autorius. Paskutiniu laiku jis parašė dalį gen. P. Plechavičiaus monografijos, kurią išleido Kario žurnalas.

Rasa Bobelytė vadovaus kariuomenės šventės minėjimui, kuris bus ateinantį sekmadienį, lapkričio 19, Apreiškimo parapijos salėje. Ji yra baigusi Maironio lituanistinę mokyklą, uoliai reiškiasi skautų organizacijoje, dabar studijuoja.

Kalėdinių atvirukų jau galima įsigyti Darbininko administracijoje. Tautiniais-religiniais motyvais 12 atvirukų dėžutė 2 dol. Tautiniais ar religiniais motyvais 3 atvirukai už 1 dol. Taip pat gaunami gimtadienio ir vardinių atvirukai — 3 už 1 dol. Užsiskant daugiau, pridėdama 50 c. ar 1 dol. persiuntimui. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Išnuomojamas 4 kambarių butas trečiame aukšte Woodhavene, netoli parko. Pageidaujama suaugę žmonės. Skambinti: trečiadieniais ir ketvirtadieniais iš ryto iki 2 v. popiet, kitom dienom vakare — 441-0932.

St. Petersburg, visai prie jūros, išnuomojamas vieno miegamojo butas su baldais. Klausti: Kazys Vaitys, 2120 E. Vina del Mar, St. Petersburg Beach, FL 33706, tel. 813 360-2938.

Baltimorės tautinių šokių grupė Kalvelis šoka Wolf Trap tarptautiniame vaikų festivaly. Žiūrovų tarpe buvo ir Lietuvos pasiuntinys Washington — dr. St. Bačkis su žmona. Kitas Kalvelio koncertas bus lapkričio 18 Kultūros Židiny New Yorke. Nuotr. Edvardo Būdos

LAISVĖS ŽIBURIO RADIO VAKARE

Laisvės Žiburio radijo rudens koncerto programa šį šeštadienį, lapkričio 18, bus originali ir įdomi. Kelių tautų jaunimas, sujungtas į vientisą veiklą, pavaižuos jaunimo bendravimą šokio ir muzikos forma. Gale spektaklio bus jaunimo ir vėliau paradas ir finalinė scena.

Visą šį spektaklį apjungs ir koordinuos lietuvių tautinio meno ansamblis Kalvelis iš Baltimorės vadovaujant Algimantui Vitkauskui.

Baltimorės jaunimas į New Yorką atvyksta dviem autobusais, privačiomis mašinomis ir sunkvežimiu. Bus apsistojęs Holiday Inn viešbutyje, prie JFK aerodromo.

Pagal tradiciją šis koncertas

prasidės 7 val. punktualiai. Prašome nevėluoti. Veikalas vyks be pertraukos, tad pavėlavusiems bus neįmanoma susirasti vietas.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti, pasidžiaugti įdomia programa ir tuo paremti Laisvės Žiburio programą, nes radijo išlaikymas kaskart darosi sunkesnis.

Laisvės Žiburio radijas
Romas Kezys, vedėjas

DEMONSTRACIJA PRIEŠ SOVIETUS

Visi lietuviai kviečiami prisidėti prie Trečiojo Pasaulio Ukrainiečių Kongreso organizuojamos masinės demonstracijos prieš Sovietų kolonializmą. Demonstracijoj dalyvaus ukrainiečiai, lietuviai, latviai, estai, baltgudžiai ir kitos prijaučiančios tautos.

Demonstracija vyks lapkričio 26, sekmadienį. Dalyviai renkasi 1:30 val. popiet prie Americana viešbučio 52 St. ir 7 Ave. Iš ten bus eisena į Sovietų ambasadą prie JT, 67 St. ir Lexington Ave.

Demonstracijos metu kalbės PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas, Simas Kudirka, ukrainiečių disidentas generolas Grigorenko ir kiti.

Plakatus dalyviai pasigamina patys. Pageldautina išreikšti Lietuvos okupaciją.

LAISVĖS ŽIBURIO RADIO

rudens

KONCERTAS — BALIUS

šeštadienį, lapkričio 18, 7 val. vak.

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne

Tautinio meno ansamblis KALVELIS iš Baltimorės, vadovaujant ALGIMANTUI VITKAUSKUI, atliks muzikos ir šokio pyne, vaizduojančią jaunimo bendravimą įvairių tautų tarpe. Spektaklyje dalyvauja lietuviai, ukrainiečiai, havajiečiai, skotai, flamenko šokėjai (ispanai) ir korėjiečiai.

Spektaklyje pasirodys apie 100 dalyvių.

Po programos šokiai, bufetas, vaišės, loterija visose Kultūros Židinio salėse. Groja CONTINENTAL orkestras. Baliui stalus galima iš anksto užsisakyti pas Birutę Labutiene 212 VI 7-5550.

Jėjimo kaina — 7 dol. Visos vietos numeruotos. Bilietus prašome iš anksto įsigyti prisiunčiant atitinkamai sumai čekį Lithuanian Radio Club vardu ir sau adresuotą su pašto ženklų voką. Užsakymus siųsti: 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILIETŲ PLATINTOJAI:

NEW JERSEY:

Bronė ir Petras Macijauskai 998-6797

Antanas Rugys 525-3340

Vincas Mamaitis 351-9057

Autobusas vyks iš Elizabethto apylinkės. Registruotis pas V. Mamaitį.

NEW YORKE:

Marytė Šalinskienė 296-2244

Nijolė ir Petras Baltrušioniai AX 7-0991

Antanas Diržys TA 7-8789

Eugenija Kezienė 296-0798

Birutė ir Vincas Labučiai VI 7-5550

Živilė Jurienė 441-7831

Sofija Kačinskienė HY 7-5340

Genė Kudirkienė 846-8662

Vladas Vasikauskas VI 7-1286

Romas Kezys 769-3300; 229-9134

Visus atsilankyti kviečia
Laisvės Žiburio Radijas